

AFDELING KNIP & PLAK
(met groot gemak).

VIETNAM

Dossier IV

Map 1

*Vietnam, Laos, Cambodja,
Thailand, Birma en Maleisië*

14 augustus 1968-31 oktober 1968

www.MinisterieVanPropaganda.org

Amerikaanse generaal in Vietnam omgekomen

14 SEPT 68 drc

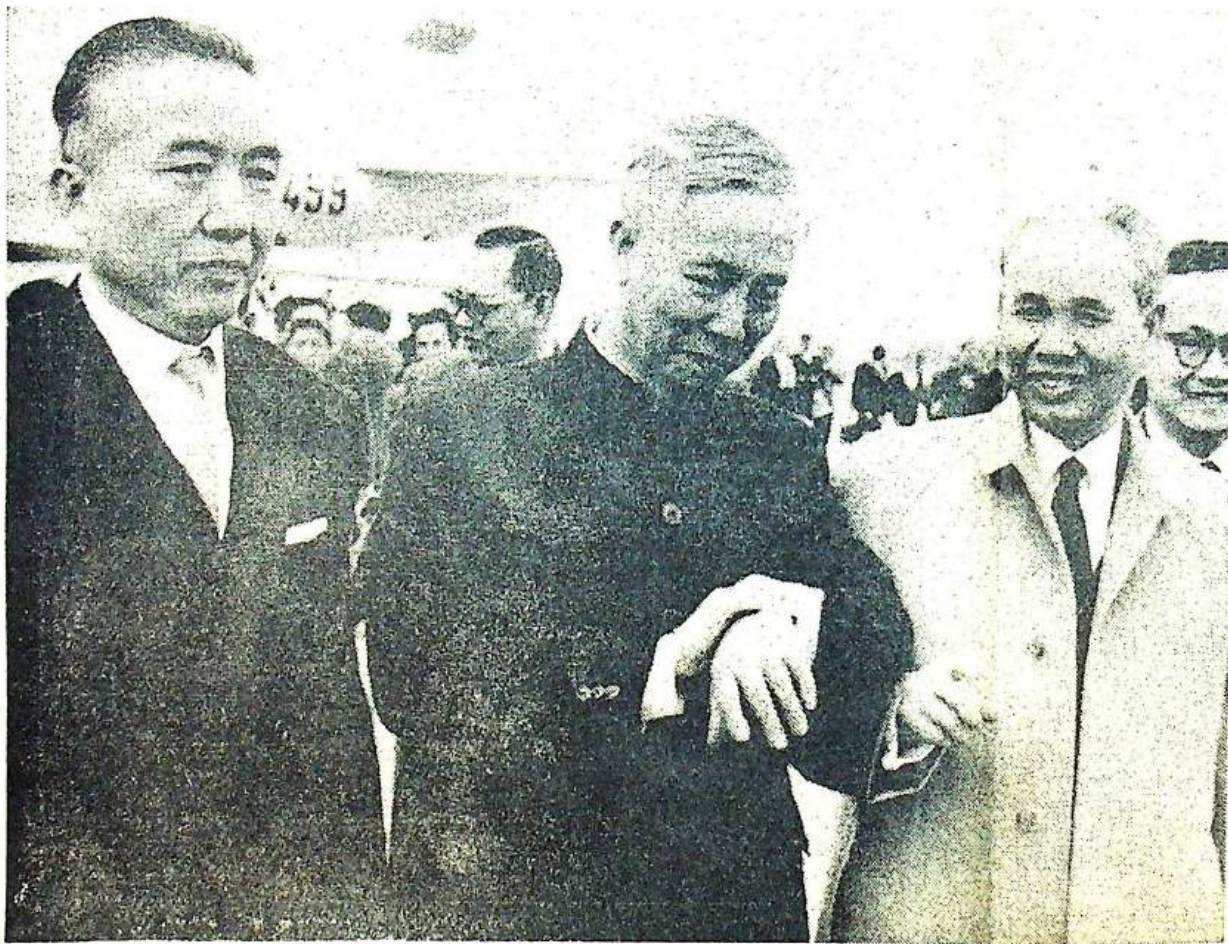
De 52-jarige generaal Keith L. Ware, bevelhebber van de Eerste Amerikaanse infanteriedivisie in Vietnam, is bij een ongeluk met een hefschroefvliegtuig in de Zuidvietnamese provincie Binh Long om het leven gekomen. Dit heeft het Amerikaanse ministerie van defensie vrijdag bekendgemaakt.

Generaal Keith L. Ware is de vierde Amerikaanse generaal die in Vietnam de dood heeft gevonden.

Le Doec Tho en Vance weer in Franse hoofdstad aangekomen

14/10 '68 Trouw

Hoop op resultaat in Parijs

Gisteren is Le Doec Tho, de speciale adviseur van de Noordvietnamese regering bij de onderhandelingen met de V.S., in Parijs aangekomen. Le Doec Tho. (op de foto kijkt hij op zijn horloge) was zes weken niet in Parijs geweest. Hij wordt geflankeerd door Mai Van Bo, die Noord-Vietnam in Frankrijk vertegenwoordigt (links), en door Ksoean Thoei, de leider van de Noordvietnamese onderhandelingsdelegatie.

PARIJS (AP, Reuter, UPI) — Le Doec Tho, de speciale Noordvietnamese adviseur van de onderhandelingsdelegatie van Hanoi in Parijs, is gisteren na zes weken weer in de Franse hoofdstad aangekomen. Zijn komst gaf aanleiding tot talrijke speculaties. Vele waarnemers menen, dat zijn komst een keerpunt in de besprekingen kan betekenen.

De speculaties werden ook in de hand gewerkt door het feit, dat ook ambassadeur Cyrus R. Vance, waarnemend leider van de Amerikaanse delegatie, gisteren naar Parijs terugkeerde. Vance voerde gisteren een bespreking met de leider van de Amerikaanse delegatie, Averell Harriman, en met andere kopstukken van de Amerikaanse afvaardiging.

De hoop op resultaat is bovendien versterkt door een brief van de Amerikaanse vice-president (en kandidaat voor de democratische presidentskandidatuur) Hubert Humphrey aan het Amerikaanse comité voor een politieke regeling in Vietnam. Humphrey schreef 'dat de vredesbesprekingen in Parijs een stadium hebben bereikt, waarin werkelijke vooruitgang mogelijk kan zijn'. Hij merkte bovendien op, dat men dichter bij de vrede was dan ooit en dat hij van mening was, dat alle bombardementen op Noord-Vietnam zouden moeten worden gestaakt, als Hanoi er blijk van gaf, redelijk te willen zijn. Hij wilde het woord 'wederkerigheid' niet gebruiken, om de voorwaarden voor een stopzetting te omschrijven. President Johnson en minister Dean Rusk namen twee weken geleden nog

harde standpunten in ten aanzien van de bombardementsstop.

De Amerikaanse inlichtingendienst heeft gisteren verklaard, dat er een zekere dalende lijn is in het aantal Noordvietnamese infiltranten naar Zuid-Vietnam. Dit schreef de militaire correspondent van het Amerikaanse dagblad Washington Post. Functionarissen van de regering noemden de ontwikkeling 'belangwekkend', maar waren er niet van overtuigd dat 'de ontwikkeling ook werkelijk een de-escalatie inhoudt'. Het Pentagon had nog geen commentaar op het bericht.

VERHEVING

Professor Richard Falk, hoogleraar in 't internationale recht aan de Princeton-university, heeft gisteren verklaard dat de Amerikanen sinds de gedeeltelijke bombardementsstop de bombardementen hebben opgevoerd in plaats van verminderd. Sinds Johnsons gedeeltelijke stop bekendmaakte, hebben Amerikaanse vliegtuigen 2000 tot 3000 luchtaanvallen bezuiden de twintigste breedtegraad boven Noord-Vietnam uitgevoerd. Dit wijst op een vermeerdering van het aantal aanvallen, vergeleken bij de maanden daarvoor.

Vietcong hervat beschietingen

68790

Weer geen resultaat in Parijs

SAIGON, 15 aug. (AFP) — De Vietcong heeft gisteren, na een pauze van zeven dagen, de mortierbeschietingen in Zuid-Vietnam hervat. De belangrijkste doelen waren een opleidingscentrum voor het leger en een commandopost van een Zuidvietnamees regiment ten noordoosten van Saigon. Daarop werden ongeveer driehonderd projectielen afgevuurd. Meer dan tachtig personen werden gedood of gewond. Voor het eerst sinds twee maanden werd ook de citadel van Hué weer onder vuur genomen. Een burger werd gedood en drie huizen werden vernield.

In de Mekongdelta werd het vliegveld van Truc Giang ten zuiden van Saigon door twintig granaten getroffen. Een militair raakte gewond. Volgens een Zuidvietnamese militaire woordvoerder heeft de Vietcong verder nergens het initiatief genomen in grondacties.

PARIJS. — Ook tijdens de zeventiende bijeenkomst van het vredesoverleg inzake Vietnam hebben de partijen verklaringen afgelegd. De Amerikaan Harriman zei dat het tijd wordt voor serieus werk dat het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront niet het recht heeft Zuid-Vietnam een dictatuur op te leggen en dat Zuid-Vietnam niet door

Noord-Vietnam geregeerd wil worden.

De Noordvietnamese delegatieleider, Xuan Thuy, zei dat de Amerikanen spreken van vermindering van de oorlogsinspanning, maar in feite „de strijd tot ongekende hoogte opvoeren”. De VS dienen op de eerste plaats hun aanvallen op Noord-Vietnam onvoorwaardelijk te staken, zei hij. De bijeenkomst werd zonder resultaat verdaagd.

Een Noordvietnamese commissie, die „Amerikaanse oorlogsmisdaden” onderzoekt, beweert dat de Amerikaanse luchtaanvallen op Noord-Vietnam in juli heviger waren dan in juni. De VS zouden met hun zware bommenwerpers van het type B-52 vooral bewoonde streken hebben bestookt. Tegen 5200 aanvallen met deze toestellen in juni waren er in juli 6400 geweest.

Luchtalarm in Hanoi

In de Noordvietnamese hoofdstad, Hanoi, is donderdag luchtalarm gegeven, zo meldt het Russische persbureau Tass in een bericht uit Hanoi. De luchtafweer heeft het vuur geopend op een Amerikaans vliegtuig, aldus Tass.

NOORD-VIETNAMEN VS ONBUIGZAAM

15 July NRC

Parijse overleg mondt uit in beschuldigingen

Ondanks geruchten over een nieuwe ontwikkeling bij het voorbereidend Amerikaans-Noordvietnamees vredesoverleg te Parijs, zijn afgevaardigden van beide partijen gisteren, op de zeventiende bijeenkomst, fel met elkaar in botsing gekomen na een heftige aanval van de Noordvietnamese delegatieleider, Xuan Thuy, op de Amerikaanse opperbevelhebber in Vietnam, generaal Abrams, gevolgd door een nieuwe impasse met betrekking tot de Amerikaanse bombardementen op Noord-Vietnam:

Xuan Thuy noemde de beperking van de Amerikaanse bombardementen op het noorden een „boosaardige berekening”, bedoeld om uiteindelijk

de luchtaanvallen te intensiveren.

De Amerikaanse delegatieleider, Averell Harriman, beschuldigde Hanoi ervan de huidige affluwing van de gevechten te gebruiken voor de voorbereiding van een nieuw offensief tegen het zuiden.

„Uit in beslag genomen documenten, uit verklaringen van overlopers, gevangenen en uit radiouitzendingen van radio-Hanoi is gebleken dat u plannen maakt voor een nieuwe reeks grootscheepse aanvallen”, aldus Harriman tot Thuy.

Xuan Thuy haalde een bericht aan dat op 12 augustus door een Westelijk persbureau was verspreid en dat volgens hem had aangetoond dat generaal Abrams „persoonlijk de vernietiging had geleid van een dorp bij Saigon” en dat hij de martelingen van en de moord op de burgerbevolking van dit dorp, onder wie vrouwen, kinderen en oude mensen, heeft bijgewoond”.

Harriman verwierp deze beschuldiging met kracht, welke ontkenning

door Xuan Thuy op zijn beurt weer „brutaal, schaamteloos en cynisch” werd genoemd.

Na de bijeenkomst beschuldigde een Noordvietnamese woordvoerder tegenover journalisten de VS ervan dat zij in juli twee keer zoveel bommen op Noord-Vietnam hadden laten vallen dan in juni.

Speculaties

De speculaties over een nieuwe ontwikkeling in het vredesoverleg, waarover in de NRC van gisteren is bericht, waren ontstaan door vage aanduidingen van vice-president Humphrey over een „nabij zijn van de vrede in Vietnam”, door de terugkeer naar Parijs van Le Duc Tho, adviseur van de Noordvietnamese delegatie en lid van het Noordvietnamese politiebureau, na een bezoek aan Hanoi en Moskou en door de aankomst in Parijs van Cyrus Vance, tweede man van de Amerikaanse onderhandelingsdelegatie die tevoren een onderhoud had gehad met president Johnson.

Na het gesprek van gisteren zei Harriman dat hij geen aanwijzingen ervoor zag dat Tho, die bij het gesprek niet aanwezig was, uit Hanoi nieuwe voorstellen had meegenomen.

Het gesprek heeft gisteren vier uur geduurd. Afgesproken werd de volgende bijeenkomst aanstaande woensdag te houden. (Reuter)

Clifford verwacht nieuwe offensief van Hanoi

De Amerikaanse regering maakt zich bezorgd over een groeiende verwachting in en buiten de VS dat Amerika binnenkort een algehele stopzetting van de bombardementen op Noord-Vietnam zal gelasten.

Regeringskringen in Washington doen hun uiterste best deze verwachtingen de kop in te drukken.

Zo heeft de minister van defensie, Clark Clifford, gisteren gezegd dat president Johnson zeer sterk van gevoelen is dat de bombardementen op het noorden moeten doorgaan totdat „wij een soort regeling met de Noordvietnamezen kunnen treffen”.

Clifford zei tevens op een haastig bijeengeroepen persconferentie dat de tegenstander opnieuw een groot offensief voorbereidt tegen geselecteerde doelen in Zuid-Vietnam.

Militaire inlichtingen wijzen nog steeds op een groot guerrilla-offensief binnen enkele weken. Er zouden in Washington „duidelijke en luide signalen” zijn ontvangen die op een komend Noordvietnaams offensief wijzen.

De Amerikaanse verzoeken om een gebaar van Hanoi zijn tot dusverre onbeantwoord gebleven. Clifford heeft er nog eens op gewezen dat Amerika wacht op een dergelijk gebaar dat er een duidelijke aanwijzing voor moet zijn dat Hanoi de gevechtsactiviteit vermindert en dat zal blijven doen. Pas in dat geval zal het, aldus Clifford, mogelijk zijn in Parijs tot zaken met Hanoi te komen. Op het ogenblik kan Amerika niet anders doen dan handelen in de veronderstelling dat de tegenstander een offensief voorbereidt, aldus de Amerikaanse minister van defensie.

Clifford zei thans niet de mogelijkheid te zien dat president Johnson gedwongen zal zijn de bombardementen weer uit te breiden tot het gehele gebied van Noord-Vietnam.

„Beperkte vrede”

Volgens de minister voeren de VS een „beperkte oorlog” die waarschijnlijk met een „beperkte vrede” zou eindigen teneinde de onderwerping van Zuid-Vietnam door het noorden te verhinderen. Clifford is van oordeel dat flinke vorderingen zijn gemaakt in de richting van een uiteindelijke politieke regeling. Er bestaan thans geen plannen om de toegestane maximale sterkte van 549.500 man Amerikaanse troepen in Vietnam te overschrijden. De Noordvietnamese infiltratie is volgens Clifford nog steeds omvangrijk: 30000 man in mei, ongeveer 20.000 in juni, 30.000 in juli en naar schatting 30.000 in deze maand. Tot dusver waren dit jaar ongeveer 150.000 Noordvietnamezen naar Zuid-Vietnam gegaan.

Amerikaanse verliezen

Clifford deelde mee dat de verliezen van de Amerikaanse luchtmacht boven Noord-Vietnam sinds 31 maart, toen president Johnson het te bombarderen Noordvietnamese gebied beperkte, met 60 procent zijn gedaald.

In de periode van 31 maart tot eind juli waren 51 Amerikaanse toestellen boven Noord-Vietnam neergeschoten tegen 126 in de overeenkomstige periode van 1967. Ook het aantal gesneuvelde of vermiste bemanningsleden in deze tijdvakken was gedaald en wel van 124 tot 63.

Vice-president Humphrey van de VS heeft donderdag in een televisievraaggesprek gezegd, dat de Ameri-

Clark Clifford

kaanse regering pogingen in het werk stelt om te bepalen welke betekenis gehecht moet worden aan de militair gesproken, huidige betrekkelijke rust in Vietnam.

Speculaties

De speculaties over een ophanden zijnde algehele stopzetting van de bombardementen op het noorden zijn sterker in Europa dan in de VS. Zij vonden voedsel in vice-president Humphreys mededeling voor de televisie dat er „een zeer belangrijk punt” was bereikt in de Parijse onderhandelingen met Noord-Vietnam.

Zowel Humphrey als Clifford schijnt moeite te doen de Amerikaanse eis voor een militaire reciprociteit van de zijde van Hanoi wat te verzachten. Dit in tegenstelling tot een twee weken geleden afgelegde verklaring van de minister van buitenlandse zaken, Rusk, die zei dat Amerika van een gezaghebbende bron in Hanoi een garantie eist „over wat er zal gebeuren als wij de bombardementen stopzetten”.

Senator McCarthy, een van de gegadigden voor de Democratische kandidatuur voor het presidentschap, heeft in een verkiezingsredevoering gezegd dat president Johnson de oorlog in Vietnam intensiveert, terwijl hij zegt deze te willen doen aflauwen. Volgens McCarthy zoekt de regering niet realistisch naar een regeling van de oorlog. (Reuter)

NECHERDEN
N VEERMAN

SMOTWS
bacht.

EINDE VAN BOMBARDEMENTEN?

Amerika zoekt naar bedoeling van Hanoi

6803

(Van een correspondent)

WASHINGTON, 16 aug. — Steeds sterker worden de geruchten, dat de Amerikaanse regering spoedig de bombardementen op Noord-Vietnam geheel zal staken. (Op het ogenblik wordt uitsluitend gebombardeerd bezuiden de negentiende breedtegraad). De regering is bezorgd over dit optimisme en stelt alles in het werk om het te ontkrachten. Johnson en zijn ministers menen dat hun onderhandelingspositie wordt geschaad, als Hanoi er volledig op gaat rekenen dat de bombardementen tóch wel worden gestaakt.

De Noordvietnamezen eisen tijdens de besprekingen in Parijs elke keer, dat er een eind komt aan de bomaanvallen; pas daarna, zeggen zij, kan er serieus worden gepraat. De Amerikanen houden vast aan hun eis dat Hanoi „er iets tegenover zet“, hetgeen bete-

Eugene McCarthy aanzienlijk vergroten. Volgens waarnemers is het echter niet waarschijnlijk, dat hij dit voordeel zal behalen.

Zestig procent

De „New York Times“ drong gisteren in een redactioneel commentaar opnieuw aan op een volledige staking van de bombardementen. Als dit gebeurt, aldus het blad, kan de ware belangstelling van Hanoi voor een redelijke oplossing worden beproefd. Het blad vraagt zich af waarom Johnson zoveel waarde hecht aan de geëiste duidelijke verklaring van Hanoi en zo weinig aan de duidelijke vermindering van de militaire activiteiten.

De Amerikaanse minister van defensie, Clark Clifford, deelde deze week mee dat de verliezen van de Amerikaanse luchtmacht sinds 31 maart, toen Johnson het te bombarderen gebied beperkte tot bezuiden de negentiende breedtegraad, met zestig procent zijn gedaald. Van 31 maart tot eind juli werden 51 Amerikaanse vliegtuigen boven Noord-Vietnam neergeschoten, tegen 126 in de overeenkomstige periode van 1967. Het aantal gesneuvelde of vermiste vliegers daalde in dit tijdvak van 124 tot 63.

Hubert Humphrey zei gisteren in een TV-interview dat de regering probeert te achterhalen welke betekenis moet worden toegekend aan de periode van betrekkelijke rust, militair gesproken, in Zuid-Vietnam.

LYNDON B. JOHNSON
... twijfel ...

... twijfel ...
kent: een merkbare vermindering van de strijd in Zuid-Vietnam. Deze wordt door Hanoi verworpen.
Het staat vast dat sinds eind juni de gevechtsactiviteiten in Zuid-Vietnam inderdaad sterk zijn verminderd. Dit blijkt duidelijk uit de Amerikaanse verliescijfers van 28 juli tot 3 augustus sneuvelden "slechts" 171 Amerikanen. Dat cijfer is het laagste van het hele jaar.

Antwoord?

Goed ingelichte Amerikaanse journalisten hebben geschreven, dat deze pauze in de strijd een duidelijk antwoord is van Hanoi op de Amerikaanse eis, dat voor de staking van de bombardementen een tegenprestatie moet worden geleverd. De regering in Washington is hier echter geenszins overtuigd. Zij meent dat de vermindering van de gevechten een tijdelijke zaak is en dat de Noordvietnamese en de Vietcong zich voorbereiden op een nieuw groot offensief, dat binnen enkele weken kan beginnen. Het feit dat deze week opnieuw een aantal mortier-aanvallen op Zuidvietnamese steden werd uitgevoerd versterkt haar in deze mening.
Dean Rusk zei onlangs op een persconferentie, dat Washington van gezaghebbende zijde in Hanoi een verzekering moet hebben "over wat zal gebeuren als wij de bombardementen staken". Waarnemers geloven dat de regering verdeeld is over de vraag of een volledige stopzetting van de bombardementen op dit ogenblik voordeel zal brengen.

Humphrey

De Amerikaanse presidentsverkiezingen spelen bij dit alles ook een rol. Vice-president Hubert Humphrey zou niets liever willen dan een stopzetting vóórdat de Democratische partijconventie op 26 augustus in Chicago bijeenkomt. Dit zou zijn kansen op een overwinning op "vredeskandidaat"

Neemt
CONWEI
tot f 15,00
LUXE
richten
kopen. Bij
Oude Wou

VC

TE KOOP:
riante zeer ruime 5-kamer-
flats aan de Spechtlaan
(nabij de halte bus 48 N.Z.H.)

met f 6.400,— eigen geld, comfortabel buiten wonen en toch dicht bij de stad

HENDAM

van ruysdaellaan 2
leidschendam *
tel (01761) 7941
brandwijk

Prospectus en verkoop:
buiten kantooruren: Telefoon 01850 - 50663.
achtskosten.
ingen.
280,— per maand.
gunstige subsidieeregeling zijn de lasten in het 1e jaar niet
gen geld 10% van koopprijs.
tussenwoning f 60.950 k.k. Eindwoning f 61.950 k.k.
Koninginneweg nabij de Adm. de Ruyterweg.

Pleidooi in Saigon voor coalitieregering

17 20 9 '68 NRC

Het Vietnamese „verbond van nationale, democratische en vredeskrachten“, dat zegt apart te staan van het Zuidvietnamese bevrijdingsfront maar wel met die organisatie samenwerkt, heeft vrijdag de vorming bepleit van een democratische nationale coalitieregering in Zuid-Vietnam zonder bondgenootschappen of militaire verdragen met andere landen.

De groep, waarvan de 10 leiders 12 juli door een krijgsraad in Saigon bij verstek ter dood zijn veroordeeld, zegt voorts dat haar eind juli opgestelde programma voorziet in beëindiging van de oorlog en terugtrekking van alle buitenlandse troepen. Noord- en Zuid-Vietnam zouden besprekingen moeten beginnen over een vreedzame hereniging op basis van gelijkheid.

In een uitzending van de geheime radio van het bevrijdingsfront is vrijdag opgeroepen tot omverwerping van de regering-Thieu. (Reuter - A.F.P.)

Mogelijk is derde grote Viet Cong offensief uitgebroken

Weer Viet Cong-aanval

SAIGON, (Reuter, AP, AFP) — Troepen van de Viet Cong en Noord-Vietnam zijn gisteren op achttien punten in Zuid-Vietnam groot-scheepse aanvallen begonnen. Waarnemers achten het niet uitgesloten dat hiermee het verwachte derde grote Viet Cong-offensief is begonnen.

Een Amerikaans radio-relayeerstation op de top van een 900 meter hoge berg viel in handen van de Viet Cong. Gisteravond was op de meeste plaatsen de rust weergekeerd en duurden alleen in de provincie rond de stad Tai Ninh en in de stad zelf de gevechten nog voort. De aanvallen kwamen na een periode van rust aan het front van ruim twee maanden. De meeste aanvallen werden afgeslagen. Volgens de berichten zouden enkele tientallen Amerikanen en enkele honderdtallen

Viet Cong-soldaten zijn omgekomen. Het wordt niet onmogelijk geacht dat de Viet Cong met deze aanvallen de Amerikaanse troepen uit Saigon wil weglukken om daarna een aanval op de Zuidvietnamese hoofdstad te doen.

De aanvallen vonden plaats in de sector Saigon, bij de gedemilitariseerde zone en in het centrale hoogland. In de stad Tai Ninh waren de gevechten het zwaarst. Straatgevechten duurden de gehele dag en Amerikaanse tanks om-

singelden de stad van 200.000 inwoners.

De Amerikanen blijken tot op heden honderdduizend luchtaanvallen op Noord-Vietnam te hebben uitgevoerd. In totaal werd 2.581.867.000 kilo bommen en raketten uitgeworpen. De laatste tijd voert het Amerikaanse leger ongeveer 100 aanvallen per dag uit. Bij de acties zijn volgens het Amerikaanse leger iets minder dan 90 toestellen verloren gegaan.

Gistermiddag is in een straijkamp van de Amerikaanse landmacht bij de Zuidvietnamese stad Da Nang een opstand uitgebroken. Vrijdag begonnen al protestbetogingen tegen de slechte behandeling van de soldaten die hun straf in het kamp uitzitten. Het kamp zou vooral te vol zijn. Honderdtwintig man

militaire politie herstelde met traan-gasbommen de orde.

Door een lichtfakkel is gisteren bij de Amerikaanse luchtbasis bij Da Nang een tank met twee miljoen liter vliegtuigbenzine in brand gevlogen. De lichtfakkel was ontstoken door een bewaker die onraad meende te bespeuren.

De Zuidvietnamese politie heeft gisteren een bijeenkomst van boeddhisten in Zuid-Vietnam onder de voet gelopen. Zij hebben een congres om de eeresen de militante en de niet-boeddhisten te herstellen. De boeddhisten zijn neutralisten van de Zuidvietnamese regering en wezigheid van de Amerikanen.

McCarthy wil Viet Cong in regering Vietnam

WASHINGTON (AP, Reuter, UPI) — Senator Eugene McCarthy is van mening dat er aan de uitzichtloosheid in de Vietnamese oorlog alleen een einde kan komen, indien er in Saigon een coalitieregering wordt gevormd, waarvan ook het Nationale Bevrijdingsfront van Zuid-Vietnam deel uitmaakt.

McCarthy, die er naar streeft de presidentskandidaat van de Democratische Partij te worden, merkte op dat er 'ondanks de enorme kosten aan mensenlevens en materieel geen enkel vooruitzicht is op een militaire overwinning in Vietnam.' Hij acht het noodzakelijk dat de Verenigde Staten zich werkelijk gaan inspannen de omvang van de oorlog te verminderen. De eerste stap zou moeten zijn het volledig staken van alle bombardementen op Noord-Vietnam.

In Zuid-Vietnam zou volgens senator McCarthy daarna een brede coalitieregering gevormd moeten worden wier voornaamste taak zal zijn het voorbereiden van vrije verkiezingen onder internationaal toezicht. Indien de huidige machthebbers in Saigon er niet akkoord mee gaan dat ook het Nationale Bevrijdingsfront, de politieke organisatie van de Viet Cong, aan een coalitieregering deelneemt, 'dan zullen we onze steun en onze troepen terugtrekken, aangezien een eervolle vrede

dan niet meer mogelijk zal zijn,' aldus McCarthy. President Thieu van Zuid-Vietnam heeft keer op keer laten weten dat van een coalitieregering met het Bevrijdingsfront niets kan komen. McCarthy wil zijn opvattingen over Vietnam opgenomen zien in het verkiezingsprogramma, dat de Democratische Partij de komende dagen gaat opstellen. De kwestie-Vietnam heeft geweldige verdeeldheid veroorzaakt in de gelederen van de Democraten. Ook senator George McGovern, die sinds vorige week dingt naar de Democratische nominatie voor het presidentschap, is een felle bestrijder van de Vietnam-politiek van president Johnson.

Vice-president Hubert Humphrey, die de meeste kans schijnt te hebben de presidentskandidaat van de Democratische Partij te worden, staat echter geheel achter Johnsons beleid. Humphrey heeft onmiddellijk het voorstel van McCarthy om in Saigon een brede coalitieregering te vormen veroordeeld. In Chicago, waar op 26 augustus de conventie van de Democratische Partij begint, worden massale demonstraties tegen de Vietnamese oorlog verwacht. De hippies, de zogenaamde bloemenkinderen van Amerika, zijn bezig een protestmars te organiseren, waaraan 50.000 jongeren zullen deelnemen.

Mogelijk is derde grote Viet Cong offensief uitgebroken

Weer Viet Cong-aanval

16 Aug 68 JROUW

SAIGON, (Reuter, AP, AFP) — Troepen van de Viet Cong en Noord-Vietnam zijn gisteren op achttien punten in Zuid-Vietnam grootscheepse aanvallen begonnen. Waarnemers achten het niet uitgesloten dat hiermee het verwachte derde grote Viet Cong-offensief is begonnen.

Een Amerikaans radio-relayestation op de top van een 900 meter hoge berg viel in handen van de Viet Cong. Gisteravond was op de meeste plaatsen de rust weergekeerd en duurden alleen in de provincie rond de stad Tai Ninh en in de stad zelf de gevechten nog voort. De aanvallen kwamen na een periode van rust aan het front van ruim twee maanden. De meeste aanvallen werden afgeslagen. Volgens de berichten zouden enkele tientallen Amerikanen en enkele honderdtallen

Viet Cong-soldaten zijn omgekomen. Het wordt niet onmogelijk geacht dat de Viet Cong met deze aanvallen de Amerikaanse troepen uit Saigon wil weglukken om daarna een aanval op de Zuidvietnamese hoofdstad te doen.

De aanvallen vonden plaats in de sector Saigon, bij de gedemilitariseerde zone en in het centrale hoogland. In de stad Tai Ninh waren de gevechten het zwaarst. Straatgevechten duurden de gehele dag en Amerikaanse tanks om-

singelden de stad van 200.000 inwoners.

De Amerikanen blijken tot op heden honderdduizend luchtaanvallen op Noord-Vietnam te hebben uitgevoerd. In totaal werd 2.581.867 000 kilo bommen en raketten uitgeworpen. De laatste tijd voert het Amerikaanse leger ongeveer 100 aanvallen per dag uit. Bij de acties zijn volgens het Amerikaanse leger iets minder dan 90 toestellen verloren gegaan.

Gistermiddag is in een strafkamp van de Amerikaanse landmacht bij de Zuidvietnamese stad Da Nang een opstand uitgebroken. Vrijdag begonnen al protestbetogingen tegen de slechte behandeling van de soldaten die hun straf in het kamp uitzitten. Het kamp zou vooral te vol zijn. Honderdtwintig man

militaire politie herstelde met traan-gasbommen de orde.

Door een lichtfakkel is gisteren bij de Amerikaanse luchtbasis bij Da Nang een tank met twee miljoen liter vliegtuigbenzine in brand gevlagen. De lichtfakkel was ontstoken door een bewaker die onraad meende te bespeuren.

De Zuidvietnamese politie probeerde gisteren een bijeenkomst van de boeddhisten in Zuid-Vietnam te 'breken'. De boeddhisten werden door agenten onder de voet gelopen. Zij houden deze dagen een congres om de eenheid tussen de militante en de niet-militante boeddhisten te herstellen. De militante boeddhisten zijn neutralisten en tegen de Zuidvietnamese regering en de aanwezigheid van de Amerikanen.

McCarthy wil Viet Cong in regering Vietnam

WASHINGTON (AP, Reuter, UPI) — Senator Eugene McCarthy is van mening dat er aan de uitzichtloosheid in de Vietnamese oorlog alleen een einde kan komen, indien er in Saigon een coalitieregering wordt gevormd, waarvan ook het Nationale Bevrijdingsfront van Zuid-Vietnam deel uitmaakt.

McCarthy, die er naar streeft de presidentskandidaat van de Democratische Partij te worden, merkte op dat er 'ondanks de enorme kosten aan mensenlevens en materieel geen enkel vooruitzicht is op een militaire overwinning in Vietnam.' Hij acht het noodzakelijk dat de Verenigde Staten zich werkelijk gaan inspannen de omvang van de oorlog te verminderen. De eerste stap zou moeten zijn het volledig staken van alle bombardementen op Noord-Vietnam.

In Zuid-Vietnam zou volgens senator McCarthy daarna een brede coalitieregering gevormd moeten worden wier voornaamste taak zal zijn het voorbereiden van vrije verkiezingen onder internationaal toezicht. Indien de huidige machthebbers in Saigon er niet akkoord mee gaan dat ook het Nationale Bevrijdingsfront, de politieke organisatie van de Viet Cong, aan een coalitieregering deelneemt, 'dan zullen we onze steun en onze troepen terugtrekken, aangezien een eervolle vrede

dan niet meer mogelijk zal zijn,' aldus McCarthy. President Thieu van Zuid-Vietnam heeft keer op keer laten weten dat van een coalitieregering met het Bevrijdingsfront niets kan komen. McCarthy wil zijn opvattingen over Vietnam opgenomen zien in het verkiezingsprogramma, dat de Democratische Partij de komende dagen gaat opstellen. De kwestie-Vietnam heeft geweldige verdeeldheid veroorzaakt in de gelederen van de Democraten. Ook senator George McGovern, die sinds vorige week dingt naar de Democratische nominatie voor het presidentschap, is een felle bestrijder van de Vietnam-politiek van president Johnson.

Vice-president Hubert Humphrey, die de meeste kans schijnt te hebben de presidentskandidaat van de Democratische Partij te worden, staat echter geheel achter Johnsons beleid. Humphrey heeft onmiddellijk het voorstel van McCarthy om in Saigon een brede coalitieregering te vormen veroordeeld. In Chicago, waar op 26 augustus de conventie van de Democratische Partij begint, worden massale demonstraties tegen de Vietnamese oorlog verwacht. De hippies, de zogenaamde bloemenkinderen van Amerika, zijn bezig een protestmars te organiseren, waaraan 50.000 jongeren zullen deelnemen.

Opstand van
Amerikanen

Aanvallen op
drie fronten

STRIJD OM VIETNAM LAAIT OP

6874p

SAIGON, 19 aug. (Reuter, UPI) — Na een lange periode van betrekkelijke rust is de oorlog in Zuid-Vietnam weer opgelaaid. Ten zuiden van de neutrale zone tussen de beide Vietnams wordt al drie dagen gestreden. Bovendien begonnen de Vietcong en de Noordvietnamezen zaterdag en zondag een serie aanvallen in het Centrale Hoogland en in de sector Saigon. De Amerikanen geloven dat zij voor de derde maal te maken hebben met een grootscheeps offensief. Een Amerikaanse woordvoerder in Saigon zei, dat de aanvallen een belangrijke omvang hebben aangenomen.

Honderden mannen gesneuveld

De „rustperiode” in de gevechten heeft ongeveer twee maanden geduurd. Vele Amerikaanse kranten hebben geschreven dat het uiblijven van nieuwe aanvallen moest worden uitgelegd als het „antwoord” van Hanoi op het Amerikaanse aanbod, dat de bombardementen op Noord-Vietnam volledig zouden worden gestaakt „als Noord-Vietnam daar iets tegenover zou zetten”. De regering in Washington achtte de pauze in de gevechtshandelingen echter niet overtuigend en eiste een betere garantie.

Voorlopig is het onmogelijk te achterhalen of de Vietcong en Noord-Vietnam weer in de aanval zijn gegaan, omdat Washington hun „antwoord” heeft verworpen, of dat de Amerikaanse militaire leiders gelijk hebben, die vanaf het begin zeiden dat de pauze alleen maar een voorbereiding was op een nieuw offensief. In ieder geval is nu de kans verkeken dat president Johnson de bombardementen op Noord-Vietnam zal stopzetten, zo die kans er ooit is geweest.

Alle waarnemers zijn ervan overtuigd dat de nieuwe aanvallen van Noord-Vietnam en de Vietcong rechtstreeks in verband staan met de Democratische partijconventie, die volgende week maandag begint in Chicago. De politieke strijd gaat daar vooral tussen vice-president Hubert Humphrey, die kan gelden als vertegenwoordiger van het Johnson-beleid in Vietnam (al probeert hij de laatste weken een meer verzoenend standpunt in te nemen) en vredeskandidaat Eugene McCarthy die pleit voor een Amerikaanse terugtrekking uit Vietnam en een coalitieregering in Saigon met de Vietcong.

Het is duidelijk dat Hanoi er geen belang bij heeft dat Richard Nixon of

Humphrey president van Amerika wordt. Wellicht proberen de Noordvietnamezen deze week in Zuid-Vietnam dramatische gebeurtenissen tot stand te brengen, waardoor de publieke opinie in de Verenigde Staten, die zich méér tegen de oorlog keert naarmate de zaken slechter gaan, zou kunnen verschuiven in de richting van McCarthy.

Amerikaanse troepen doodden zaterdag in de buurt van An Hoa vijftig Noordvietnamezen, die oprukten naar die stad. Elf Amerikaanse mariniers werden gewond. Bij Hué sneuvelde negentien guerrilla-strijders. Voorts gingen eenheden van de Vietcong en Noord-Vietnam in de aanval in de provincies Tay Ninh en Binh Long.

Bij de strijd in de twee noordelijke provincies van Zuid-Vietnam zouden 45 Noordvietnamese bataljons zijn betrokken, dat is meer dan bij het begin van het Tet-offensief in februari. In het algemeen kan worden gezegd, dat de Vietcong en Noord-Vietnam hun aanvallen vooral richtten op punten, die hun bewegingen kunnen bemoeilijken, zoals artilleriebases, verbindingscentra, kampen voor speciale troepen enzovoorts. Dit wijst er op dat een groot offensief inderdaad in de maak is. Reeds zijn in totaal honderden soldaten gesneuveld.

De Amerikaanse militaire politie moest zondag voor de tweede maal in drie dagen in actie komen om de rust te herstellen in een militaire gevangenis bij Da Nang. Tweehonderd militaire gevangenen (Amerikanen) kwamen in opstand tegen hun bewakers (mariniers). De gevangenen klagen erover dat de gevangenis veel te vol is. Bij de eerste opstand, vrijdag, vielen negen gewonden, bij de tweede echter werd niemand gewond.

Aanvallen van Vietcong op drie fronten

19909 68 MB

Volgens een hooggeplaatste Amerikaanse militair op het hoofdkwartier voor de noordelijke provincies van Zuid-Vietnam schijnt „Noord-Vietnam zijn derde grootscheepse offensief al begonnen te zijn”. Ten zuiden van de gedemilitariseerde zone zijn al drie dagen gevechten gaande na een „pauze” van ongeveer twee maanden.

Een Amerikaanse militaire woordvoerder in Saigon maakte gisteren melding van „plotselinge aanvallen van de Vietcong en van Noordvietnamezen op drie fronten: in het noorden, in het centrale hoogland en de sector Saigon”. Ook hij zei dat de aanvallen een belangrijke omvang gaan aannemen, maar hij wist niet of er van een derde grote offensief van de Vietcong sprake kan zijn of dat deze slechts de geallieerde verdedigingslijnies beproefde met het oog op het offensief.

Militaire eenheden van Noord-Vietnam en de Vietcong zijn in de nacht van zaterdag op zondag aanvallen begonnen op achttien punten in drie van de vier zogenaamde tactische gebieden van Zuid-Vietnam. In drie sectoren van de provincie Tay Ninh, in het derde tactische gebied, duurde deze activiteit zondagavond nog voort, aldus een Amerikaanse woordvoerder in Saigon.

Maandagochtend werd gevochten

in het gebied rondom Saigon. Vietcongstrijders drongen zondagmiddag de plaats Tay Ninh, 90 km ten noorden van de hoofdstad, binnen. Er vonden felle straatgevechten plaats.

Van Amerikaanse zijde is meegedeeld, dat de Vietcong bij een aanval op een artilleriebasis bij Ka Tum, in de provincie Tay Ninh, een of ander strijdgas had gebruikt.

De Vietcong en de Noordvietnamezen richten hun aanvallen vooral op punten die hun bewegingen kunnen bemoeilijken, zoals drie artilleriebases, een verbindingscentrum, vier kampementen voor speciale troepen en vijf kampen voor regionale strijdkrachten.

Amerikaanse en Zuidvietnamese militairen zijn voor het eerst sedert ruim een jaar de gedemilitariseerde zone binnengegaan voor een gevecht, dat na achtervolging van een Noordvietnamese eenheid ontstond.

Het persbureau van het Zuidvietnamese bevrijdingsfront heeft zaterdag gemeld dat 13 Vietnamezen, geblinddoekt en in zakken gebonden, op 27 juli uit Amerikaanse helikopters in zee zijn gegooid. Acht werden gered door dorpelingen uit de provincie Quang Nam.

Een krijgsraad in Zuid-Vietnam heeft een oud-minister van binnenlandse zaken, generaal-majoor Lam Van Phat, die bij verstek ter dood was veroordeeld wegens zijn rol bij mislukte pogingen tot staatsgrepen in 1964 en 1965, in vrijheid gesteld. General Phat had zich in juni bij de regering gemeld.

Vietnam-demonstratie in hoofdstad verliep rustig

Van een onzer verslaggevers

AMSTERDAM — In het centrum van Amsterdam hebben zaterdagmiddag circa 200 merendeels jonge mensen een demonstratieve optocht gehouden ter ondersteuning van de Noordvietnamese eisen bij de onderhandelingen in Parijs. De demonstratie, die een ordelijk verloop had, werd door veel politiemannen begeleid. Vanaf de Dokwerker trok de stoet via Dam, Munt en Ferdinand Bolstraat naar het Amerikaanse consulaat aan het Museumplein waar zich zeven politieovervalwagens hadden opgesteld. De bemanning van deze wagens en een aantal politieruiters hoefden niet op te treden. De mobiele eenheid actiegroep 'Vietnam' wilde de Amerikaanse consul een protestbrief aanbieden, maar vond het hek met een ijzeren ketting afgesloten. De consul was niet thuis en zal pas vandaag terugkeren. Besloten werd de brief vandaag in de bus te werpen. Daarna trok men naar het jeugdgebouw Paradiso op de Weteringschans waar de deelnemers o.a. door de componist Peter Schat werden toegesproken. Er werd meegedeeld dat de volgende betoging plaats vindt op zaterdag 21 september.

Amerikanen geruild voor bulldozers

14 July
Trouw

BANGKOK (AP) — Victor Wickersham, die vroeger lid is geweest van het Amerikaanse congres, heeft zaterdag bij zijn aankomst verklaard dat hij er in geslaagd is de vrijlating van elf Amerikaanse militairen door Cambodja te verkrijgen in ruil voor 14 bulldozers welke ongeveer 200.000 dollar waard zijn. De elf Amerikanen werden 15 juli gevangengenomen toen hun patrouillevaartuig door een Cambodjaans marinevaartuig in Cambodjaanse wateren werd aangehouden. Prins Sihanouk had aangeboden de Amerikanen vrij te laten voor bulldozers.

Viet Cong valt weer aan

SAIGON, DETROIT (Reuter, AP, UPI) — Noordvietnamezen en Viet Congsoldaten hebben gisteren opnieuw op een aantal plaatsen in Zuid-Vietnam aanvallen uitgevoerd. De belangrijkste aanval vond plaats op een basis van de Amerikanen enkele kilometers ten noorden van Taj Ninh, waar vorige dagen hevig gevochten was. De aanval werd afgeslagen. Bij de gedemilitariseerde zone beschoten Noordvietnamezen met raketten Amerikaanse marine-eenheden.

President Thieu van Zuid-Vietnam heeft verklaard dat hij er van overtuigd is dat een groot offensief van de Viet Cong niet uit kan blijven en dat Saigon het hoofddoel van een dergelijk offensief zal zijn. De president die dit verklaarde in Taj Ninh, waar enkele dagen geleden nog hevig werd gevochten, zei tevens dat hij na de presidentsverkiezingen Amerika zal bezoeken.

Het Zuidvietnamese parlement heeft gisteren met 63 tegen 35 stemmen een voorstel verworpen om een delegatie naar Hanoi te zenden die een gesprek tussen Saigon en Hanoi zou moeten voorbereiden.

De Zuidvietnamese minister van buitenlandse zaken, Tran Chanh Thanh, herhaalde gisteren evenwel zijn voorstel aan Hanoi om te komen praten over een onmiddellijke stopzetting van de strijd en 'de voorwaarden te bespreken voor een vreedzame hereniging'.

'Het is beter voor Zuid-Vietnam om steenkool van het noorden te kopen en voor Noord-Vietnam om rijst van het zuiden te kopen, dan dat beide landen dat in het buitenland moeten doen,' aldus de minister.

HARDE REDE

Richard Nixon, die de Republikeinse

kandidaat is voor het Amerikaanse presidentschap, heeft gisteren de harde rede van Johnson, waarin deze zei dat de bombardementen op Noord-Vietnam niet zullen worden stopgezet, zeer geprezen. Hij noemde de rede uitermate realistisch.

De rede van Johnson, die gisteren in een deel van onze edities nog kon worden opgenomen, was een harde slag voor degenen die hoopten dat de VS de bombardementen op Noord-Vietnam definitief stop zouden zetten, nu Hanoi zich twee maanden zeer rustig heeft gehouden aan het front.

'De Verenigde Staten hebben met het beperken van de bombardementen een redelijk aanbod gedaan. Dit is nog niet aangenomen door Noord-Vietnam. Mijn regering is niet van plan nogmaals een stap voorwaarts te zetten zolang zij geen reden heeft om aan te nemen dat de vijand serieus aan een de-escalatie wil beginnen en maatregelen ten behoeve van de vrede wil nemen. Wij zijn bereid risico's te aanvaarden, maar niet om onvoorzichtige stappen te doen waarvoor onze mannen de prijs moeten betalen'. President Johnson zei verder dat hij tot 20 januari als hij zijn bevoegdheden aan zijn opvolger overdraagt, alles in het werk te zullen stellen om het conflict in Vietnam op eerzame wijze te regelen. 'Ik ben er zeker van, dat vrede mogelijk is en dat hij eerzaam zal zijn wanneer wij standvastig blijven. Ik weet dit omdat de vijand niet in staat is een militaire overwinning te behalen, omdat de Zuidvietnamezen iedere dag politiek, militair en moreel sterker worden en omdat ik vertrouwen heb in Amerika'.

Hij zei ervan overtuigd te zijn dat zijn opvolger de door hem gevolgde Vietnam-politiek zal steunen wanneer hij eenmaal de verantwoordelijkheid draagt en beschikt over alle informatie. Volgens Johnson is de oorlog die nu in Vietnam wordt gevoerd, het scharnier waar het lot van Azië aan hangt en zou het rampzalig zijn zowel voor de Verenigde Staten als de gehele wereld wanneer het Amerikaanse volk Vietnam in de steek zou laten.

Johnson formuleerde als voorwaarden voor de vrede een aantal punten:

- Het opnieuw demilitariseren van de zone tussen Noord- en Zuid-Vietnam.
- Het terugtrekken van alle vreemde troepen uit Laos.
- Terugtrekking van de Amerikaanse troepen uit Zuid-Vietnam volgens de voorwaarden van het communiqué in Manilla.
- Het versterken van de wil van het Zuidvietnamese volk om hun eigen toekomst en hun eigen bestuur te bepalen.

21/8'60 Trouw

Weer aanvallen van Vietcong

24-9 '68 NRC

Guerrillastrijders van de Vietcong hebben vrijdag meer dan vijftig steden en militaire installaties in Zuid-Vietnam aangevallen. President Nguyen Van Thieu deed vrijdagavond een dramatisch beroep op Hanoi een nieuw „nutteloos bloedbad” te vermijden.

Op de aanvallen van de Vietcong, die vooral in het noorden van het land werden uitgevoerd met raketten en mortieren, volgden bittere gevechten.

Guerrillastrijders trachtten het radiostation van Da Nang, de grote Amerikaanse militaire basis in het noorden, te veroveren en bestreken een groot deel van de stad met vuur

van sluipschutters. Hué werd door mortieren beschoten.

Een bataljon van de Vietcong tersterkte van ongeveer 400 man omsingelde een kamp van de militie te Duc Lap in de centrale provincie Quang Duc. Amerikaanse helikopters, uitgerust met kanonnen, en andere gevechtstoestellen beschoten de stellingen van de Vietcong rondom het kamp.

President Thieu zei vrijdagavond in een televisie-uitzending: „Wij zijn gereed voor eventualiteiten. Wij hopen echter dat het bewind in Hanoi spoedig tot bezinning komt en een nieuw nutteloos bloedbad zal vermijden”. (Reuter)

Sihanouk krijgt volmachten

Het Cambodjaanse parlement heeft het staatshoofd prins Sihanouk buitengewone volmachten toegekend omdat „alleen het staatshoofd de noodzakelijke maatregelen kan treffen om het land van een catastrofe te redden”.

Het parlement was zaterdag in spoedzitting bijeengekomen om de resolutie te behandelen. In de resolutie werd onder meer gezegd dat Cambodja wordt bedreigd „van buitenaf door daden van agressie en van binnenuit door de activiteit van verraders”. (AP)

ZUID-VIETNAM.

Doodvonnis voor 16-jarige

DANANG, 27 aug. (AFP) — Een militair tribunaal in Danang heeft een 16-jarige soldaat van de Vietcong ter dood veroordeeld. De jongen werd vorige week vrijdag gevangen genomen bij een aanval van de rebellen op de militaire basis Danang. Een tweede rebel, vijftien jaar oud, kreeg een straf van vijftien jaar dwangarbeid opgelegd.

Plan van Hanoi voor oppositie in Zuid-Vietnam

PARIJS, 27 augustus (Reuter) — De Noordvietnamese delegatie naar het inleidend vredesoverleg in de Franse hoofdstad heeft het politieke programma bekend gemaakt van een nieuwe alliantie in Zuid-Vietnam die het tegen het huidige bewind in Saigon wil opnemen.

Het program is grotendeels gelijk aan dat van het nationale bevrijdingsfront, waarvan de Vietcong de strijdkrachten vormt. Van Amerikaanse zijde wordt de „Alliantie van Nationale Democratische en Vredeskrachten” dan ook een dekmantel van het bevrijdingsfront genoemd.

Enkele waarnemers in Parijs zien in de stap van Hanoi echter een poging om een groep te vormen, die meer aanvaardbaar voor de Amerikanen is dan het bevrijdingsfront. In tegenstelling tot het program van het front spreekt de nieuwe alliantie niet van de noodzaak om „de buitenlandse aanvallers te vernietigen”, maar zij verklaart zich bereid om met de Verenigde Staten te praten over de wijze waarop de onafhankelijkheid van Zuid-Vietnam kan worden gewaarborgd.

VIE IIVAVI : 200 tués américains et sud- vietnamiens dans la bataille de Duc Lap

SAIGON, lundi (A.F.P., U.P.I., A.P., Reuter).

LES Nord-Vietnamiens, qui avaient réussi à occuper après trois jours de violents combats, le camp de forces spéciales de Duc Lap, à 20 km. au nord-ouest de Saigon, et à 8 km. seulement de la frontière cambodgienne, ont levé le siège ce matin pour gagner la jungle des Hauts Plateaux.

En se retirant toutefois ces forces auraient lancé un violent assaut sur le quartier général du sous-secteur de Duc Lap, à cinq kilomètres à l'Est du camp, et l'auraient partiellement occupé.

A de nombreuses reprises, les « B 52 » américains, comme à Khe Sanh, avaient déversé leurs bombes (plus de 250 tonnes en un jour) à quelques centaines de mètres seulement des positions sud-vietnamiennes.

A 23 heures hier soir, les combats se poursuivaient, en dépit de l'arrivée de renforts (neuf cents hommes qui avaient réussi à s'infiltrer à travers les positions nord-vietnamiennes). Les troupes sud-vietnamiennes (600 soldats), encadrées par quelques conseillers américains, n'avaient pas encore réussi à reprendre la partie du poste que six mille Nord-Vietnamiens, surgissant en pleine nuit, avaient conquis en chargeant à la baïonnette, l'une des rares charges à la baïonnette de la guerre.

Bilan de cette violente bataille : environ 200 tués dans les deux camps, deux hélicoptères et un avion américains abattus.

Au Nord-Vietnam, par ailleurs, les bombardiers américains ont effectué hier 112 missions.

cinq heures du matin à cinq heures du soir, les forces israéliennes et jordaniennes.

Du côté israélien, il y a eu huit blessés, dont quatre civils.

Weer mortier- en raketaanvallen van Vietcong

AP
4 SEP 68

Volgens de Amerikaanse en Zuidvietnamese militaire hoofdkwartieren in Zuid-Vietnam is de Vietcong sinds enige tijd weer over gegaan op het gebruik van mortieren en raketten bij aanvallen op steden, dorpen en bases. De afgelopen twee weken hebben zich vrij hevige gevechten van aanzienlijke omvang voorgedaan in Zuid-Vietnam.

Die Vietcong heeft vanochtend vroeg de kustplaats Nha Trang, die totnogtoe als een van de veiligste steden van heel Zuid-Vietnam werd beschouwd, met mortieren aangevallen. Onder de burgerbevolking vielen een dode en 20 gewonden, 13 militairen werden gewond.

Dinsdagavond werden 19 burgers gewond bij een granaatontploffing in een koffiehuis in het centrum van Saigon. Diezelfde avond is door een man op een motorfiets een granaat geworpen naar het Amerikaanse bureau voor internationale ontwikkeling in Saigon. Twee mensen werden gedood en vier gewond.

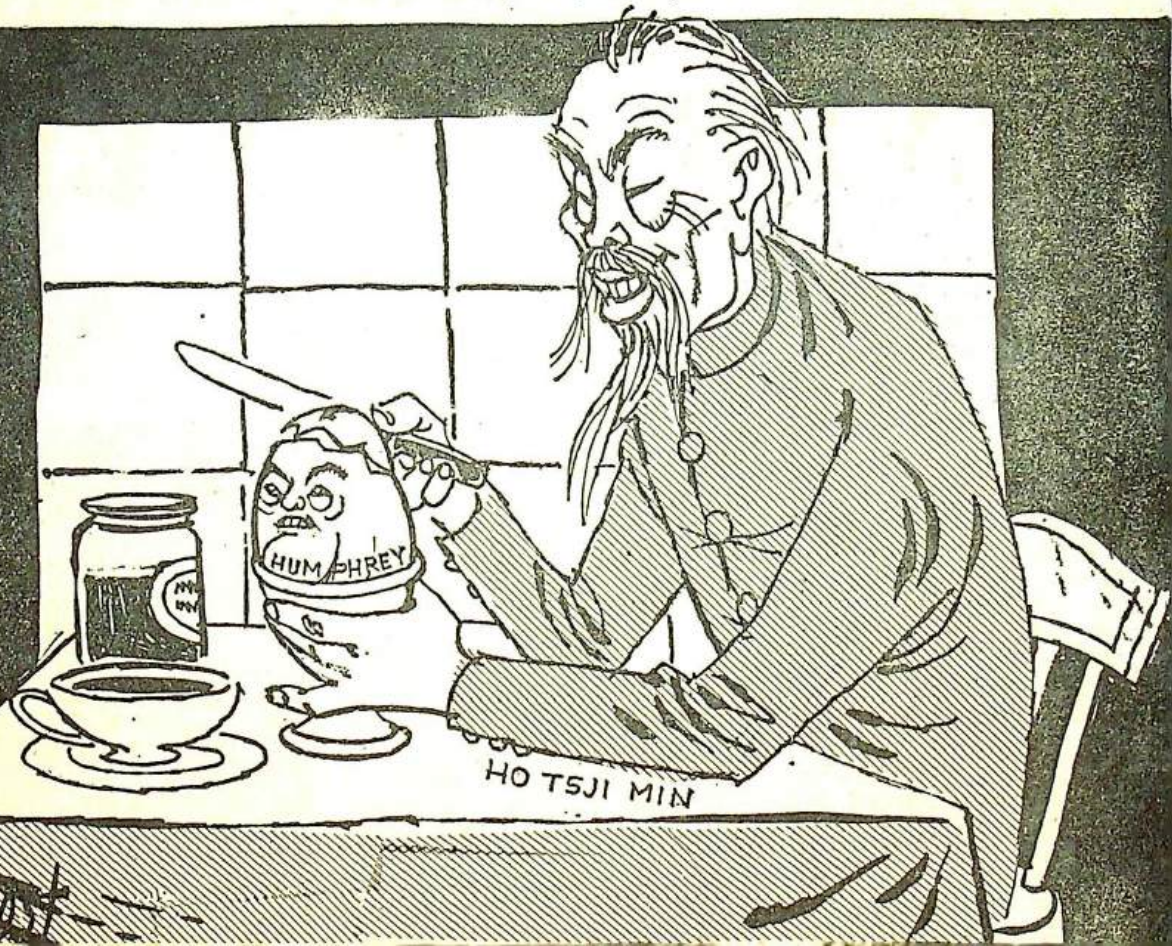
Amerikaanse B-52 bommenwerpers hebben dinsdag acht bombardementsvluchten uitgevoerd op troepenconcentraties en bunkers van de Vietcong bij de Cambodjaanse grens, ten noordwesten van Saigon.

In Saigon hebben drie kranten een tijdelijk verschijningsverbod opgelegd gekregen, omdat ze een verhaal over de corruptie in de Zuidvietnamese regering hadden gepubliceerd. Volgens het verhaal heeft premier Tran Van Huong 62 dossiers, waarin regerings- en militaire personen worden beschuldigd van corruptie, aan president Nguyen Van Thieu gestuurd.

De regeringswoordvoerder van Zuid-Vietnam heeft dit verhaal „volledig ongegrond en verzonnen” genoemd.

HET ONTBIJT VAN HO TSJI MINH

29 Aug 1970

In Chicago wordt de Democratische conventie begeleid door ernstige onrust. In één van de parken van de stad rijden auto's rond, die traangas over de betogers tegen de Vietnam-politiek en vóór de ras- gelijkheid sproeien. Op de foto gooit een betogers een fles terug.

Hanoi tot VS: wie bemoeit zich met wie

PARIJS, SAIGON (Reuter, UPI) — De Noordvietnamese onderhandelaar in Parijs Kscoan Thoei, heeft gisteren de Amerikaanse eis dat Hanoi ophoudt zich met de binnenlandse aangelegenheden van de VS te bemoeien van de hand gewezen. Thoei noemde de eis, die de Amerikaanse onderhandelaar, Averell Harriman, aan hem moest overbrengen 'werkelijk komisch'. 'Wie mengt zich nu eigenlijk in andermans binnenlandse aangelegenheden?' vroeg hij zich af. 'De VS heeft Vietnam aangevallen en handhaaft meer dan een half miljoen man troepen in Vietnam'. Thoei beschuldigde de VS ervan zich ook te bemoeien met andere landen zoals Laos, Cambodja, Cuba en Japan, waar de VS het eiland Okinawa onwettig bezet houden. 'De Vietnamezen hebben zich nooit gemengd in de zaken van de VS. Er zijn geen Vietnamese soldaten op Amerikaanse bodem', aldus Thoei. Het Amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken had Harriman opdracht gegeven Hanoi te verzoeken zich met zijn eigen zaken te bemoeien. Thoei deed in zijn verweer onmiddellijk weer een aanval op de politiek van president Johnson. 'Onder het Amerikaanse volk wordt de stem tegen de Amerikaanse agressie-oorlog steeds luider. Daarom moeten de Amerikaanse autoriteiten prikkeldraad en tienduizenden troepen en politie-

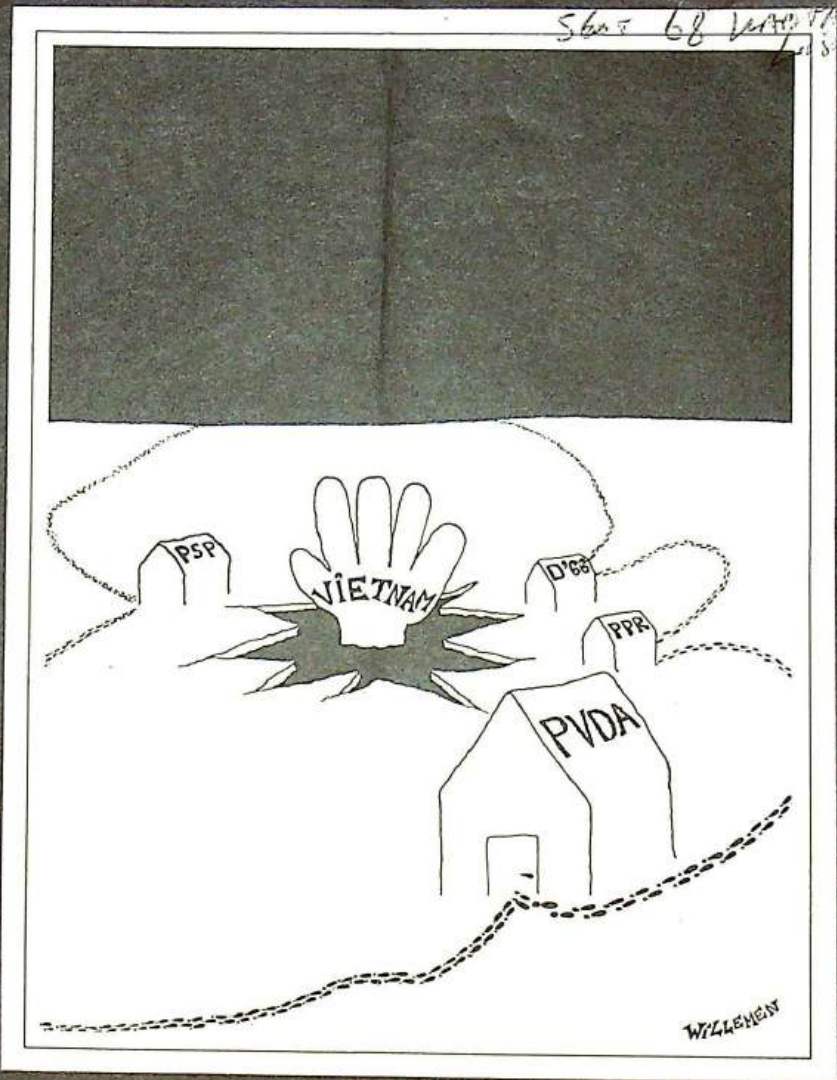
agenten gebruiken om op te treden tegen de verontwaardiging van het volk' zei Thoei, kennelijk doelend op de veiligheidsmaatregelen rondom de Democratische conventie in Chicago.

Overigens zijn gisteren in Parijs waar de onderhandelaars over Vietnam voor de negentiende maal bijeen waren geen vorderingen gemaakt. De posities van beide partijen zijn onveranderd. Harriman heeft namens de Amerikaanse regering nogmaals aangedrongen op een antwoord van Hanoi op de Amerikaanse vraag wat het wil stellen tegenover het volledig stopzetten van de bombardementen op Noord-Vietnam. 'Wij zijn bereid u te ontmoeten zo vaak en zo lang als nodig is, hetzij in volledige vergadering of in privé zitting.

President Thieu van Zuid-Vietnam heeft gisteren een bezoek gebracht aan de basis van de speciale troepen de Groene Baretten in Doec Lap. Doec Lap is dagenlang belegerd geweest door Viet Cong-troepen. Thieu maakt er de laatste tijd een gewoonte van steeds plaatsen waar hevige gevechten werd te bezoeken. Thieu verklaarde gisteren dat naar zijn mening de Viet Cong-aanvallen, die sinds twee weken in hevigheid toenamen na twee maanden vrijwel uitgebleven te zijn, zullen voortduren totdat de nieuwe president van de VS zal zijn gekozen. In Vietnam werd zaterdag een man ter

door veroordeeld om dat hij de Viet Cong geholpen zou hebben bij straatgevechten in Da Nang. Twee politieagenten werden veroordeeld tot vijf jaar dwangarbeid omdat zij een Viet-Congman hadden vrijgelaten tegen betaling van ruim zeshonderd gulden.

Skat 68 Willem '68

Op weg naar een progressieve concentratie

Verheviging van strijd in Zuid-Vietnam

25 SEP 68 NR

Doordat de aanvallen van de Vietcong in geheel Zuid-Vietnam in hevigheid zijn toegenomen zijn de kosten van levensonderhoud in de Zuid-vietnamese hoofdstad Saigon aanzienlijk gestegen. Verwacht wordt echter dat na het herstel van twee bruggen in de hoofdweg van de Mekong-Delta naar Saigon de prijs van rijst, het Zuidvietnamese hoofdvoedsel, deze week snel zal dalen.

Militaire waarnemers in Saigon hebben geen afdoende verklaring kunnen geven voor de plotselinge verheviging van de Vietcong-aanvallen, maar volgens in Saigon ontvangen berichten gaat deze verheviging, die vooral plaatsvindt in de buurt van de gedemilitariseerde zone tussen Noord- en Zuid-Vietnam, gepaard met een aanzienlijk troepentransport noord-zuidwaarts door de zone.

Guerrillatroepen hebben raketten afgevuurd op de noordelijke stad Da Nang waardoor tien mensen werden gedood en vijftig gewond. Ten minste 15 van de 25 afgeschoten raketten kwamen terecht in zeer dichtbevolkte wijken.

Harriman op vredesbesprekingen in Parijs:

Hanoi snapt niets van samenleving in VS

PARIJS (AP, UPI, Reuter) — De Amerikaanse onderhandelaar op de voorbereidende vredesbesprekingen over Vietnam in Parijs, Averell Harriman, heeft de Noordvietnamese delegatieleider Ksoean Thoey, gisteren verweten niets te begrijpen van de Amerikaanse binnenlandse verhoudingen. Hij deed dat, nadat Thoey had verklaard, dat zowel Humphrey als Nixon de oorlog in Vietnam willen voortzetten, maar dat de Amerikaanse politiek alleen nog met geweld de voorstanders van vrede in Vietnam de baas kan blijven.

'Nu de twee grote Amerikaanse partijen geconfronteerd zijn met het feit van de nederlaag in Vietnam, die ze niet langer geheim kunnen houden en met de steeds toenemende protesten van de Amerikaanse bevolking tegen de oorlog, zijn de Amerikaanse autoriteiten, zowel als de meerderheid van de republikeinse en de democratische partij, gedwongen geworden om over vrede te praten', aldus Thoey. Maar de partijen weigeren allebei de consequenties te trekken uit de nederlaag in Vietnam, meende hij.

Harriman zei daarop dat het voor iemand die uit een land kwam waar geen vrijheid van meningsuiting bestaat onmogelijk is een maatschappij te begrijpen waar complete vrijheid van meningsuiting is en vrijheid om te demonstreren. Hij waarschuwde de onderhandelaars van Noord-Vietnam dat zij zich niet moeten vergissen in de wil van de meerderheid van het Amerikaanse volk. Lees er de verkiezingsprogramma's van de twee partijen maar eens op na, aldus Harriman.

NIET ZO'N VRIJHEID

De Noordvietnamese Thoey antwoordde op de opmerkingen van Harriman over de vrije Amerikaanse maatschappij: 'Als een vrije maatschappij onderdrukking van negers, het vermoorden van presidenten en senatoren of onderdrukking van demonstranten te-

Vrolijk wuivend arriveert de Amerikaanse onderhandelaar Averell Harriman bij het gebouw in Parijs waar gisteren de twintigste zitting van de voorbereidende Vietnamese vredesbesprekingen is ge houden. Op deze zitting ging het minder vrolijk toe. Er ontspoon zich een felle woordenwisseling tussen Harriman en de Noordvietnamese onderhandelaar Ksoean Thoey.

gen de oorlog inhoudt, dan bestaat een dergelijke vrijheid inderdaad niet in Noord-Vietnam'.

Na afloop van de besprekingen — het was de twintigste zitting — verklaarden beide partijen dat er geen enkele vooruitgang was geboekt.

Het Franse besluit om het Nationale Bevrijdingsfront, de politieke organisatie van de Viet Cong, toestemming te geven een voorlichtingsbureau in Parijs te openen, is in Amerika niet in goede aarde gevallen. Ook de Zuidvietnamese regering verzet zich krachtig tegen de opening van het bureau in de Franse hoofdstad.

IN VIETNAM

Amerikanen verloren al 27.507 ⁶⁰⁰⁰ man

SAIGON, 6 sept. (Reuter, AFP) — Bij gevechten in Zuid-Vietnam zijn vorige week 408 Amerikaanse militairen gesneuveld en 1.400 gewond, zo is door een Amerikaanse woordvoerder medegedeeld. In die week sneuvelden 4.476 Noordvietnamezen en Vietcongstrijders. In totaal zijn nu 27.507 Amerikanen in Vietnam gesneuveld. De Vietcong zou in deze periode ruim 390.000 man aan doden hebben verloren.

Bij gevechten na een verrassingsaanval in de Mekongdelta zijn sinds dinsdag 500 Vietcong-soldaten gedood. In het centrum van Saigon is een kneedbom ontploft, waardoor de muur van een huis werd vernield.

De bombardementen boven Noord-Vietnam zijn de afgelopen dagen beperkt door de slechte weersomstandigheden. De tropische storm „Bess“, die zich nu boven de Golf van Tonkin beweegt, is hiervoor verantwoordelijk.

Aanval van anarchisten in Londen verwacht

1507 68 AD
Van onze correspondent

LONDEN — Anarchisten en andere extremisten gaan op 27 oktober proberen om een aantal belangrijke gebouwen en installaties in Londen te bezetten. Op datzelfde ogenblik is dan de grootste anti-Amerikaanse betoging aan de gang die de Britse hoofdstad ooit heeft meegemaakt.

De militante groepen die los staan van de organisatoren van de betoging, hopen hun slag te slaan, terwijl de aandacht van de politie op de demonstranten is gericht.

Juist

Dit komplot is in twee dagbladen onthuld, waaronder de Times. Scotland Yard heeft een belangrijk deel ervan ontkend, maar heeft toch toegegeven dat sommige passages juist zijn. De Londense politie zou een speciale afdeling hebben opgericht om de anarchisten te ontmaskeren.

In de publikaties is sprake van benzinebommen en andere wapens die de extreme elementen willen gebruiken.

Vreedzaam

De betoging zal zich zoals gebruikelijk richten tegen het Amerikaanse optreden in Vietnam. Men hoopt er honderdduizend mensen op vreedzame manier aan te laten deelnemen. Eerder dit jaar zijn dergelijke, minder grote betogingen, uitgelopen op het ergste geweld dat Londen bij dit soort gelegenheden heeft beleefd. Dat was het werk van extremisten, aldus de organisatoren.

Volgens Clifford:

, Vietcong-offensief in derde ronde'

Volgens de Amerikaanse minister van defensie Clifford is het mogelijk dat de derde ronde van een Vietcong-offensief de afgelopen weken is begonnen. Dit heeft de minister in een rede voor de Amerikaanse Nationale pers club meegedeeld.

Op een vraag of de in de afgelopen weken toegenomen verliescijfers van de Amerikanen in Zuid-Vietnam toegeschreven zouden moeten worden aan de beperkingen van de bombardementen op Noord-Vietnam, antwoordde minister Clifford ontkenkend.

Volgens de minister staan de Amerikanen in Vietnam er militair veel beter voor dan een jaar geleden. Hij prees de toegenomen gevechtskracht van het Zuidvietnamese leger.

Het Amerikaanse opperbevel in Saigon gelooft dat de guerrillastrijders Saigon nog steeds als hun hoofddoel in hun huidige aanvallen zien. Volgens de Amerikaanse inlichtingendienst zou een grote aanval op de Zuidvietnamese hoofdstad binnenkort te verwachten zijn. De guerrillastrijders beperken zich totnogtoe echter tot het infiltreren van de hoofdstad in kleine groepen.

De Amerikaanse en Zuidvietnamese strijdkrachten trachten nu te voorkomen dat de Vietcong rond Saigon de sterkte van zijn legers opvoert.

De bombardementen boven Noord-Vietnam zijn de afgelopen dagen beperkt door de slechte weersomstandigheden, als gevolg van de tropische storm Bess, die zich nu boven de golf van Ton'kin beweegt. (Reuter-AP)

De oorlog in Vietnam

10 SEPT 68 TL
PRESIDENT JOHNSON is naïef, onevenwichtig, sentimenteel en vertoont infantiele trekken. Tot deze conclusie is een Zweedse psycholoog, de 36-jarige dr. Bengt Boerjesson, gekomen na een diepgaande analyse van de uitspraken van de Amerikaanse president over Vietnam. De psycholoog merkt op dat „Johnson moeilijkheden en tegenslagen niet wil erkennen en niet graag van onaangename feiten op de hoogte wordt gebracht.”

De arrestatie van een „bedelaar” in een buitenwijk van Saigon heeft geleid tot de aanhouding van dertig Vietcongspionnen. De bedelaar, die zich bij een militaire post ophield, was een vermoede politieke commissaris van de Vietcong. De gegevens, die de politieke commissaris de politie verstrekke, leidde tot de arrestatie van de Vietcongspionnen en inbeslagneming van documenten.

De Zuidvietnamese autoriteiten maken zich bezorgd over de scherpe stijging van het aantal terreurdaden van de Vietcong. Cijfers van vijftig slachtoffers per week zijn geen zeldzaamheid. Vooral het werpen van handgranaten in openbare gelegenheden (cafés schouwburgen, bioscopen) is populair onder de Vietcong.

De twee boeddhistische groeperingen in Zuid-Vietnam, die van Tam Chau, die de regering steunt, en die van de kortgeleden vrijgelaten Tri Quang, die tegen de regering is, gaan samen. De twee groepen stellen zich onder dezelfde leiding en steunen het regeringsprogramma van president Van Thieu en premier Tran Van Hoeong.

Zuid-Vietnam beschikt nog maar over één trein. De Vietcong heeft in de loop van de jaren alle treinverkeer tot stilstand gebracht. De een na laatste trein werd onlangs onherstelbaar beschadigd toen hij op een mijn reed. Van het spoorwegnet, met een totale lengte van 1350 kilometer, kan nog slechts zestig kilometer worden gebruikt.

De onderbevelhebber van het Zevende Amerikaanse Luchtmachtkorps is om het leven gekomen toen het vliegtuig, een gevechtsbommenwerper, die hij bestuurde, boven Zuid-Vietnam werd neergeschoten door Vietconggeschut. De tweede piloot wist zich met zijn schietstoel te redden. De 49-jarige Worley zou op 1 september van Vietnam naar Hawaii worden overgeplaatst.

De regering van Cambodja heeft van de Amerikaanse regering veertien bulldozers geëist in ruil voor teruggave van een Amerikaans landingsvaartuig en de bemanning van twaalf koppen, dat op 17 juli door een navigatiefout op Cambodjaans grondgebied landde en in beslag werd genomen. Amerika heeft het Cambodjaanse voorstel verworpen.

Het Engelstalige dagblad „Saigon Post” mag tijdelijk niet verschijnen, omdat het een verhaal over corruptie in de Zuidvietnamese regering heeft gepubliceerd. Volgens het vooraanstaande dagblad heeft premier Tran Van Hoeng 62 dossiers, waarin regerings- en militaire personen worden beschuldigd van corruptie, aan president Ngoeyen Van Thieu gestuurd. De regering noemt het verhaal van de Saigon Post „volledig ongegrond en verzonnen”.

Uit vier van de 61 kampen van de Zuidvietnamese „speciale troepen” zijn de Amerikaanse „Groene Baretten” teruggetrokken. Het Amerikaanse opperbevel gaat zijn adviserende commando's uit alle kampen terugtrekken. Hoe gauw, hangt af van het ogenblik, waarop de Zuidvietnamese troepen geheel zelfstandig kunnen opereren. De kampen van de speciale eenheden liggen in afgelegen gebieden bij de grenzen. Zij zijn doorgaans bezet door een bataljon Zuidvietnamezen en veertien Amerikaanse soldaten en een kapitein.

Toestand kritiek in provincie

VIETCONG DRINGT TAI NIN BINNEN

*Amerika kwaad
over ontslag
provinciechef*

SAIGON, 12 sept. (NYT, Reuter en AP) — Naar schatting 600 tot 200 Vietcong-guerrilla's en Noordvietnamezen zijn woensdag van 3 kanten de provinciehoofdstad Tai Nin binnengedrongen. Tai Nin telt 80.000 inwoners en ligt 16 kilometer van de Cambodjaanse grens. Een maand geleden vormde de tempelstad eveneens het doelwit van een zware aanval.

De Vietcong en de Noordvietnamezen openden hun aanval met een mortier- en raketbeschieting vanuit vier dorpen rond Tai Nin waar zij zich hadden ingegraven. Daarna vielen zij Tai Nin binnen. Enkele guerrilla's drongen door tot het marktplein en hielden daar met het wapen in de aanslag een propagandistische toespraak tot Vietnamese mannen, vrouwen en kinderen, Regeringssoldaten keken op enkele honderden meters toe. Uit vrees voor slachtoffers onder de burgerij durfden zij niet te schieten.

Met behulp van Zuidvietnamese parachutisten die vanuit het 90 kilometer zuidoostelijk gelegen Saigon werden aangevoerd en met de steun van Amerikaanse gevechtshelikopters en bommenwerpers werden de aanvallers teruggedreven naar de buitenwijken van de stad. Hoeveel slachtoffers de gevechten om Tai Nin hebben geëist, is niet bekend.

Bezorgdheid

Tai Nin ligt aan een belangrijke infiltratieroute. De grote Amerikaanse basis buiten de stad werd ongemoeid gelaten. De Amerikanen vinden de toestand in de provincie kritiek. Het merendeel van de bevolking is rege-

12/11/68
ringsgezind maar buiten de steden is de Vietcong heer en meester. De provincie bestaat voor het grootste gedeelte uit oerwoud dat zich tot in Cambodja uitstrekt.

De Amerikaanse bezorgdheid is nog toegenomen door het ontslag van kolonel Troeng, vorige week. Troeng was gedurende drie jaar provinciechef van Tai Nin en genoot het volle vertrouwen van de Amerikanen, die in hem een efficiënt bestuurder zagen.

Volgens de Amerikanen was Troeng als geen ander in staat om de volledige steun te krijgen van de 200.000 aanhangers van de Cao Dai-sekte in de provincie wier sympathie de afgelopen 30 jaar achtereen volgens uitging naar de Japanners, de Fransen, de communisten en de regering in Saigon. De Cao Dai-sekte telt in heel Zuid-Vietnam een miljoen volgelingen.

President Thieu ontsloeg de provinciechef op beschuldiging van corruptie. Drie jaar geleden werd Troeng benoemd door Cao Ky, de huidige vice-president.

VREDES- GESPREK TUSSEN AMERIKA EN HANOI OP DOOD SPOOR

(Van een correspondent)

PARIJS, 12 sept. — De Amerikaans-Noordvietnamese voorbereidende vredesbesprekingen lijken meer dan ooit op dood spoor geraakt nu de Noordvietnamese vertegenwoordiger, Xuan Thuy, kort en goed heeft laten weten, dat zijn regering geen tegenprestatie kan leveren wanneer Amerika de bombardementen op Noord-Vietnam staakt.

De verklaring van Xuan Thuy was de kortste sinds het begin van de besprekingen op 13 mei. De 21-ste bijeenkomst van beide delegaties was hierdoor vrijwel voor niets geweest. Amerika had eerder laten weten bereid te zijn Hanoi's eis in te willigen en de bombardementen te staken, maar dan niet „onvoorwaardelijk”: de Noordvietnamezen moesten een tegenprestatie leveren. Xuan Thuy verweet de Amerikanen nog uit prestige-overwegingen het Nationaal Bevrijdingsfront (Vietcong) niet te willen erkennen en er niet mee te willen onderhandelen.

Groepen Vietcongstrijders zijn er in geslaagd door te dringen tot de stad Tay Ninh, aan de grens met Cambodja. De aanval op de stad wordt van drie richtingen uitgevoerd door de Vietcong en Noordvietnamese eenheden van welke de sterkte tussen de 600 en 2000 man wordt geschat.

Onder bedreiging met hun wapens dwongen de guerrillastrijders mannen, vrouwen en kinderen vlugschriften aan te nemen terwijl regeringssoldaten op enkele honderden meters toekeken omdat zij, uit angst voor slachtoffers onder de burgerij, niet durfden te schieten. De grote Amerikaanse basis buiten de stad is niet aangevallen. Hefschroefvliegtuigen steunen de regeringstroepen, maar kunnen door tropische stormen weinig uitrichten.

Bij de eerste gevechten voor het aanbreken van de dag doodden Amerikanen en Zuidvietnamezen 95 tegenstanders na een Vietcongbeschietsing van Amerikaanse stellingen.

Vietcong-aanval op Tay-Ninh verflauwt

TAY NINH (Reuter, AP, AFP) De strijd om de Zuidvietnamese tempelstad Tay Ninh is geluwd. De Vietcong en Noordvietnamezen hebben zich donderdagmorgen in de duisternis teruggetrokken.

'Wij weten niet waarheen,' zei een Amerikaanse officier.

Er zijn Amerikaanse troepen overgebracht naar de rijstvelden ten zuiden van Tay Ninh om een vijandelijke opmars naar Saigon te verhinderen.

Amerikaanse B-52 bommenwerpers hebben twintig kilometer ten oosten van de stad bombardementen uitgevoerd. Voordat de strijd was geluwd waren gisteren Amerikaanse en

Zuidvietnamese stellingen hevig met mortiergranaten en raketten bestookt.

Er waren gevechten in de onmiddellijke omgeving van Tay Ninh, dat aan de grens met Kamboedja ligt. Als versterking waren 600 Zuidvietnamese mariniers per helikopter aangevoerd.

6000 man

De sterkte van de tegenstander, die vier omliggende dorpen in handen heeft gehad, werd geschat op drie regimenten (6000 man). Amerikanen en Zuidvietnamezen zouden niet veel verliezen hebben geleden. Bij een infanterie-actie zouden de tegenstanders tenminste twintig man hebben verloren.

De Vietcong heeft donderdagmorgen vroeg ook Pleikoe in het centraal hoogland en de omliggende Amerikaanse bases met mortieren beschoten. Vijf burgers kwamen om. De Amerikanen leden lichte verliezen. Vlak ten zuiden van de gedemilitariseerde zone sneuvelden — volgens Saigon — 43 Noordvietnamezen in een gevecht met Amerikaanse infanteristen.

Volgens het persbureau van Noord-Vietnam zou de Vietcong de laatste tien dagen in de provincie Tay Ninh bijna 800 man aan vijandelijke troepen hebben gedood. Onder hen zouden 550 man van de 3de brigade van de 101ste Amerikaanse luchtlandingsdivisie zijn.

Saigon geeft andere cijfers: De vorige week zijn in Vietnam 195 Amerikanen gesneuveld en 1400 gewond ongeveer de helft van de week daarvoor. De Vietcong verloor 1664 man. De Zuidvietnamese verliezen bedragen 325 gesneuvelden, 1081 gewonden en 60 vermisten.

Burger-slachtoffers

Volgens Saigon zijn bij acties van de Vietcong dit jaar 3476 Zuidvietnamese burgers gedood, waarvan 467 in de laatste twee weken en 5525 ontvoerd.

De totale Amerikaanse verliezen bedragen 27.704 gesneuvelden en 91263 gewonden. De totale verliezen van de tegenstanders sinds 1961 worden op 392.585 gesteld. Er zijn nu 535.000 Amerikaanse militairen in Vietnam.

Rechter William O. Douglas van het Amerikaanse hooggerechtshof heeft gisteren de overplaatsing van 113 reservisten van het leger naar Vietnam verboden. De reservisten hadden de beschuldiging geuit dat ze ten onrechte zijn opgeroepen. Ze zouden vandaag naar Vietnam vertrekken. Ze kregen uitstel tot de volgende maand. Dan zal het Hof de zaak bespreken.

Het proces van de reservisten is de eerste aanval genoemd op een besluit van het congres uit 1966, waarbij Johnson werd toegestaan reserve-eenheden op te roepen zonder oorlogsverklaring of noodtoestand.

Ky verwacht staatsgreep

SAIGON, 13 sept (AFP) — De Zuidvietnamese vice-president Nguyen Cao Ky heeft gezegd dat „een buitenlandse mogendheid een staatsgreep voorbereidt om de huidige Zuidvietnamese regering omver te werpen”. Dit schrijft het katholieke blad „Xay Doeng”. De vice-president zou zijn opmerking hebben geplaatst tegen een aantal politieke leiders. Het zou de bedoeling zijn alle anti-communistische nationale elementen te verwijderen om een coalitie-regering met de communisten te vormen.

Deserteur in VS aangehouden

14 feb '68 Praeort

De Amerikaan Edwin C. Arnett, die in februari van dit jaar deserteerde uit het leger van de VS in Zuid-Vietnam, wordt na zijn aankomst op Kennedy Airport gearresteerd door leden van de militaire politie. Arnett verbleef na zijn desertie geruime tijd in Zweden. Hij vond de levenscondities daar echter zo onaangenaam dat hij vrijwillig besloot naar de VS terug te keren en „de consequenties te aanvaarden”.

OE THANT

vraagt stopzetting
bombardementen
op Noord-Vietnam

KRITIEK OP AMERIKA

NEW YORK, 24 sept. (AFP, Reuter) — Vandaag begint de 23ste zitting van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties. Aan de vooravond daarvan heeft secretaris-generaal Oe Thant in een ondubbelzinnige verklaring krachtig stelling genomen tegen het Amerikaanse beleid in Vietnam. Hij zei op een persconferentie opnieuw, dat de

Verenigde Staten hun bombardementen op Noord-Vietnam dienen te staken.

President Johnson van wie bekend is dat hij verontwaardigd is over Thants verklaringen inzake Vietnam heeft nog niet gereageerd. Dat deed wel de leider van de Amerikaanse delegatie bij de VN, George Ball, die zei dat Thants woorden „geen enkele positieve bijdrage bevatten voor het succesvol verloop van de vredesonderhandelingen in Parijs”.

Oe Thant zei dat hij niet binnen een jaar een eind ziet komen aan de oorlog in Vietnam. In de Algemene Vergadering zou een resolutie moeten worden ingediend, waarin wordt geëist dat de Amerikanen hun bombardementen op Noord-Vietnam staken. „Zo'n resolutie zou een goede kans maken te worden aangenomen. Ik zou de indiening ervan verwelkomen”, aldus de secretaris-generaal. Hij voegde er echter aan toe, dat de kwestie Vietnam niet op de agenda staat en dat het wel niet zal gebeuren.

Hoewel hij er dus niet veel heil in zag, had Thant de tekst van een complete resolutie bij zich. Die luidt als volgt: „De Algemene Vergadering, diep verontrust over de oorlog in Vietnam, ervan overtuigd dat essentiële eerste stappen moeten worden ondernomen om het conflict over te hevelen van het slagveld naar de conferentietafel teneinde tot zinvolle en positieve stappen tot een oplossing van het probleem te komen, verzoekt dat de bombardementen op Noord-Vietnam worden gestaakt.”

George Ball kwam snel met zijn kritiek op Thant. Hij betreurde het dat de secretaris-generaal zijn uitspraken over Vietnam had gedaan zonder de Amerikaanse VN-vertegenwoordiging te raadplegen of zelfs maar in te lichten. „Ik weet niet of hij hetzelfde heeft gedaan met Noord-Vietnam”, aldus Ball.

De woordvoerder van het Amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken, Robert McCloskey, ontkende later dat in de Algemene Vergadering een meerderheid te vinden zou zijn voor een resolutie waarin stopzetting van de bombardementen op Noord-Vietnam wordt gevraagd.

Arrestaties in Milwaukee na verbranden van dienstplichtdossiers

Veertien mensen, onder wie vijf rooms-katholieke priesters, zijn dinsdag in Milwaukee in de Amerikaanse staat Wisconsin gearresteerd nadat zij daar het bureau voor het oproepen van dienstplichtigen hadden bestormd en dossiers hadden weggehaald en verbrand.

Zij waren kort voor het sluitingsuur het bureau binnengedrongen en namen dossiers mee met de namen en antecedenten van Amerikanen die waarschijnlijk voor militaire dienst opgeroepen zullen worden. Zij gingen naar een park waar zij de dossiers in brand staken. (Reuter)

Petitie van soldaten in VS tegen overplaatsing naar Vietnam

Een petitie van 96 Amerikaanse soldaten heeft ertoe geleid dat hun eenheden voorlopig niet naar Zuid-Vietnam zullen worden gezonden. Rechter William O. Douglas van het federale hooggerechtshof in Washington heeft vastgesteld dat hun overplaatsing niet mogelijk is.

De ondertekenaars hadden tegen hun overplaatsing geprotesteerd omdat deze voor reservisten onwettig zou zijn, daar de VS niet formeel de oorlog verklaard hebben aan Vietnam. De overige militairen van de eenheden blijven voorlopig automatisch ook in de VS, al hebben zij de petitie niet mede ondertekend.

Rechter Douglas had op 12 september al aan een andere eenheid uitstel verleend. Op 7 oktober komt het hooggerechtshof in voltallige zitting bijeen. Dan moeten de negen rechters beslissen of de betrokken verzoeken eigenlijk wel in behandeling kunnen worden genomen. Wanneer zij de verzoeken afwijzen worden de bevelen tot overplaatsing meteen weer van kracht.

De vooruitzichten voor de protesterende militairen zijn niet erg gunstig. Voordat Douglas zijn beslissing nam hadden twee andere rechters hun verzoeken al afgewezen.

Arrestaties in Milwaukee na verbranden van dienstplichtdossiers

Veertien mensen, onder wie vijf rooms-katholieke priesters, zijn dinsdag in Milwaukee in de Amerikaanse staat Wisconsin gearresteerd nadat zij daar het bureau voor het oproepen van dienstplichtigen hadden bestormd en dossiers hadden weggehaald en verbrand.

Zij waren kort voor het sluitingsuur het bureau binnengedrongen en namen dossiers mee met de namen en antecedenten van Amerikanen die waarschijnlijk voor militaire dienst opgeroepen zullen worden. Zij gingen naar een park waar zij de dossiers in brand staken. (Reuter)

Petitie van soldaten in VS tegen overplaatsing naar Vietnam

Een petitie van 96 Amerikaanse soldaten heeft ertoe geleid dat hun eenheden voorlopig niet naar Zuid-Vietnam zullen worden gezonden. Rechter William O. Douglas van het federale hooggerechtshof in Washington heeft vastgesteld dat hun overplaatsing niet mogelijk is.

De ondertekenaars hadden tegen hun overplaatsing geprotesteerd omdat deze voor reservisten onwettig zou zijn, daar de VS niet formeel de oorlog verklaard hebben aan Vietnam. De overige militairen van de eenheden blijven voorlopig automatisch ook in de VS, al hebben zij de petitie niet mede ondertekend.

Rechter Douglas had op 12 september al aan een andere eenheid uitstel verleend. Op 7 oktober komt het hooggerechtshof in voltallige zitting bijeen. Dan moeten de negen rechters beslissen of de betrokken verzoeken eigenlijk wel in behandeling kunnen worden genomen. Wanneer zij de verzoeken afwijzen worden de bevelen tot overplaatsing meteen weer van kracht.

De vooruitzichten voor de protesterende militairen zijn niet erg gunstig. Voordat Douglas zijn beslissing nam hadden twee andere rechters hun verzoeken al afgewezen.

Thant haalt uit tegen Washington en Moskou

Kritiek op hun interventies

NEW YORK, 27 sept. (Reuter) — Secretaris-generaal Oe Thant van de Verenigde Naties stelt in zijn jaarverslag voor, dat de ministers van buitenlandse zaken van de Grote Vier tijdens het nieuwe zittingsjaar van de Algemene Vergadering een conferentie houden, die hopelijk zal uitlopen op een topconferentie. Zo'n bijeenkomst is volgens Thant gewenst „als tegenmaatregel tegen de ernstige terugslag in de ontspanning tussen Oost en West,

die het gevolg is van recente gebeurtenissen”.

De inleiding op het jaarverslag van Thant is een bijna ononderbroken opsomming van crises in de wereld. Hij constateert dat de verslechtering van de internationale toestand zich dit jaar heeft voortgezet.

Terwijl de oorlog in Vietnam met onverminderde felheid voortwoedt, is er nog geen vooruitgang geboekt bij het streven naar vrede. De hoop, dat de besprekingen tussen Noord-Vietnam en de Verenigde Staten in Parijs ergens toe zullen leiden, begint te verminderen.

Het Midden-Oosten werd het afgelopen jaar gekenmerkt door „grote spanning en frustraties”. De bezetting van Tsjecho-Slovakije heeft „een gevoel van onbehagen en onveiligheid” geschapen, dat slechts met grote moeite en vastberadenheid teniet kan worden gedaan.

Schrikbarend

Een snelle terugtrekking van de vreemde troepen uit Tsjecho-Slovakije is volgens Thant in het belang van de goede verstandhouding, de vrede en de veiligheid in de wereld.

Thant vindt het schrikbarend „dat de ene superstaat of de andere bewogen kan worden tot militaire actie wegens liberalisatie van een bewind in een klein land, zoals in het geval van Tsjecho-Slovakije, of wegens een binnenlandse omwenteling in een ander klein land, zoals in de Dominicaanse Republiek.”

Eenzijdig

Het ziet er slecht uit voor de kleine landen, die de overgrote meerderheid in de wereld vormen, als zij hun eigen zaken alleen maar mogen regelen, als zij niets doen dat het ongenoegen

opwekt van een machtig buurland.

Toegeven aan de verleiding, om op grond van de gebeurtenissen in Tsjecho-Slovakije de kernwapenarsenalen uit te breiden, zou betekenen dat men zich neerlegt bij „de waanzin van de huidige kernwapenwedloop.”

De sleutel tot de vrede in de wereld ligt in handen van de twee supermogendheden. Er kan geen solide basis voor de vrede worden gevonden zolang deze twee overgaan tot eenzijdige militaire acties, als zij ergens een bedreiging van hun eigen veiligheid menen te zien.

„Waarom leggen zij hun angsten en klachten over bedreigingen van hun veiligheid niet voor aan de Veiligheidsraad, zoals zij regelmatig van de minder machtige landen verlangen?” zo vraagt Thant zich af.

De financiële toestand van de volkenorganisatie is zeer slecht. De onbetaalde rekeningen zijn opgelopen tot het record-bedrag van 260.700.000 dollar, 18,5 miljoen dollar meer dan in 1967. Het bedrag in kas — 7,6 miljoen dollar — en de op korte termijn opeisbare investeringen zijn samen nog niet eens voldoende voor de begroting van één maand. Thant roept de Algemene Vergadering op snel en effectief de financiële positie van de VN te herstellen.

Vredeskandidaat Saigon in arrest

Opnieuw bommen op Haiphong

SAIGON, 29 sept. (AFP,UPI) — De Zuidvietnamese politie heeft twee oppositieleiders aangehouden toen dezen op weg waren naar de Nationale Vergadering. Agenten in burger arresteerden de „vredeskandidaat” bij de verkiezingen van 3 september, de advocaat Truong Dinh Dzu, die na president Nguyen Van Thieu als tweede uit de bus kwam, alsmede de presidentskandidaat Vu Hong Khanh.

Dzu had al eerder tegenover buitenlandse journalisten verklaard, dat hij vreesde ieder ogenblik gearresteerd te kunnen worden. Daarom had hij de laatste dagen niet thuis geslapen en zich „onder bescherming van de buitenlandse pers” gesteld. Dzu wordt beticht van belediging van de rechterlijke macht. Hij had geen gevolg gegeven aan een oproep woensdag op het politiebureau te komen. De politie valt hem naar zijn zeggen voortdurend lastig om zijn naam als oppositieleider in discredit te brengen.

Dzu was van plan morgen een protestbetoging te organiseren tegen de naar zijn mening vervalste verkiezingsuitslag. Morgen zou ook het parlement zich uitspreken over klachten over de gang van zaken bij de verkiezingen, waarbij het zoals bekend ook volgens twee van de drie Nederlandse waarnemers bepaald niet regelmatig toeging.

Amerikaanse vliegtuigen hebben gisteren voor de negende maal de Noordvietnamese havenstad Haiphong ge-

bombardeerd. Voor de vijfde maal werd een verkeersbrug op 500 meter van het stadscentrum aangevallen, waarbij de bommenwerpers gedekt werden door aanvallen op vier lucht doelgeschutstellingen rond het doel. In het Amerikaanse communiqué werd geen melding gemaakt van verliezen. Buiten Haiphong werden ook bombardementen op Vinh, Thanh Ho en het gebied ten noorden van de gedemilitariseerde zone uitgevoerd, onder andere op lanceerbases voor lucht doelraketten.

NEW YORK — Couve de Murville, de Franse minister van buitenlandse zaken, heeft in de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties over Vietnam gezegd: „Als er zich geen nieuw feit voordoet, is het een eindeloze strijd die tot niets kan leiden. Zo'n nieuw feit zou de onvoorwaardelijke stopzetting van de bombardementen kunnen zijn, waarna volgens Hanoi onderhandelingen mogelijk zijn”. De enige regeling van het conflict die men zich kan voorstellen, aldus de Franse minister, is terugkeer tot de Geneefse akkoorden van 1954. De zaak voorleggen aan de VN heeft geen zin, aangezien een van de machtigste landen ter wereld partij is. Slechts een initiatief van dat land zou een nieuw licht kunnen doen schijnen.

President Johnson zal vandaag in San Antonio in Texas een belangrijke redevoering over de Vietnamese oorlog houden, zo heeft het Witte Huis meegedeeld. Aangenomen wordt dat Johnson zal reageren op de toenemende druk om de bombardementen op Noord-Vietnam te staken.

De oorlog in Vietnam

10 RT 62 263

HET AANTAL GEVALLEN van desertie onder de Zuidvietnamese troepen is dit jaar sterk gestegen. In het eerste half jaar deserteerden zestigduizend Zuidvietnamese soldaten (volgens Hanoi honderdtwintigduizend) tegen tachtigduizend in geheel 1967. Dit jaar meldden zich achttienduizend deserteurs weer bij hun onderdeel. In vier jaar tijd deserteerden vierhonderdduizend Zuidvietnamezen.

Het aantal Zuidvietnamese soldaten, dat de afgelopen tien weken in gevechten met de Vietcong sneuvelde, is hoger dan dat van de Amerikanen. Tot nu toe sneuvelden er altijd meer Amerikanen dan Zuidvietnamezen, omdat de eerstgenoemden altijd de hete kastanjes uit het vuur moesten halen.

Veertien mensen, onder wie vijf katholieke priesters, zijn in Milwaukee in de Amerikaanse staat Wisconsin gearresteerd nadat zij daar het bureau voor het oproepen van dienstplichtigen hadden bestormd en dossiers weggehaald en verbrand. Ze waren kort voor sluitingstijd het bureau binnengedrongen en namen de dossiers mee met de namen en antecedenten van Amerikanen, die waarschijnlijk voor militaire dienst opgeroepen zullen worden. Vervolgens gingen zij naar een park, waar ze de dossiers in brand staken. Toen het vuur hoog oplaaide, begonnen de veertien anti-Vietnamlieders te zingen. Zij bleven zingen tot de politie kwam en hen arresteerde.

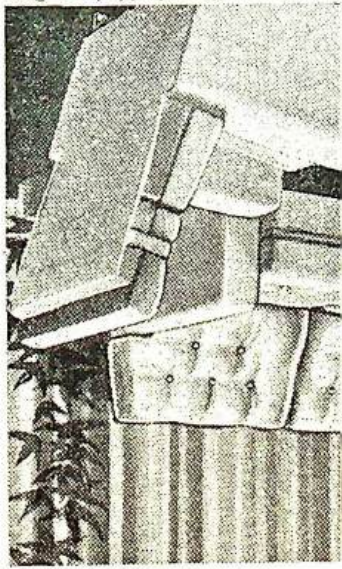
In datzelfde Milwaukee speelde zich onlangs nog een Vietnamrel af. Tijdens de Hoogmis in de kathedraal van St. John eisten veertig kerkgangers, onder wie hoogleraren en studenten van de katholieke universiteit van Milwaukee, dat tijdens de Mis een verklaring tegen de oorlog in Vietnam voorgelezen zou worden. De celebrant, de 73-jarige mgr. John Kelly werd door een van de betogers omvergelopen. De gewaarschuwde politie greep in en verrichtte acht arrestaties. Eén van de arrestanten was een priester van een andere parochie.

Een verzoekschrift van 96 Amerikaanse soldaten heeft ertoe geleid dat hun eenheden voorlopig niet naar Zuid-Vietnam zullen worden gezonden. Rechter William O. Douglas van het federale hooggerechtshof heeft vastgesteld dat hun overplaatsing niet mag.

...ijn is. De onbetrekkende...
tegen hun overplaatsing geprotesteerd,
omdat deze voor reservisten onwettig
zou zijn, aangezien de Verenigde Sta-
ten formeel niet de oorlog aan Noord-
Vietnam hebben verklaard. De overige
militairen van de eenheden blijven
voorlopig ook in de VS, al hebben zij de
petitie niet ondertekend. Op 7 oktober
komt het Hooggerechtshof in voltallige
zitting bijeen. Dan moeten de rechters
beslissen of de betrokken verzoeken
eigenlijk wel in behandeling kunnen
worden genomen. Wanneer zij de ver-
zoeken afwijzen worden de bevelen tot
overplaatsing meteen weer van kracht.
De vooruitzichten voor de protesteren-
de militairen zijn niet erg gunstig.

In de Amerikaanse militaire gevan-
genis van Long Binh (Zuid-Vietnam) is
onlangs een ernstige rassenrel uitge-
broken waarbij een persoon werd ge-
dood en zestig gewond. Zwarte en
blanke gevangenen gingen elkaar met
knuppels en staven te lijf en konden
pas na urenlange gevechten van elkaar
gescheiden worden. Na het oproer
weigerden de tweehonderd negerge-
vangenen nog langer orders te accep-
teren van hun blanke bewakers. Ze
zijn nu naar een apart gedeelte van de
gevangenis overgebracht en staan on-
der leiding van negerofficieren.

...ing. Oergetuig en beeldschoon. Deze
thoek is een typisch voorbeeld van
irverwerkelijking. Op excellente wijze
l bekleed, een uiterst praktische, oer-
sel met losse lussens. Fraaie, extra
, in combinatie met de tweezits- en de
end bij Piet Klerk voor
- 1195

...rpe prijzen.

...rkx najarscollecties.

...assen...

...terieur.

...al uw

Zesenzestig procent van Zuid-Vietnam is „relatief veilig“. Dit zei de Amerikaanse ambassadeur in Zuid-Vietnam, Elsworth Bunker, tijdens een gesprek met een aantal Amerikaanse journalisten. Volgens hem maakt het pacificatieprogramma „langzame, maar onmiskenbare vooruitgang“, maar „er is nog een lange weg af te leggen“. Het pijnlijke hierbij is dat twee van zijn voorgangers eveneens sterk waren in het afleggen van dergelijke opbeurende verklaringen, maar dat in feite tot nu toe geen echte verbetering in de toestand is ingetreden.

Amerikaanse militaire deskundigen maken zich bezorgd over het geringe enthousiasme waarmee hun soldaten in Zuid-Vietnam ten strijde trekken. Niet dat ze hun werk niet zakelijk en effectief doen, maar men vreest in Washington dat op den duur toch het moreel zal dalen als er niet met meer idealisme gevochten wordt.

Het aantal voorraden en oorlogstuig dat momenteel in de Noordvietnamese havenstad Haiphong aan wal wordt gezet is verdubbeld sinds president Johnsons bevel (vijf maanden geleden) de bombardementen op het noorden drastisch te beperken. Ook de stroom van militaire vrachtwagens, die zich van Haiphong in zuidelijke richting bewegen, is enorm, aldus berichten van de Amerikaanse en Zuidvietnamese inlichtingendiensten.

Humphrey: bombardementsstop aanvaardbaar

Vice-president Hubert Humphrey heeft maandagavond verklaard bereid te zijn om bevel te geven tot het stopzetten van de bombardementen op Noord-Vietnam, wanneer hij tot president wordt gekozen. Als in Vietnam nog geen vrede is wanneer volgend jaar januari de nieuwe president wordt beëdigd, zal de nieuwe regering de toestand in Vietnam geheel opnieuw moeten bestuderen. „Het einde van de oorlog is nog niet in zicht, maar onze kansen op vrede zijn veel beter dan een jaar of zelfs een maand geleden”, aldus Humphrey.

Hij zei het stopzetten van de bombardementen een aanvaardbaar risico te vinden „omdat ik geloof dat dit tot succes bij de onderhandelingen en tot een kortere oorlog kan leiden. Dat zou de beste bescherming voor onze militairen zijn. Bij het afwegen van dit risico, en voordat ik een besluit zou nemen, zou ik het zwaarst laten wegen de kwestie of de communisten

10K0 13 NRC

daden of woorden, bereid te zijn de gedemilitariseerde zone tussen Noord- en Zuid-Vietnam te herstellen”.

„Zou de Noordvietnamese regering blijk geven van kwade trouw, dan zou ik mij het recht voorbehouden de bombardementen te hervatten.

„Ik zou gaan werken aan het ont-Amerikaniseren van de oorlog. Ik zou met de Zuidvietnamese leiders gaan praten over een vast tijdschema waaronder de Amerikaanse strijdkrachten systematisch kunnen worden teruggetrokken, terwijl de Zuidvietnamese strijdkrachten de last steeds meer overnemen. Wanneer het Zuidvietnamese leger zo snel vooruit blijft gaan als tot nu toe, geloof ik dat dit volgend jaar mogelijk zal zijn zonder de rest van onze troepen of de veiligheid van Zuid-Vietnam in gevaar te brengen.”

Humphrey zei, dat hij een onmiddellijk staken van het vuren onder toezicht van de VN of andere internationale toezichthouders zou voorstellen, die controle zouden moeten uitoefenen op het terugtrekken van alle buitenlandse strijdkrachten uit Zuid-Vietnam. Vreemde troepen zouden niet moeten worden vervangen.

De sleutel tot een eervolle oplossing zal zijn het houden van vrije

verkiezingen, waaraan alle inwoners met inbegrip van het nationale bevrijdingsfront, kunnen deelnemen.

Humphrey zei, dat hij niet aan een eenzijdige terugtrekking zou beginnen. „Terugtrekking zou niet alleen de onafhankelijkheid van Zuid-Vietnam in gevaar brengen, maar zou ook de opofferingen die wij ons hebben getroost zinloos maken. Zij zou een openlijke uitnodiging tot geweld, meer agressie, meer onstabiele betekenen en zij zou, op dit ogenblik van spanning in Europa, twijfel wekken aan de integriteit van ons woord bij verdragen en bondgenootschappen”, aldus de Amerikaanse vice-president.

Aanhang van Wallace

De oud-gouverneur van Alabama George Wallace, die zich voor komende presidentsverkiezingen de „onafhankelijke partij” kan heeft gesteld, blijkt volgens een nieuw onderzoek van Louisiana steeds meer aanhang te krijgen. De ogen van velen is deze segregationist niet langer de ander van het uiterst rechtse spectrum, maar eerder een man met integriteit.

Uit het onderzoek blijkt

procent van de ondervraagde personen George Wallace bewonderen „omdat hij de moed heeft te zeggen wat hij werkelijk denkt”; 43 procent meent dat Wallace, wanneer hij president wordt, orde en wet zal weten te handhaven, 36 procent is van het tegendeel overtuigd.

Eveneens 43 procent denkt dat de oud-gouverneur het aan elk van de vijftig Amerikaanse staten zelf zal over laten hoe daar op eigen grondgebied de rassenkwesties moeten worden opgelost; 33 procent denkt die

VIETNAM IS OVERAL

L. van Buuren

„LOIN DU VIETNAM” is een film om volledig bij af te knappen. Zo goed, zo waar, dat het bijna onuitstaanbaar is.

VERONTRUST door wat er in Vietnam gebeurt en doordenkend over alle andere Vietnams in de wereld, hebben een aantal van de beste filmers elkaar gevonden in een collectief, dat niet een totaal van delen maar een geheel van inbrengen is geworden. Het initiatief kwam van Chris Marker, Alain Resnais, William Klein en Joris Ivens, spontaan bijgestaan door Agnès Varda, Jean-Luc Godard en Claude Lelouch. Chris Marker heeft alles verbonden; niet als regisseur of „eindsnijder”, maar als secretaris, die de binnengekomen post sorteerde.

Als draad door de film lopen de opnamen van Joris Ivens op het Vietnamese front zelf, samen met materiaal van Michèle Ray, de journaliste van Paris Match, die destijds door het Vietnamese Bevrijdingsleger werd gevangen genomen en zich bekeerde voor hun zaak. Keiharde waarheid met als hoogtepunt de schrijnende scène van eenvoudige dorpsbewoners die nog niet ontplofte fragmentatiebommen uit elkaar halen. Het voordeel van deze filmdelen, en dat geldt voor de hele film, boven soortgelijke beelden die ons al regelmatig zijn toegeblazen, is de kwaliteit. Je wordt niet afgeleid door technische misvormingen.

Vanuit de feitelijke verslagen van Joris Ivens en de „cleane” reportage van Claude Lelouch over het laden van bommen op een schip bij de golf van Tongkin, gaat „Loin du Vietnam” verder. Castro zegt: „In Vietnam wordt de fundamentele kwestie van onze tijd uitgevochten. Het recht van de armen om voor hun eigen vooruitgang maatschappijen te vormen die op iets anders zijn gebaseerd dan de belangen van de rijken.” Voor de camera van Chris Marker spreekt Castro de enige optimistische visie uit van de hele film: „De modernste techniek, het grootste leger en zelfs een coalitie van krachten zoals Amerika leidt in Vietnam, kan een guerrilla die gesteund wordt door de bevolking niet vernietigen.”

Maar het is een optimisme dat misschien te ver gaat. Want de angst van de macht is levensgevaarlijk groot. De angst voor het verliezen van eigen macht. De angst die de visie vernauwt, zodat een vrouw tijdens de reportage van William Klein over demonstraties in Amerika zich kan afvragen: „Houden jullie me voor de gek? Hebben wij ongelijk? Hebben de Verenigde Staten ongelijk?” De angst die volgers van Wallace hebben voor negers die hun positie aantasten. De angst van Breznev voor aantasting van Ruslands machtspositie door Tsjecho-slovakije. Die angst bevat ook

JEAN-LUC GODARD, „Vietnam en mijzelf”.

Amerika voor „het” communisme, zodat demonstranten borden dragen met de kreet „Liever dood dan rood”. De angst zit bij hen die ook de middelen hebben, behorend bij de macht. En tegen het gebruiken daarvan is (ondanks Castro's optimisme- nog heel weinig te doen. Macht geeft nog steeds „het recht”. Amerika kan nagenoeg ongestraft doorgaan Vietnam te verlossen van de Vietnamezen; we kunnen nog zo hard schande roepen, maar Rusland kan doen en laten wat zij wil in Tsjecho-slovakije.

En zo voort, want het is niet moeilijk deze redenatie door te trekken. En god beware ons voor Nixon, die tot eenzelfde strijd voor behoud genigd is („wat er ook gebeure, de handhaving van orde komt op de eerste plaats”).

Daarom zegt Che Guevara: „Laten we twee of meer Vietnams maken, overal in de wereld”, waarop Godard doorborduurt: „Schep een Vietnam in jezelf, in je dagelijkse leven”. De bijdrage van Godard is het verstand doorgedacht. Hij toont zichzelf, bezigt met een filmcamera en alleen maar redenerend. Dit is geen irriterende

zelfverheerlijking, wat Godard-haters wel weer zullen beweren, maar een uiterste konsekwentie. Hij had eerst in Vietnam zelf willen filmen maar kreeg geen visum. „Ze zullen wel gelijk hebben”, zegt Jean-Luc, „Ik had meer schade kunnen doen dan een positieve bijdrage leveren.”

Het slot van de film is een meeslepende reportage van Amerikaanse demonstraties en tegedemonstraties. Chaos, onbegrip en een angstwekkende haard van haat.

„Loin du Vietnam” is te zien in het Filmmuseum (9 oktober), de Amsterdamse Filmliga (5 oktober) en zal zijn ronde doen langs andere liga's. Aansluitend daarop een reportage van de studentenrevolutie in Parijs „9 mei-9 juni”. Een uitgebreide reportage met veel interviews en praatwerk. Net wat te oud om flitsend actueel te zijn, niet diep genoeg om meer te zijn dan interessant illustratiemateriaal over een zaak die in feite nauw verband houdt met wat in „Loin du Vietnam” wordt aangetoond.

Loin du Vietnam: film- geworden engagement

Aanstaande zaterdag geeft de Amsterdamse filmliga de Nederlandse première van Loin du Vietnam, het film-geworden engagement met en protest tegen de oorlog in Vietnam, gemaakt en gefinancierd door een 150 „vrijwillige” vaklieden op initiatief en onder leiding van: Joris Ivens, Jean-Luc Godard, Alain Resnais, Chris Marker, Agnès Varda, Claude Lelouch en William Klein.

Ivens droeg aan dit „filmcollectief” bij met opnamen uit Noord-Vietnam, Marker maakte een interview over de guerrilla-oorlog met Fidel Castro en nam het leeuwedeel van de eindmontage voor zijn rekening. Lelouch filmde op de Amerikaanse Zevende vloot in de golf van Tongkin. Klein opereerde in de Verenigde Staten, waar hij beelden van pro- en contra-demonstraties opnam. Varda filmde onder meer een gesprek met de Franse journaliste Michèle Ray, die door de Vietcong werd „ontvoerd”, Resnais maakte een „speelfilmpje” over een fictieve schrijver die vergeefs een objectief standpunt zoekt (de man heet evenals de hoofdfiguur in Resnais' jongste film Je t'aime, je t'aime: Claude Ridder) en Godard houdt, half verscholen achter een camera (sic!) een verbijsterend eerlijke monoloog over zijn onvermogen om meer voor Vietnam te doen dan waartoe hij „loin du Vietnam” als filmmaker in staat is.

Loin du Vietnam is een gebeurtenis van de eerste orde — hoe men ook over de erin verdedigde en aangevalen standpunten mag denken. Helaas, driewerf helaas durfde geen bioscoop de vertoning van dit belangwekkende document aan en liet ook de televisie afweten. (The green berets draait lustig door, dat wel.)

Als op zijn minst doeltreffende troost moge dienen, dat Loin du Vietnam beschikbaar is voor de vertoning in liga's en andere fijnproeversgezelschappen, waarbij we ook en voor-

al denken aan de „cinéclubs”, maar ook aan scholen bijvoorbeeld.

Datzelde geldt eveneens voor de door Jean-Pierre Prévoost en Mireille Bouillé samengestelde, erg boeiende reportagefilm over de opstand in Parijs: 9 mai - 9 juin, Paris 1968, waarvan het Nederlands filmmuseum in Amsterdam donderdagavond, 10 oktober, de première brengt. De avond daarvoor draait het filmmuseum Loin du Vietnam.

De Rotterdamse filmliga, vorige week voorspoedig herboren met honderd nieuwe leden, draait maandagavond in Kriterion (19.00 uur) de

fijnproefsels

reeds in deze rubriek aangeprezen lange tekenfilm van Walerian Borowczyk: Le théâtre de monsieur et madame Kabal.

In Groningen start maandag de Groningse filmliga '68 met de naar ons wordt verzekerd eerste en enige vertoning in Nederland (23.30 uur in het Grand theater) van Kurosawa's Macbeth-verfilming Troon van bloed, gemaakt in 1957. Het Amsterdamse Scurra draait maandagavond Halas en Batchelors tekenfilm naar George Orwells grandioze satire Animal farm met in het voorprogramma de korte film Quadratiënen van de Pool Jan Lenica.

Van laatstgenoemde tekenfilmer vertoont het Filmcentrum Haags museum dinsdagavond, 8 september, Monsieur Tête en Labyrinth, twee meesterwerkjes, gevolgd door Borowczyks echt paar Kabal.

Donderdagnacht (24.00 uur in Kriterion) geeft SURF de Rotterdamse première van William Kleins kostelijke en navrante satire op het Parijse modewereldje Qui êtes-vous, Polly Maggoo?

Saigon dreigt kranten met verbod

SAIGON (AP, Reuter, UPI) — Alle kranten en tijdschriften in Saigon lopen gevaar, tijdelijk te worden verboden zonder voorafgaande waarschuwing, als zij 'de vechtlust en het oorlogspotentieel' aantasten.

In een brief van het Zuidvietnamese ministerie van voorlichting aan de bladen in Saigon stond verder, dat ook opruïng, het publiceren van militaire geheimen of het voeren van propaganda aanleiding kunnen geven tot ingrijpen.

Na kleinere overtredingen, zoals onjuiste berichtgeving, zal driemaal een waarschuwing worden gegeven. Een vierde overtreding leidt tot gerechtelij-

ke maatregelen, aldus het ministerie. De pers mag wel de regering kritiseren', maar het voeren van 'oppositie tegen het volk en de natie' is onaanvaardbaar, aldus de brief.

In Zuid-Vietnam wordt al jarenlang met forse hand censuur uitgeoefend, ofschoon enige tijd geleden een verachting van de censuur werd aangekondigd.

Generaal Van Minh terug in Saigon

SAIGON, 7 okt. (AFP, Reuter) — Generaal Dulong Van Minh, leider van de staatsgreep in 1963 tegen het regime-Diem, is zaterdag uit Bangkok in de Zuidvietnamese hoofdstad teruggekeerd. Van Minh heeft vier jaar in ballingschap geleefd. Onlangs kreeg hij toestemming naar zijn land terug te keren.

In de Chinese wijk Cholon van Saigon heeft de Vietcong zaterdag een regeringsgebouw opgeblazen. Er vielen geen slachtoffers.

Amerikaanse mariniers weer in Khe Sanh

Amerikaanse mariniers zijn teruggekeerd naar de basis Khe Sanh, in het uiterste noordwesten van Zuid-Vietnam, die zij drie maanden geleden na een beleg van tien weken door Noord-vietnamese troepen hadden verlaten.

Een infanterie-eenheid van de mariniers — toevallig de laatste eenheid die op 6 juli Khe Sanh verlaten had — is zaterdag per helikopter naar de basis aangevoerd. Het nieuws hierover werd pas vanmorgen vrijgegeven.

De mariniers, die geen tegenstand ontmoetten, hadden tot taak een heuvel in het gebied van de basis te beveiligen. Deze heuvel dient als dekking voor Amerikaanse en Zuid-vietnamese troepen die een operatie gaan uitvoeren in het omliggende gebied.

GEDURENDE het beleg van Khe Sanh, dat van midden januari tot 31 maart heeft geduurd, waren 205 van de 5.000 verdedigers gesneuveld volgens Amerikaanse berichten. Van de ruim 20.000 man noordvietnamese belegeringstroepen waren in dezelfde periode 1.602 man gesneuveld, aldus berichten uit Amerikaanse bron.

Amerikaanse officieren verwachten niet dat de hernieuwde bezetting

aanleiding tot nieuwe moeilijkheden zal geven. Generaal-majoor R. G. Davis, bevelhebber van de derde mariniersdivisie, zei dat het doel van de operatie was te verhinderen dat Noordvietnamezen in het gebied van Khe Sanh infiltreren.

Stopzetting bombardementen

Nog steeds is de richting waarin de Amerikaanse politiek ten opzichte van Vietnam zich zal gaan bewegen, niet duidelijk. Na de aankondiging van vice-president Humphrey, de Democratische kandidaat voor het presidentschap, dat hij een algehele stopzetting overweegt van de bombardementen op Noord-Vietnam als hij in november zou worden gekozen, heeft de minister van buitenlandse zaken, Rusk, zondag ontkend dat de tweede man van de Amerikaanse onderhandelingsdelegatie die in Parijs besprekingen voert met de Noordvietnamezen, Cyrus Vance, een aanbeveling zou hebben gedaan aan president Johnson de bombardementen stop te zetten. Vance was na het Amerikaans-Noordvietnamese overleg van woensdag jl. voor overleg met zijn regering naar Washington gegaan.

Amerikaanse regeringskringen leggen er de nadruk op dat Vance bezoek aan de VS een onderdeel was

van de regelmatige consultaties tussen de Parijse delegatie en de regering.

Rusk over Hanoi

Minister Rusk zei dat het stopzetten van de bombardementen nog steeds afstuit op Hanoi's negatieve response op Amerikaanse suggesties voor een wederzijdse beperking van de oorlogsinspanningen. „Niemand kan zeggen dat het stopzetten van de bombardementen een stap in de richting van de vrede is”, aldus Rusk. Rusk zei dat de Amerikanen in Parijs een aantal onderwerpen ter sprake hebben gebracht, maar dat de Noordvietnamezen op geen ervan zijn ingegaan. Voorbeelden van door de Amerikanen ter tafel gebrachte onderwerpen zijn, aldus Rusk, zaken als de gedemilitariseerde zone, aanvallen op Zuidvietnamese steden, onderhandelingen met de Zuidvietnamezen en het respecteren van de neutraliteit van Cambodja.

Toen Rusk de vraag werd gesteld of Humphrey's belofte van een stopzetting van de bombardementen de Parijse besprekingen zou bemoeilijken (hetgeen Nixon, de Republikeinse kandidaat voor het presidentschap, had betoogd), antwoordde de minister van buitenlandse zaken:

„Ons probleem ligt in Hanoi en niet bij vice-president Humphrey.”

Inmiddels heeft Rusk zondag weer een gesprek gehad met zijn Russische ambtgenoot, Gromiko. Zij bespraken problemen als Vietnam, het Midden-Oosten, ontwapening en Europese veiligheid. Gromiko zei na afloop dat het gesprek nuttig was geweest maar dat over geen der onderwerpen overeenstemming was bereikt. (Reuter).

Geruchten over staatsgreep in Zuid-Vietnam

Alle Zuidvietnamese strijdkrachten zijn in staat van alarm gebracht na inlichtingen volgens welke een „mutterij“ of een staatsgreep zou worden voorbereid. Een militaire woordvoerder in Saigon bevestigde dit vandaag nadat de Saigon Post melding had gemaakt van de maatregel.

Volgens het blad heeft president Thieu zelf opdracht gegeven de troepen in staat van alarm te brengen. Hij zou de militaire bevelhebbers hebben gelast elke poging tot rebelneer te slaan zonder dat zij daarvoor toestemming aan hogerhand zouden behoeven te vragen.

De woordvoerder zei dat „alle eenheden de opdracht hebben zich gereed te houden“. Uit andere bron is vernomen dat de bataljonscommandanten rond Saigon hun eenheden niet mogen verplaatsen dan na uitdrukkelijke toestemming.

Kringen in de omgeving van het presidentiële kabinet wilden de geruchten over een op handen zijnde staatsgreep niet bevestigen. Zij spraken van „normale voorzorgsmaatregelen om elke eventuele aanval van de Vietcong het hoofd te kunnen bieden“.

Coup verijdeld in Zuid-Vietnam

De politie in Saigon heeft een aantal mensen gearresteerd, onder wie twee marine-officieren en een groep vroegere ambtenaren van het regime - Ngo Dinh Diem, zo is in Zuidvietnamese kringen bekend gemaakt. Gisteren hebben geruchten de ronde gedaan dat er een staatsgreep tegen het bewind van president Nguyen Van Thieu op handen was. Hoewel de dinsdag afgekondigde staat van beleg nog van kracht blijft is volgens de zegslieden het gevaar voor een coup geweken.

Het is niet bekend hoeveel arrestaties zijn verricht, maar het zouden er meer dan zes zijn. Ook is niet duidelijk geworden om welke groepering het precies gaat. Het is echter mogelijk dat enkele militante rooms-katholieken bij de plannen betrokken waren.

Als een van de leiders wordt genoemd generaal Le Nguyen Khang, commandant van een divisie mariniers, die naast divisiecommandant enige tijd geleden ook militair bevelhebber in het district Saigon en commandant van het derde tactische gebied was.

De twee laatste functies werden hem evenwel ontnomen en, naar het gerucht wil, was Thieu ook van plan hem als divisiebevelhebber af te zetten. Khang is evenals vice-president Nguyen Cao Ky afkomstig uit Noord-Vietnam en werd door laatstgenoemde in 1966 tot bevelhebber in het derde tactische gebied benoemd.

Generaal b.d. Curtis LeMay, „running mate” van de onafhankelijke presidentskandidaat George Wallace, gaat van 15 tot 19 oktober een inspectiebezoek aan Vietnam brengen, zo heeft Wallace woensdag in Evansville verklaard.

LeMay zal Wallace van zijn bevindingen op de hoogte stellen voordat de ex-gouverneur van Alabama op 2° oktober een televisierede zal houden. (AFP, Reuter)

Vriend van vice-president Ky zou staatsgreep hebben beraamd

Arrestaties na 'coup' in Saigon

SAIGON, WASHINGTON, PARIJS (AP, UPI, Reuter) — De Zuidvietnamese politie heeft gisteren twee Zuidvietnamese marine-officieren en een groep hoge functionarissen uit de regering van de vermoorde president Ngo Dinh Diem gearresteerd. Dit gebeurde nadat president Ngoen Van Thieu persoonlijk het Zuidvietnamese leger en de luchtmacht in en rond Saigon in staat van alarm had gebracht en hij de militaire commandanten opdracht had gegeven elke poging tot rebellie neer te slaan, zonder daarvoor eerst toestemming van hogerhand te vragen. Het in Vietnam goed-ingelichte pers-

bureau Associated Press meldde dat een hoogst betrouwbare regeringswoordvoerder gezegd had, dat dinsdagavond laat een staatsgreep tegen de Zuidvietnamese president verijdeld is. Over de arrestaties zei de woordvoerder: 'Het valt te verwachten, dat in de komende dagen veel mensen gearresteerd zullen worden in verband met de mislukte staatsgreep'. Vermoedelijk is luitenant-generaal Le Ngoen Khang, een persoonlijke vriend van vice-president Ngoen Cao Ky en commandant van het korps mariniers, betrokken bij de staatsgreep. Het is niet bekend waar hij verblijft. De laatste tijd zijn, in opdracht van president Thieu, eenheden mariniers rond Saigon door jagers vervangen. Thieu was reeds lang beducht voor een staatsgreep van generaal Khang. Sinds hij in oktober 1967 president van

Zuid-Vietnam werd, heeft Thieu zijn macht gaande weg uitgebreid, voornamelijk ten koste van vice-president Ky, die het in vele kwesties oneens is met de president. Thieu heeft Ky's politieke medestander Khang reeds van diens functies als commandant van het derde legerkorps en het militaire district van de hoofdstad ontheven.

'AMBITIES'

Nadat de Saigon Post gemeld had dat de strijdkrachten in staat van paraatheid waren gebracht, werd dit bericht door het leger bevestigd. De krant schreef dat de maatregel was genomen na talloze berichten van de veiligheidsdienst, volgens welke bepaalde personen een greep naar de macht wilden doen 'in het belang van hun persoonlijke ambities'. Enige tijd geleden deden in de Zuidvietnamese hoofdstad

berichten de ronde dat vice-president Ky een staatsgreep zou voorbereiden tegen president Thieu, hoewel dit uiteraard door Ky ontkend werd.

Hoeveel mensen gearresteerd zijn, is niet bekend. Het enige dat bekend gemaakt werd, was dat het er in ieder geval meer dan zes waren. Namen werden niet gegeven. De berichten over een staatsgreep kwamen als een volkomen verrassing. Amerikaanse functionarissen in Saigon waren zeer sceptisch over de berichten. Op de Amerikaanse ambassade wist men de reden van het alarm niet. Ook in Washington wist men van niets.

'NEDERLAAG'

President Johnson heeft gisteren, bij een welkom voor premier Keith J. Holyoake van Nieuw Zeeland, gezegd

dat 'de communistische agressie een duidelijke en beduidende nederlaag heeft geleden in Vietnam'. De tegenstander zal 'er niet in slagen politieke doelen met militaire middelen te bereiken', aldus de president.

De 25-ste zitting van de Amerikaans-Noordvietnamese besprekingen in Parijs heeft opnieuw geen resultaat opgeleverd. De Amerikaanse delegatieleider, Averell Harriman, verklaarde dat het Amerikaanse standpunt onveranderd bleef. Amerika zal zijn aanvallen op Noord-Vietnam voortzetten, zolang Hanoi geen teken geeft voor wederkerigheid in geval van stopzetting van de aanvallen. De Noordvietnamese onderhandelaar, Xoean Thoei, zei dat Johnson nog voldoende 'tijd en macht' had om de weg naar vrede te openen, door de bombardementen te stoppen.

Bevrijdingsfront voor Zuid-Vietnam opent bureau te Parijs

Van onze correspondent

PARIJS, 12 okt. — Sinds gisteren heeft het Nationale bevrijdingsfront voor Zuid-Vietnam een officieuze vertegenwoordiging in Parijs in de vorm van een „voorlichtingsbureau”. De beide vertegenwoordigers van het Front, Pham Van Ba en Ha Thanh Lam, kwamen gisteren uit Moskou in Parijs aan, na op het vliegveld te zijn verwelkomd door de Noordvietnamese „algemeen gedelegeerde” in Parijs, Mai Van Bo, en door de leden van de Noordvietnamese onderhandelingsdelegatie. In principe had de Franse regering al in 1966 toestemming gegeven tot opening van het bureau, maar de beide vertegenwoordigers hebben om onbekende redenen zeer lang op een visum moeten wachten.

Men zou kunnen veronderstellen dat de Franse regering, die sinds het begin van de Amerikaans-Vietnamese onderhandelingen hier zo neutraal mogelijk is, met de visa heeft willen wachten tot ook de vertegenwoordiging in Parijs van de directe tegenpartij van het Front, de Zuidvietnamese regering, een welomschreven status zou krijgen.

Gisteren heeft Saigon aangekondigd dat het hoofd van de „observatie- en verbindingsmissie” van de republiek Zuid-Vietnam, Pham Dang Lam, tevens belast is met de leiding van het Zuidvietnamese consulaat-generaal in Parijs.

Er was al sinds geruime tijd geen Consul-generaal, maar de lange tijd zeer slechte betrekkingen tussen Saigon en Parijs zijn nu sterk verbeterd.

De woordvoerder van de Franse regering heeft verklaard dat het verlot o meen voorlichtingsbureau te openen „geenszins” betekent dat het Bevrijdingsfront wordt erkend „als een politieke eenheid”.

McGeorge Bundy pleit voor stopzetting bombardementen

Van onze
Washingtonse correspondent

NEW YORK, okt. — In een openhartige herziening van zijn opvattingen heeft McGeorge Bundy die tot zijn vertrek in '65 onder Kennedy en Johnson als hoofdadviseur in het Witte Huis de interventie in Vietnam goedkeurde, vorige week een algehele stopzetting van de bombardementen op Noord-Vietnam gevraagd om tactisch-diplomatieke redenen, en een besluit om de Amerikaanse inzet te verminderen. McGeorge Bundy, die nu voorzitter is van de Ford Foundation doch informeel nog het Witte Huis adviseert, en wiens broer onderminister voor Azië in het State Department is, gaf in een rede toe dat hij van mening was veranderd en nu vindt dat de kwestie-Vietnam de Amerikaanse toekomst blokkeert.

Daar zelfs door militaire escalatie geen overwinning te verwachten was en het onzeker was of Hanoi zelfs na het stopzetten van de bombardementen bereid zou zijn tot een compromis, diende de Amerikaanse bemoeienis met Vietnam te verminderen. Dertig miljard dollar en tienduizend doden per jaar en toenemende tegenstellingen thuis waren een te hoge prijs.

Het programma van de „duiven” dat in Chicago werd afgewezen bracht echter geen oplossing. Wederzijdse terugtrekking van de troepen was niet uitvoerbaar daar Hanoi nu het recht op aanwezigheid in Zuid-Vietnam benadrukt. De eis van een coalitie in Saigon kon niet vervuld worden, daar noch Hanoi noch Saigon dit wil. Daar dus het succes van de onderhandelingen ook in 1969

McGeorge Bundy

14.000 78000
twijfelachtig zal blijven, diende de Amerikaanse inzet per jaar met honderdduizend militairen verminderd te worden tot men in 1971 met vrijwilligers kon volstaan, en met algemene steun aan Saigon dat de oorlog moest overnemen.

Bevriezen

Bundys koerswijziging is vooral interessant, omdat juist de Amerikaanse onderhandelaar in Parijs, Vance, bij Johnson op meer onderhandelingsvrijheid heeft gevraagd. Daarna is vorige week via de New York Times bevestigd dat Johnson het probleem wil bevriezen tot na 5 november de onderhandelingen aan zijn opvolger wil overlaten en daarom de bombardementen niet wil staken „onder oneervolle voorwaarden.”

Bundys openhartigheid lijkt een reactie op Johnsons negatief besluit, dat ook vele andere tongen losmaakte. Behalve de grote leegte rond Johnson in zijn nadagen bevestigt Bundy namelijk hierdoor indirect wat adviseurs van vice-president Humphrey nu vertellen over de controverses betreffende bombardementen. Volgens deze versie zou Humphrey reeds in juli zijn aangeraden om afstand te tonen tot Johnsons Vietnampolitiek.

Hij weigerde dit toen. Gedeeltelijk omdat hij de steun niet wilde verliezen van vijfhonderd conventiegeleerden uit het zuiden onder Johnsons vriend gouverneur Conally van Texas. Doch vooral omdat hij, de onderhandelaars Harriman en Vance, VN-vertegenwoordigers Ball en de minister van defensie Clifford, na een kabinetszitting de indruk hadden gekregen dat Johnson op de conferentie te Honolulu de Zuidvietnamese premier Thieu het besluit zou meedelen om alle bombardementen te staken.

Tot aller verbazing werd echter na die ontmoeting een bombardementsstaking zonder tegenprestatie uitgesloten. Wat tussen Thieu en Johnson voorviel is nog geheim.

Drie weken later steeg de hoop weer, omdat de president onderhandelde over een topconferentie met de Russen die voor Moskou alleen bij stopzetting der bombardementen mogelijk leek. Aan die hoop maakte de Tsjechoslowaakse crisis een eind.

Ten slotte, zo voegen Humphreys medewerkers eraan toe, waren bijna alle adviseurs voor stopzetting, zelfs de „macht-achter-de-schermen” in het Witte Huis, Walt Rostow, die als een soort „superhavik” gold.

Slechts minister Rusk, ambassadeur Bunker in Saigon die Thieu in het Witte Huis vertegenwoordigt en ex-ambassadeur Maxwell Taylor zetten zich nog. De doorslag bij Johnson, zo wordt er wat malicieus aan toegevoegd, gaven echter de uitvoerige brieven van kapitein Charles Robb, Johnsons schoonzoon, die in Vietnam dient, en in zijn verzet volgens de president de opinie vertegenwoordigt van „onze jongens” daar.

Londen verwacht moeilijkheden bij Vietnam-betoging

LONDEN, 16 okt. — Engeland heeft de hulp van regeringen en politie op het continent ingeroepen om een lijst van ongewenste personen samen te stellen, dit in verband met de massale Vietnam-demonstraties, die op 27 oktober in de Britse hoofdstad worden gehouden. Voor die dag zijn alle verloven van de Londense politie ingetrokken. Er wordt ernstig rekening gehouden met gewelddadigheden. De lijst, waarop de namen van tal van Europese studenten zouden staan die elders tijdens demonstraties zijn aangehouden, zal waarschijnlijk bij alle Britse grensposten worden gedeponeerd.

Deze maatregel wordt gezien als een nieuwe fase in de „zenuwenoorlog“ tussen het Britse ministerie van binnelandse zaken, en de organisatie van de protestbetoging. De Amerikaanse ambassade op Grosvenor Square zal opnieuw doelwit van de betogers zijn. Volgens geruchten heeft men punten elders in de stad op het oog, maar wil men de werkelijke routes zolang mogelijk geheim houden om de politie te verrassen. In dit verband zijn al de namen gevallen van de effectenbeurs, het gebouw van de Bank van Engeland, de grote telefooncentrale en zelfs de herentoiletten op Piccadilly Circus. Het conservatieve parlementslid Arthur Carr heeft premier Wilson en de minister van binnenlandse zaken, James Callaghan, verzocht de vrededemonstratie te verbieden vanwege „de kwade opzet die hier achter steekt“.

Gisteren hebben al vierhonderd moeders in Londen geprotesteerd tegen de oorlog in Vietnam. De moeders, die werden geleid door de filmactrice Vanessa Redgrave hadden hun kinderen meegenomen. Zij protesteerden ook tegen de gevangenisstraf, die de bekende Amerikaanse kinderarts dr. Benjamin Spock is opgelegd. Vanessa Redgrave werd in de gelegenheid gesteld in de Amerikaanse ambassade op Grosvenor Square een petitie te overhandigen.

Speculaties over stopzetten van de bombardementen

Van onze Washingtonse correspondent

NEW YORK, 17 okt. — Na een uiterst spannende dag werd hier gisteravond tijdens een onverwacht bezoek van president Johnson aan een liefdadigheidsdiner, waaraan ook Humphrey en Nixon aanzaten — en voor het eerst in deze campagne elkaars handen schudden — duidelijk, dat dank zij „beweging in het Amerikaans-Noord-Vietnamese gesprek te Parijs, een algehele stopzetting van de bombardementen mogelijk wordt, en door inwilliging van deze Noord-vietnamese voorwaarden de onderhandelingen nog voor 5 november van de grond zouden komen.

Ofschoon een compromis nog niet in kunnen en kruiken was, bleek dat het hier om een pakket zou gaan, volgens welke Washington de bombardementen kan staken dank zij: enerzijds een overeenkomst om zowel het Nationale bevrijdingsfront als de regering in Saigon bij onderhandelingen te betrekken, en anderzijds een thans door de Amerikanen toegeven vermindering van aanvallen op de steden in Zuid-Vietnam.

Ook zou wederzijdse terugtrekking bij de zogenaamd gedemilitariseerde zone deel uitmaken van dit pakket. Samen zouden deze elementen voldoen aan Washingtons eis, dat voor staking van de bombardementen vijandelijke wil moet blijken om een stap naar vrede te doen. Deze eis verving de laatste tijd die van een meer expliciete verzekering dat de vijand militaire zelfbeheersing toont of zelfs op basis van reciprociteit zou moeten handelen.

De toenadering zou het gevolg zijn zowel van president Johnsons wens om nog voor de verkiezingen de weg naar vrede te openen als van Hanoi's vrees dat een volgende president moeilijker concessies kan doen. De belangrijkste stappen zouden dan worden gezet tussen 5 november en begin januari, wanneer president Johnson nog verantwoordelijk is voor de prijs die voor vrede moet worden betaald, doch anderzijds de gekozen president, waarschijnlijk Nixon, volledig wordt gekend in de gang van zaken, zodat h'ij zijn voorgangers later niet van een „uitverkoop" kan beschuldigen.

Echter wordt hier aangenomen, dat deze ontwikkeling, zo zij plaats heeft, weinig meer kan veranderen aan de

Bunker

verwachte republikeinse zege bij de verkiezingen.

„Beweging" in gesprek

Dat men een compromis dicht is genaderd bleek gisteren onder andere uit de volgende ontwikkelingen: nadat premier Thieu driemaal met de Amerikaanse ambassadeur Bunker in Saigon had onderhandeld en regeringswoordvoerders daar en hier wezen op verminderde vijandelijke activiteit, zodat het aantal doden per week weer een laagtepunt sinds augustus toont, hield president Johnson laat in de ochtend een telefonische conferentie met de drie presidentskandidaten, Nixon, Humphrey en Wallace. nr 8. 13c mach 20 pvea

Johnson deelde zogenaamd alleen mee, dat het Witte Huis die ochtend had ontkend, dat er een „doorbraak" was. Een dubieus dementi, indien het compromis officieel wordt ingeleid met een eenzijdige stopzetting van de bombardementen. Later maakte de Amerikaanse woordvoerder bij de Parijse onderhandelingen voor het eerst bekend dat er „beweging" zat in het gesprek en dat hij hoopte „dat men dit in de toekomst als positief kan kenmerken".

Tijd genoeg voor Johnson

In de laatste dagen ontstonden al geruchten over een compromis, toen

de Noordvietnamese politieke adviseur bij de onderhandelingen, Le Duc Tho, plotseling naar Hanoi vertrok via Moskou, waar hij met Kosigin confererde. De week daarvoor had de Amerikaanse onderhandelaar Vance bij Johnson op een soepeler onderhandelingspositie aangedrongen.

Het bericht daarna, dat president Johnson de toestand wilde bevriezen tot na de verkiezingen en geen concessies wilde doen tot een nieuwe president werd gekozen, wordt hier achteraf uitgelegd als een publiekelijke Amerikaanse polsling van Hanoi.

Enige dagen later antwoordde Hanoi met een regeringsverklaring, volgens welke president Johnson nog genoeg tijd en kracht had om te onderhandelen.

Tot zover onze correspondent.

Hoewel over deraecties uit Saigon op de geruchten over een stopzetting van de bombardementen nog niets bekend is, heeft president Thieu altijd krachtiger dan de regering Johnson vastgehouden aan de eis dat Hanoi een tegengebaar zou moeten maken. Ook is een aantal Zuidvietnamese militairen tegen zo'n stopzetting gekant en hebben verscheidene Amerikaanse commandanten bezwaren geopperd.

Maar daar de bombardementen een uitsluitend Amerikaanse aangelegenheid zijn (een stuk van ongeveer 22 procent van het Noordvietnamese gebied wordt gebombardeerd) menen waarnemers dat Zuid-Vietnam zal toegeven dat het hier volledig een Amerikaanse kwestie betreft.

Aan de andere kant: wanneer een stopzetten zou leiden tot uitgebreidere onderhandelingen zal Thieu er meer nadruk op leggen een centrale rol in deze besprekingen te willen spelen.

Harriman: niets nieuws

De leider van de Amerikaanse onderhandelingsdelegatie in Parijs, Averell Harriman, heeft gisteren na afloop van het wekelijkse gesprek met de Noordvietnamezen verklaard dat tijdens het gesprek niets nieuws in verband met stopzetting der bombardementen op Noord-Vietnam aan de orde is gekomen.

Op vragen wat hij dacht van berichten over grote politieke activiteit in Saigon werd op nieuw voedsel is gegeven aan de geruchten over een afkondiging van een staking der bombardementen, wilde Harriman geen antwoord geven.

De Noordvietnamese-Amerikaanse besprekingsronde van gisteren heeft drie uur geduurd.

Zie ook De Toestand op pagina 3.

Naar een doorbraak

170-2-68Mf

DE MEDEDELING van president Johnson, dat er geen doorbraak is gekomen in de onderhandelingen met Noord-Vietnam en dat er geen fundamentele politieke wijzigingen tot stand zijn gekomen, is bepaald onvoldoende tegenover zoveel aanwijzingen, dat er wel degelijk binnen afzienbare tijd belangrijke ontwikkelingen te verwachten zijn. Zeer opmerkelijk is de uitslating van de Australische premier, dat zijn regering door de Amerikanen gepolst werd over een stopzetting van de bombardementen op Noord-Vietnam.

De Toestand

Uit Saigon wordt intensief overleg gemeld. Ambassadeur Bunker is gisteren tweemaal bij president Thieu geweest, die op zijn beurt weer zijn kabinet bijeen heeft geroepen.

Deze activiteiten komen tegen een achtergrond van berichten in de Amerikaanse pers dat bij de onderhandelingen in Parijs (de zeshentwintigste zitting is nu achter de rug) al meer ter sprake is gekomen dan de onvoorwaardelijke stopzetting van de bombardementen die Hanoi eist, en de tegenprestatie die de Amerikanen verlangen. De kwestie van de bombardementen, die zoveel tijd in beslag heeft genomen, heeft weinig te maken met de werkelijke problemen in Zuid-Vietnam. Men kan haar ten hoogste een tactische diplomatieke waarde toeschrijven, afgezien dan van de propagandistische bijverschijnselen.

* * *

ESSENTIEEL blijft de wijze waarop op de toekomst van Zuid-Vietnam geregeld wordt en van bijzonder groot belang bij deze regeling zal zijn wie er in welke kwaliteit aan de onderhandelingstafel plaats neemt. Het voortgaan van de bombardementen en de Noordvietnamese aandrang tot stopzetting zijn al geruime tijd vermoedelijk niets anders dan camouflage voor het feit dat men het over de volgende politieke stap nog niet eens kon worden

Zet Johnson, zoals nu toch de vrij algemene verwachting is, binnenkort de bombardementen stop, dan betekent dat, dat er naar alle waarschijnlijkheid al voldoende mate van overeenstemming bestaat over de volgende fase van het gesprek om daar openlijker over te discussiëren.

De kern van de volgende fase is de plaats van het nationale bevrijdingsfront aan de onderhandelings-tafel, en van Hanoi's kant gezien, de plaats van de regering van Saigon. Hanoi voelt het vermoedelijk al als een concessie, wanneer het front op gelijke voet als de regering van Saigon zal worden behandeld, nadat het zo lang het alleenrecht van het front had geëist. Voor Wash-

gen, zou een gelijkheid al de erkenning van een ernstige nederlaag betekenen: de rebel op voet van gelijkheid met de wettige regering te zetten is nl. een nederlaag, maar men zal er toch moeilijk onderuit komen. De geschiedenis is overigens vol van dergelijke ontwikkelingen.

* * *

HOE IS het nu tot deze nieuwe fase van een nog ontkende doorbraak gekomen? Aan de Amerikaanse kant is het steeds duidelijker geworden, dat een verder voortgaan op de militaire weg de communisten ongetwijfeld de overwinning onthoudt, maar ook geen einde aan de strijd kan maken. Welsprekender dan het oordeel van alle oorspronkelijke duiven in Washington is de verandering in de houding van de oude havik McGeorge Bundy, die nu meent, dat drie jaar oorlog getoond hebben, dat de Amerikaanse troepen een nederlaag kunnen verhinderen, maar dat zij niet kunnen overwinnen.

De alternatieven zijn derhalve een eindeloze oorlog of een regeling met politieke nadelen, want daarover hoeft men zich nauwelijks illusies te maken. Het ideaal zou een politieke verzoening tussen Saigon en het front zijn, die haar neerslag zou vinden in een representatieve coalitie. Maar dat moet dan ook het akkoord van Hanoi hebben.

* * *

MAAR ook Hanoi heeft beseft, dat militaire middelen ontoereikend zijn om het einddoel te verwezenlijken. Wanneer inderdaad een nieuwe fase in de onderhandelingen intreedt, of liever wanneer de onderhandelingen werkelijk gaan beginnen, dan is dat voor een deel ook toe te schrijven aan een verandering in de houding van Hanoi.

De periode van de offensieve revolutionaire strijd die haar hoogtepunt vond in het zg. Tet-offensief van januari en februari schijnt afgesloten te zijn. Le Duan, de secretaris-generaal van de Noordvietnamese communistische partij, was daar de grote voorstander van, maar hij heeft zijn tegenhanger gevonden in Truong Tsjinh, de tweede man van het politburo. In The Guardian vestigt Zorba de aandacht op een recente redevoering van hem, die wijs op een veranderde strategie. Wanneer hij weer spreekt van de langdurige oorlog, dan impliceert dat het uitblijven van spectaculaire offensieven. Wanneer hij betoogt, dat het op het ogenblik niet voldoende is het Amerikaanse imperialisme als de voornaamste vijand te beschouwen en dat men het bestaan van interne tegenstellingen in het vijandelijke kamp moet erkennen om er voordeel van te trekken, dan wordt het duidelijk, dat in Hanoi de nadruk naar het politieke terrein aan het verschuiven is. En dat mede door het uitblijven van de militaire overwinning.

Ook dit pleit voor onderhandelingen, maar vermoedelijk niet voor een bereidheid wezenlijke concessies te doen, vooral niet omdat Hanoi de Amerikaanse positie die op militaire macht gebaseerd is, na de waardevermindering van het militaire aspect moeilijk anders als die van een kaartenhuis kan zien

Vietnam

Vervolg van pagina 1

De perschef van Johnson, George Christian, zei: „Er is geen sprake van een ingrijpende verandering in het Vietnam-beleid. De positie van de Verenigde Staten inzake Vietnam blijft zoals zij is vastgesteld door de president en de minister van buitenlandse zaken.” Het is echter niet aan twijfel onderhevig, dat hier sprake is van een diplomatieke ontkenning en dat er wel degelijk „iets gaande is”.

Ook in Saigon is van zeer betrouwbare zijde vernomen, dat de Verenigde Staten van plan zijn de bombardementen volledig te staken. Volgens deze Zuidvietnamese bron echter zou de stopzetting van tijdelijke duur zijn en zullen de aanvallen worden hervat, indien de staking niet snel leidt tot een doorbraak bij het vredesoverleg.

Drie eisen

Volgens het Amerikaanse persbureau UPI behelst het geheime Amerikaanse voorstel aan Hanoi de volgende drie eisen:

1. Terugtrekking van de Noordvietnamese troepen uit de neutrale zone tussen Noord en Zuid-Vietnam.
2. Beëindiging van de terroristische activiteiten van de Vietcong en de Noordvietnamezen in het zuiden en van de aanvallen op Zuidvietnamese steden.
3. Deelname van de regering in Saigon aan de besprekingen in Parijs.

De verwachting van waarnemers is dat de punten 1 en 2 geen grote moeilijkheden zullen opleveren. Punt 3 echter kan nog grote problemen brengen. In het verleden heeft Hanoi altijd geweigerd de „marionettenregering” in Saigon als officiële gesprekspartner te aanvaarden. Er schijnen aanwijzingen te zijn, dat Hanoi bereid is op dit punt water in de wijn te doen. Uiteraard zal het echter als tegenvoerwaarde stellen dat óók het Nationale Bevrijdingsfront (Vietcong) deelneemt aan de besprekingen. Voor de regering in Saigon is dat onaanvaardbaar, maar voor de Amerikanen niet,

Geheim voorstel van HARRIMAN in vredesgesprek

Doorbraak Vietnam?

*Johnson overweegt
bombardementen op
noorden te staken*

(Van onze correspondent)

PARIJS, 17 okt. — Sinds enkele dagen zijn de geruchten zeer hardnekkig, dat het vredesoverleg in Parijs tussen Noord-Vietnam en de Verenigde Staten spoedig een belangrijke doorbraak te zien zal geven. President Johnson zou bereid zijn de bombardementen op Noord-Vietnam volledig te staken. De leider van de Amerikaanse delegatie, Averell Harriman, heeft een geheim voorstel ingediend om de reeds maanden durende impasse te doorbreken.

Indien Hanoi dit voorstel aanvaardt — de inhoud ervan is niet precies bekend — zullen de bombardementen worden stopgezet. Het gesprek in Parijs kan dan worden omgezet in een echte en officiële vredesconferentie, waar gepraat kan worden over essentiële zaken: een wapenstilstand, een politieke oplossing en de terugtrekking van de buitenlandse troepen.

Uiteraard moeten nog heel wat moeilijkheden worden opgelost voor het zo ver is. Belangrijk is echter, dat de oorlog in Vietnam in de afgelopen weken aanzienlijk minder van omvang is geworden. Grote aanvallen van de Vietcong en de Noord-vietnamezen zijn er niet geweest. Dit kan het antwoord zijn van Hanoi op de Amerikaanse eis, dat stopzetting van de bombardementen pas kan geschieden „als er iets tegenover staat”.

Het is duidelijk dat het verlangen van Johnson om de impasse rond Vietnam te doorbreken mede wordt bepaald door verkiezingsoverwegingen. Vrede in Vietnam, of een belangrijke stap in die richting, zou de kansen van zijn vice-president Hubert Humphrey aanzienlijk doen stijgen. Het is algemeen bekend, dat Johnson niet graag zou zien, dat hij in het Witte Huis

werd opgevolgd door Richard Nixon. Volgens de „Washington Post” van vandaag is Amerika bereid de bombardementen op Noord-Vietnam onmiddellijk te staken, als Hanoi het door Harriman in Parijs ingediende geheime voorstel aanvaardt. Het blad, een van de best geïnformeerde van Amerika, schrijft dat de Amerikanen het antwoord van Hanoi tegemoet zien „met een mengsel van verwachting en onzekerheid”.

Officieel hullen de Amerikanen zich in stilzwijgen. Het Witte Huis sprak gisteren formeel tegen, dat er verandering is gekomen in het Amerikaanse standpunt en dat een totale stopzetting van de bombardementen op handen is. (Sinds 31 maart worden de bombardementen reeds beperkt tot het zuidelijke deel van Noord-Vietnam).

Vervolg op

Vóór stopzetten van bombardementen?

Grote Vietcongeenheden in Vietnam trekken zich terug

Grote Noordvietnamese en Vietcongeenheden die twee maanden geleden nog klaar schenen voor een nieuw algemeen offensief, hebben zich achter de Zuidvietnamese grenzen, dat wil zeggen ten noorden van de gedemilitariseerde zone, in Laos en in Cambodja teruggetrokken, zo is donderdag uit Amerikaanse militaire bron in Saigon vernomen. Volgens de zegslieden gaat het om ten minste zeven divisies.

Tallose kleinere eenheden zijn in Zuid-Vietnam gebleven, maar zij vermijden systematisch elk contact. Het stopzetten van de Noordvietnamese activiteit is vooral merkbaar in de gedemilitariseerde zone en rondom de voormalige Amerikaanse basis Khe San, vlak ten zuiden daarvan. Drie divisies, die na het offensief van mei jongstleden in het zuiden van de zone waren gestationeerd, zijn verdwenen, aldus de zegslieden. Zij hebben hun munitievoorraden achtergelaten.

Amerikaanse mariniers hebben geconstateerd, dat zich in de gedemilitariseerde zone geen tegenstanders meer bevinden.

Rondom Saigon is de situatie dezelfde. De hoofdstad wordt niet langer bedreigd, aldus een woordvoerder van het Amerikaanse opperbevel. Drie divisies, die aan het Tet-offensief en dat van mei hebben deel-

genomen, zijn eveneens teruggetrokken. Alleen het regiment „Dong Nai” bevindt zich nog ten noordoosten van de stad, zonder van enig initiatief blijk te geven. De Vietcongregimenten in de Mekongdelta schijnen er meer op uit te zijn de dorpen aan hun kant te krijgen dan om te vechten.

Plan van Johnson

In de Verenigde Staten zijn in het geheim van de pogingen om tot een overeenkomst betreffende Vietnam te komen voortgezet, maar het Witte Huis bewaarde gisteren een strikt stilzwijgen over de kansen op het stopzetten van de bombardementen. Het schijnt echter dat het besluit daartoe niet zo nabij is als gisteren werd verwacht.

Volgens welingelichte kringen in Washington heeft president Johnson een geheel nieuw plan ontworpen om de impasse bij de voorbereidende vredesbesprekingen in Vietnam te doorbreken. Dit plan zou aan de Noordvietnamese onderhandelaar Le Duc Tho zijn overhandigd kort voordat deze maandag voor een onverwacht bezoek aan Hanoi uit Parijs vertrok.

Washington scheen te wachten op een antwoord van Noord-Vietnam op dit „package plan” en van dit antwoord zou een beslissing over het stopzetten van de bombardementen afhangen. Volgens insiders zou weerstand tegen dit geheime plan meer in Hanoi dan in Saigon te vin-

den zijn, hoewel de Zuidvietnamese leiders geen enthousiasme tonen voor een stilstand in de Amerikaanse bombardementen op Noord-Vietnam. Hanoi zou onder meer grote bezwaren koesteren tegen het voeren van besprekingen met Zuidvietnamese leiders.

Hanoi afwijzend

In het Noordvietnamese communistische partijblad Nhan Dan, heeft „Commentator” (een hoge partijfunctionaris) geschreven dat Hanoi de Amerikaanse eisen voor een tegenprestaties bij een eventueel stopzetten van de bombardementen „categorisch afwijst”, zo ontlent wij aan de New York Times. Volgens Nhan Dan moet Amerika met bombarderen ophouden zonder daaraan enige voor-

In het artikel wordt kritiek op waarde te verbinden.

Johnson geleverd omdat deze in een rede van 10 oktober Noord-Vietnam ervan had beschuldigd dat het „een intransigente politiek handhaaft dat niet tegemoet komt aan de minimumeisen van eerlijkheid”. Volgens Nhan Dan had Johnson de bombardementen beperkt tot het zuidelijk deel van Noord-Vietnam tengevolge van het „mislukken” van meer dan drie jaar luchtaanvallen op Noord-Vietnam. Verder was de Amerikaanse beperking het gevolg van zware verliezen aan materieel en de „steeds krachtiger wordende protesten van de volkeren in de wereld” tegen de Amerikaanse politiek.

De Russische delegatie onder leiding van premier Kosigin heeft gisteren Praag weer verlaten. Op de foto: Kosigin en de Tsjecho-Slowaakse premier, Cernik, luisteren op het vliegveld van Praag naar het Russische volkslied dat ten afscheid werd gespeeld.

President Johnson schijnt — eindelijk! — bereid te zijn de bombardementen op Noord-Vietnam volledig te staken. Dat is groot en verheugend nieuws, vooral voor het Noordvietnamese volk, dat nu al jarenlang vrijwel dagelijks wordt bestookt door Amerikaanse bommenwerpers. Aan een ontzaglijk lijden komt misschien een eind. En nóg groter zal ieders vreugde zijn, als de stopzetting van de bomaanvallen leidt tot een akkoord bij het vredesoverleg in Parijs, zodat ook de oorlogsgruwelen in Zuid-Vietnam kunnen worden beëindigd. 1970-11-28

Vele mensen zullen een gevoel van walging niet kunnen onderdrukken, omdat Johnson zich in zijn besluitvorming kennelijk laat leiden door overwegingen van electorale aard. Hij wil worden opgevolgd door zijn vice-president Hubert Humphrey en niet door Richard Nixon. Een doorbraak in het Vietnam-beleid zou voor Humphrey een enorme steun zijn. Men moet aannemen, dat ook Hanoi in november liever de Democraten dan de Republikeinen ziet winnen, zodat enige soepelheid van Ho Tsjì Minh ditmaal misschien verwacht kan worden.

Is het immoreel het lijden van miljoenen mensen te beschouwen als een zakelijk feit, waarmee kan worden gemanipuleerd in een verkiezingsgevecht? Op het eerste gezicht kan men niet anders dan deze vraag bevestigend beantwoorden. Een andere opvatting is echter óók mogelijk en dringt zich aan ons op.

Laat ons aannemen dat president Johnson definitief tot de conclusie is gekomen, dat Richard Nixon in het Witte Huis komt, omdat een groot deel van het Amerikaanse volk de oorlog in Vietnam niet langer wenst te slikken. Toonaangevende Amerikaanse commentatoren menen inderdaad, dat Nixon op het ogenblik de meeste aanhang heeft, omdat vele kiezers redeneren: „Alles is beter dan de Democraten, die ons dit hebben aangedaan”.

Plaatst men Johnsons koerswijziging tegen déze achtergrond, dan kan men stellen dat het einde van de oorlog in Vietnam (als dat komt) de president langs democratische weg is afgedwongen. Met andere woorden: Johnson verloochent zichzelf, verlaat zijn politiek van blunders en zwicht voor de publieke opinie.

Doorbraak naar vredesgesprek

HANOI TREKT LEGER TERUG UIT ZUIDEN

Saigon sribbelt tegen

SAIGON, 18 okt. (AFP, UPI)

— Grote eenheden van de Vietcong en van het Noordvietnamese leger, die twee maanden geleden nog paraat schenen voor een nieuw offensief, hebben zich teruggetrokken achter de Zuidvietnamese grenzen, ten noorden van de gedemilitariseerde zone.

Volgens Amerikaanse zegslieden gaat het h'erbij om minstens zeven divisies. Deze spectaculaire terugtrekking wordt in verband gebracht met de berichten over een „doorbraak” van de impasse, waarin de Amerikaans-Noordvietnamese vredesonderhandelingen in Parijs zich bevinden — feitelijk sinds ze zes maanden geleden begonnen.

Tallose kleinere eenheden zijn in Zuid-Vietnam gebleven, maar zij vermijden systematisch elk contact. Het stopzetten van de Noordvietnamese activiteit is vooral merkbaar in de gedemilitariseerde zone en rondom de voormalige Amerikaanse basis Khe San, vlak ten zuiden daarvan. Drie divisies, die na het offensief van mei jongstleden in het zuiden van de zone waren gestationeerd, zijn verdwenen, aldus de zegslieden. Zij hebben hun munitievoorraden achtergelaten.

Amerikaanse mariniers hebben geconstateerd, dat zich in de gedemilitariseerde zone geen tegenstanders meer bevinden. Rondom Saigon is de situatie dezelfde. De hoofdstad wordt niet langer bedreigd, aldus een woordvoerder van het Amerikaanse opperbevel. Drie divisies, die aan het TET-offensief en dat van mei hebben deelgenomen, zijn eveneens teruggetrokken. Alleen het regiment „Dong Nai” bevindt zich nog ten noordoosten van de stad, zonder van enig initiatief blijk te geven. De Vietcongregimenten in de Mekongdelta

schijnen er meer op uit te zijn de dorpen aan hun kant te krijgen dan om te vechten.

Amerika poogt kennelijk de Zuidvietnamese regering te verzoenen met zijn pogingen te komen tot een toenadering tot de Noordvietnamese onderhandelaars in Parijs.

Ellsworth Bunker, de Amerikaanse ambassadeur in de Zuidvietnamese hoofdstad heeft voor de derde maal in drie dagen tijds langdurig gesproken met president Nguyen Van Thieu. Amerika's reizend ambassadeur W. Averell Harriman had in Parijs een uitgebreid onderhoud met Pham Dang Lam, de Zuidvietnamese waarnemer bij de Amerikaans-Noordvietnamese besprekingen die nu al een maand of zes aan de gang zijn. Pham Dang Lam, die Zuidvietnamese ambassadeur op de Filippijnen is, toonde zich na afloop van het gesprek duidelijk nerveus.

Saigon zou proberen de Amerikaanse doorbraakpogingen te dwarsbomen, zonder veel kans op succes overigens. Volgens waarnemers zou Amerika in

ruil voor een toeschietelijker houding van de Zuidvietnamezen willen proberen te bereiken, dat ook Saigon vertegenwoordigd kan zijn bij de vredesbesprekingen, hetgeen Hanoi tot dusver heeft geweigerd. Amerika zou in ruil hiervoor alle bombardementen op Noord-Vietnam willen staken.

SAIGON STEET VOORWAARDEN

Washington wacht ^{Ty ons lemm} nog steeds op reactie van Hanoi

De nieuwe initiatieven van de Amerikaanse regering die een eventuele algehele staking van de aanvallen op Noord-Vietnam beogen blijven nog steeds in het stadium van onofficiële berichten en officiële ontkenningen. Het ministerie van buitenlandse zaken te Washington ontkende vrijdag dat Hanoi reeds een antwoord op het „geheime onderhandelingspakket” zou hebben gezonden. In goed ingelichte kringen meent men dat de Amerikaanse regering nog geen volledige duidelijkheid heeft over het standpunt van Noord-Vietnam.

Ook officiële woordvoerders van de Noordvietnamezen in Parijs namen vrijdagavond afstand van eerdere Noordvietnamese meldingen volgens welke Hanoi Washington reeds zou hebben geantwoord.

In Parijs veronderstelt men dat de Noordvietnamese regering de Amerikaanse voorstellen nog onderzoekt en een spoedig antwoord voorbereidt. Diplomatieke waarnemers in de Franse hoofdstad achten het ook niet uitgeslo-

ten dat Hanoi een verwarrings-tactiek volgt ten dienste van de geheime diplomatie.

Naar verluidt, omvat het Amerikaanse onderhandelingspakket een volledige staking van de Amerikaanse aanvallen op Noord-Vietnam, mits Hanoi daar geen militair voordeel uit trekt, en voorts onderhandelingen op bredere basis in Parijs, waarbij ook de Zuidvietnamese regering en het Zuidvietnamese bevrijdingsfront (waarvan de Vietcong de strijdkrachten vormen) zouden moeten worden betrokken.

Voorwaarden van Saigon

In Saigon zei een woordvoerder van het Zuidvietnamese ministerie van buitenlandse zaken vrijdag dat het Zuidvietnamese standpunt betreffende een staking van de bombardementen onveranderd is gebleven.

Uit doorgaans betrouwbare kringen werd vernomen dat president Nguyen Van Thieu aan zijn eventuele instemming drie voorwaarden verbindt:

1. de Noordvietnamese regering moet de gedemilitariseerde zone tussen Noord- en Zuid-Vietnam respecteren;
2. de Noordvietnamezen en de Vietcong moeten beloven geen algemene offensieven in Zuid-Vietnam meer te beginnen en zij moeten de raketaanvallen op Saigon en andere steden staken;
3. de Zuidvietnamese regering moet een belangrijke rol spelen bij vredesonderhandelingen, de huidige inlei-

dende besprekingen te Parijs inbegrepen.

Thieu tegen bomstop

President Nguyen Van Thieu van Zuid-Vietnam heeft vanmorgen in de kustplaats Voeng Tau, die kort voor zijn aankomst door raketten van de Vietcong was bestookt, nog eens gezegd dat Zuid-Vietnam zich verzet tegen een volledige stopzetting van de bombardementen op Noord-Vietnam tenzij Hanoi van zijn kant een gebaar van goede wil aanbiedt dat zou kunnen leiden tot vrede. Hij weigerde bijzonderheden mee te delen van een serie bijeenkomsten tussen hem en de Amerikaanse ambassadeur in Saigon, Ellsworth Bunker, die de speculatie deed ontstaan dat een totale bomstop nabij zou kunnen zijn.

Op de vraag of de huidige vermindering van de gevechten een de-escalatie van de kant van Hanoi aangeeft, zei de president: „Als Hanoi de de-escalatie wil, dan zal Hanoi ons moeten meedelen waar en hoe. Er is geen doorbraak geweest in de vredesstappen”, zei hij. „Wij hebben de strijd geleidelijk verminderd door de bombardementen op Noord-Vietnam met meer dan negentig pct. te verminderen. Ik geloof, dat het aan Hanoi is goede wil te tonen”. Hij voegde hieraan toe: „Ik geloof niet, dat Hanoi de strijd geleidelijk heeft verminderd.”

(Reuter - DPA)

HOEWEL ER GEEN enkel concreet gegeven is dat grond levert aan erg positieve verwachtingen, zijn er in de afgelopen week speculaties geweest over een op handen zijnde stopzetting van de Amerikaanse bombardementen op het zuidelijke deel van Noord-Vietnam. Er werd, onder meer voedsel aan de geruchten gegeven door de herhaalde gesprekken die de Amerikaanse ambassadeur te Saigon, Bunker, met de Zuidvietnamese president, Thieu, heeft gevoerd, en door het onverwachte vertrek naar Hanoi van een der Noordvietnamese delegatieleden bij de inleidende vredesbesprekingen in Parijs. Het Witte Huis heeft over het mogelijke afgelasten van de bombardementen een diep stilzwijgen bewaard, maar de Australische premier, Gorton, heeft onomwonden meegedeeld dat de Amerikaanse regering hem over de wenselijkheid ervan had gepolst.

Te Praag is door premier Kosigin en zijn Tsjechoslowaakse ambtgenoot, Cernik, een verdrag ondertekend dat voorziet in een voorlopige legering van een geleidelijk afnemend aantal Russische troepen op Tsjechoslowaaks grondgebied. De eenheden van de bondgenoten die hebben deelgenomen aan de inval in Tsjechoslowakije, te weten Bulgarije, Hongarije, Polen en Oost-Duitsland zullen, voor zover dit nog niet is gebeurd, voor een aanzienlijk gedeelte worden teruggetrokken.

Als een antwoord op de ontwikkelingen in Tsjechoslowakije kan men de opmerkelijke belangstelling zien, die Washington de laatste tijd tegenover Joegoslavië aan de dag heeft gelegd. Het compliment dat president Johnson de Joegoslaven over hun vrijheidslievendheid heeft gemaakt, kan worden opgevat als een waarschuwing aan de Russen dat de VS een Russische bedreiging van Joegoslavië niet klakkeloos zullen aanvaarden.

148 05 68 m Speculaties over bombardementen

McGeorge Bundy, een van de voornaamste adviseurs van president Kennedy en daarna voor enige tijd van diens opvolger Johnson, heeft zich gedistantieerd van een politiek die hij in het Witte Huis altijd heeft verdedigd, en zich voorstander getoond van een staking der bombardementen op Noord-Vietnam.

In hoeverre zijn argumentatie voor deze metamorfose van „havik” tot „duif” door andere dan politieke overwegingen is ingegeven wordt niet helemaal duidelijk. Een van zijn beweegredenen was, zoals hij verklaarde, dat de Amerikaanse prijs aan doden in de Vietnamese oorlog te hoog werd, iets waar hij zich blijkbaar in een eerder stadium van deze strijd minder om heeft bekommerd.

Bovendien komt hij met juist dit laatste argument op een ongelukkig tijdstip, daar er zich de laatste tijd een vermindering van het aantal gevechten voordoet. Daarbij is er van Amerikaanse zijde in Saigon melding gemaakt van het uitwijken van een aantal grote eenheden van de Noordvietnamezen en de Vietcong, o.a. naar Laos en Cambodja.

Beide laatste feiten kunnen van invloed zijn geweest op het besluit van de Amerikaanse regering om te sonderen of een stopzetten van de bombardementen op Noordvietnamees gebied (bijna een kwart van geheel Noord-Vietnam bestrijkend) de gewenste uitwerking zou hebben.

Daar over het overleg dienaangaande niets is uitgelekt kan men slechts naar de achtergronden gissen, maar het is mogelijk dat de Amerikaanse onderhandelingsdelegatie die te Parijs tot taak heeft om het pad naar werkelijke vredesbesprekingen te effenen erop heeft aangedrongen. Noord-Vietnam had immers voortdurend volgehouden dat deze stopzetting een conditio sine qua non was, wilde in Parijs enig resultaat geboekt worden.

Inmiddels is het niet waarschijnlijk dat Washington van Hanoi gedaan krijgt dat het, wanneer de bombardementen worden gestaakt, op basis van „wederkerigheid” handelt, dat wil zeggen dat het een daad stelt die qua effect vergeleken kan worden met die van de Amerikanen.

*Gisteren sneuvelde
niet één Amerikaan*

Vrede daagt in Vietnam

Hanoi wil praten

SAIGON, 19 okt. (Reuter) — President Ngoejan Van Thien van Zuid-Vietnam heeft vandaag gezegd dat Noord-Vietnam de Amerikaanse voorstellen tot stopzetting van de bombardementen op Noord-Vietnam heeft aanvaard. „De Noordvietnamese regering heeft de Amerikaanse voorwaarden voor stopzetting van de bombardementen aanvaard en is akkoord gegaan met het openen van formele vredesbesprekingen, waarbij de (Zuid)-Vietnamese regering en het bevrijdingsfront vertegenwoordigd zijn,” zei de president in de kustplaats Voeng Taoe tegen journalisten.

WASHINGTON, 19 okt. (AFP, Reuter, UPI) — Gisteren is in Zuid-Vietnam niet één Amerikaan gesneuveld. Tot voor kort bedroeg het aantal gedode Amerikaanse militairen nog enkele honderden per week. Duidelijker bewijs, dat de gevechtshandelingen vrijwel geheel zijn gestaakt is niet denkbaar, ook al is niet bekend of wél Vietnamezen (uit Noord of Zuid) om het leven kwamen. De situatie is op het ogenblik zeer hoopvol, maar niemand weet of de opschorting van de vijandelijkheden van tijdelijke aard is of definitief zal worden. Een belangrijk deel van de strijdkrachten van de Vietcong en Noord-Vietnam heeft zich uit Zuid-Vietnam teruggetrokken. Algemeen wordt verwacht dat president Johnson, als tegenprestatie, de bombardementen op Noord-Vietnam (die gisteren nog gewoon doorgingen) spoedig zal stopzetten.

Aangenomen wordt dat het pakket Amerikaanse voorstellen een aanbod tot volledige staking van de bombardementen bevat op voorwaarde dat

STRIJD STAAT VRIJWEL STIL IN VIETNAM

SAIGON, zaterdag

De gevechten in Zuid-Vietnam zijn de laatste dagen op dramatische wijze bijna geheel tot stilstand gekomen. De afgelopen twee dagen is in Zuid-Vietnam geen enkele Amerikaanse soldaat gesneuveld. Dit is sinds vier jaar niet meer voorgekomen.

Grote eenheden van het geregelde Noordvietnamese leger en van de Vietkong hebben zich via de gedemilitariseerde zone naar Noord-Vietnam en naar Laos en Cambodja teruggetrokken. Dit is gisteren door Amerikaanse militaire woordvoerders in Saigon bekendgemaakt. Het stopzetten van de gevechten zou verband houden met de al enkele dagen verwachte aankondiging van president Johnson dat de bombardementen op het noorden geheel worden gestaakt. Gisteren zijn echter door de Amerikaanse luchtmacht nog vluchten in de buurt van de gedemilitariseerde zone uitgevoerd, terwijl ook de Zuidvietnamese president Thieu nog bezwaren tegen het stopzetten van de bombardementen zou maken.

vermoedt echter dat, als Hanoi Thieu's regering als onderhandelingspartner aanvaardt, de Amerikanen de bezwaren van Thieu tegen het bevrijdingsfront niet zullen laten gelden. (Reuter/UPI/AP)

Overeenkomst

Uit Saigon verluidt echter ook dat door de Zuidvietnamezen en de Vietkong een staakt het vuren zou zijn gesloten, waarbij beide zijden overeengekomen zijn, alleen te vechten als zij worden aangevallen.

In Parijs werd gisteravond bekendgemaakt dat de Noordvietnamese regering aan Washington een antwoord heeft doen toekomen over de Amerikaanse voorstellen om de impasse in de vredesbesprekingen te doorbreken. Dit is door een woordvoerder van de Noordvietnamese delegatie in Parijs meegedeeld.

Hij weigerde echter te zeggen wat het antwoord inhield. De Noordvietnamezen hebben overigens gisteren voor het eerst in Parijs toegegeven dat „er iets aan de hand” is met betrekking tot een oplossing voor Vietnam.

In Washington is echter meegedeeld dat er nog geen antwoord is binnengekomen.

Drastisch

Waarnemers in Parijs vragen zich nu af of de drastisch verminderde oorlogshandelingen in Zuid-Vietnam voor de Amerikanen voldoende bewijs zijn voor de goede wil van Hanoi, om in ruil voor de stopzetting van de bombardementen iets terug te doen. Dit was de voorwaarde die Johnson aan een bomstop had verbonden.

Zowel Washington als Hanoi stelt echter nog een andere eis. De Amerikanen vragen dat de Zuidvietnamese regering als onderhandelingspartner in Parijs wordt aanvaard, terwijl de Noordvietnamezen hetzelfde recht opeisen voor het nationale bevrijdingsfront, de politieke organisatie van de Vietkong.

Vooraf tegen dit laatste zou de Zuidvietnamese president Thieu bezwaar maken. Men

Saigon tegen het stopzetten van de bombardementen

De president van Zuid-Vietnam, Nguyen Van Thieu, heeft in een televisierede tot de bevolking gezegd dat de regering van Zuid-Vietnam weigert met het Nationale bevrijdingsfront besprekingen te voeren.

Hij zei: „Zolang de Noordvietnamezen troepen naar het zuiden blijven sturen, is er geen enkele reden om de bombardementen op Noord-Vietnam te beëindigen. Door stopzetting van de bombardementen te eisen belemmert Hanoi de vrede en de onderhandelingen in Parijs. Onze liefde over de vrede betekent niet, dat wij moeten toegeven aan de communisten.

„Onvoorwaardelijke stopzetting van de bombardementen kan, overeenkomstig de politiek van de regering van Zuid-Vietnam, van de VS en van zijn bondgenoten, niet worden aanvaard. Hanoi moet een gebaar maken. Voor terugkeer van de vrede moet Noord-Vietnam erkennen dat het de aanvaller is en moet het instemmen met „rechtstreekse onderhandelingen met de regering van Zuid-Vietnam”.

De Nationale Vergadering van Zuid-Vietnam, die in besloten zitting bijeen is geweest, aanvaardt stopzetting van de bombardementen op voorwaarde dat de regering in Hanoi alle troepen uit het land terugtrekt en alle vijandelijke activiteiten tegen Zuid-Vietnam beëindigt, zo is uit parlementaire bron vernomen. Dit standpunt werd eenstemmig aanvaard. Tijdens het debat, dat drie uur duurde, hebben bijna alle aanwezige afgevaardigden zich verzet tegen een onvoorwaardelijke stopzetting van de bombardementen.

Ook de Senaat van Zuid-Vietnam heeft als voorwaarde voor het staken van de bombardementen op Noord-Vietnam gesteld, dat alle oorlogsdaden tegen Zuid-Vietnam worden beëindigd. De senaat is verder van oordeel dat Hanoi rechtstreekse onderhandelingen met Saigon moet aanvaarden. (AFP)

Chinezen

belagen

Russen in

Hanoi

HANOI, zaterdag

Noordvietnamese politie en soldaten ontzetten gisteren een groep Russische burgers, die in Hanoi gedurende zeveneneenhalf uur waren omsingeld door leden van de Chinese ambassade. Dit meldt het Tjsechoslowaakse persbureau C.T.K.

De correspondent van C.T.K. in Hanoi, Jiri Brotanek, zei dat de Russen, onder wie een vier leden tellende afvaardiging van de jeugdbeweging Komsomol, gedurende die tijd de les werd gelezen door de Chinezen.

Donderdag werd de Russen verzocht om 10 uur terug te komen bij de Chinese ambassade, nadat de Chinezen de dag ervoor hadden geweigerd hun doorreisvisa te verstrekken voor hun terugkeer naar Rusland via China.

- Protest -

Toen zij bij het ambassadegebouw aankwamen, omsingelden de Chinezen de auto van de Russen en lieten hen niet gaan. Volgens C.T.K. ging de Russische zaakgelastigde tweemaal naar het Noordvietnamese ministerie van Buitenlandse Zaken, waarschijnlijk om hiertegen te protesteren.

Na zijn tweede bezoek stuurden de Noordvietnamezen politie en militairen naar de ambassade. De meesten van hen waren ongewapend. Om ongeveer vijf uur plaatselijke tijd doorbrak een groep agenten het kordon rond de Sovjet-auto.

De Russen stapten in een regeringsauto, en werden door een soldaat naar de veiligheid gereden.

De Chinezen, die trachtten de auto te achtervolgen werden tegengehouden door een barrière van Vietnamezen. De Chinezen, die er toch in slaagden er doorheen te dringen, werden na een korte jacht tot staan gebracht. - (AP).

Amsterdamse provo wil betoging tegen Vietnam in Londen helpen organiseren

(Van onze correspondent)

LONDEN, 22 okt. — Vredeskansen in Vietnam of niet, de massale demonstraties in de Britse hoofdstad gedurende het komende weekeinde gaan door. Dit heeft de organisatie alvast laten weten en gisteravond via de televisieschermen hebben miljoenen Britse kijkers kunnen zien, dat op het continent ook tal van jongelui klaar staan, om in het kader van deze gebeurtenissen het eiland met een kort maar hevig bezoek te vereren. Met gemengde gevoelens zullen deze Britten hebben kennis genomen van het feit dat hiermee de agressie als het ware per boot of vliegtuig oversteekt, want, zo liet men via de televisie weten, de buitenlanders zijn er op uit Londen het komend weekeinde in een chaos te veranderen.

Reporters van de Britse reclamezender I.T.V. waren voor de bewijzen daarvan naar verschillende Westeuropese steden overgestoken. Vooral Amsterdam moet hun bevallen zijn, want daar vonden zij langs de wallekant van een onzer idyllische en bepaald vredig kabbelende grachten, de jeugdige Maarten Abeln, die ronduit verklaarde dat er wat hem betreft op flink gedonder wordt gerekend. Abeln, die als een bijzonder militante linkse demonstrant werd beschreven, liet de onthutste Britten inderdaad weten dat men voor een demonstratie van een dergelijk kaliber niets aan het toeval moet overlaten. „Wij hier hebben onze les geleerd. Vooral de provo-activiteiten hebben ons een rijke erva-

soorten bommen in elkaar te zetten. Bij wijze van voorbeeld knutselde hij in recordtijd een flinke rookbom in elkaar, die meteen buiten op straat werd uitgeprobeerd en het inderdaad niet slecht deed. Het materiaal is bij elke drogist voor een paar centen te koop, aldus de student.

Abeln verklaarde dat hij er tegenwoordig overal in West-Europa bij betrokken wil zijn en derhalve in het bezit is van een lijst van telefoonnummers, die hem in staat stelt, met alle belangrijke demonstratieleiders contact te houden. Twee van hen, de felle Belgische juffrouw Lut Tek, zoals de reporter haar noemde, en de Parijse student Jean-Louis Penniou, verschenen eveneens voor de camera's om te verklaren dat zij in Londen bereid zijn om indien nodig tot het uiterste te gaan. In ieder geval willen zij de militante groepen onder de betogers komen versterken.

Vervolg op pagina 2

Positieve reactie Hanoi op voorstel VS verwacht

2304560192

Vanmorgen zijn in Parijs voor de 27ste keer vertegenwoordigers van Noord-Vietnam en de Verenigde Staten bijeengekomen in het kader van het voorbereidend vredesgesprek. Voor het eerst bestaat er reële hoop dat deze besprekingen voor een beslissende doorbraak zullen zorgen, zodat een einde kan worden gemaakt aan de impasse waarin het overleg tussen Washington en Hanoi nu al sinds 13 mei verkeert.

Politieke kringen verwachten dat Noord-Vietnam vandaag een teken zal geven dat het instemt met de jongste Amerikaanse vredesvoorstellen die onder meer inhouden voorzieningen voor een algehele stopzetting van de Amerikaanse bombardementen op Noord-Vietnam.

Overleg op een bredere basis

Uit Washington verluiddat in de Amerikaanse formulering voor een stopzetting van de bombardementen wordt gestreefd naar een Noordvietnamese verzekering van militaire terughoudendheid zonder dat Hanoi behoeft te verklaren dat het hierbij om een „reciprociteitsmaatregel” gaat.

Tevens zou in het Amerikaanse voorstel zijn vervat de eis dat de vredesonderhandelingen op een bredere basis zullen worden voortgezet, zodat er ook aan deelgenomen kan worden door vertegenwoordigers van de Zuidvietnamese regering en ook door afgevaardigden van het Zuidvietnamese bevrijdingsfront.

Harriman heeft vanmorgen de Noordvietnamese bewering aangevochten als zou het bevrijdingsfront het grootste deel van Zuid-Vietnam beheersen en de ware vertegenwoordigers van het Zuidvietnamese volk zou zijn. De rol en status van het Bevrijdingsfront vormen een centraal punt bij de pogingen de onderhandelingen in Parijs over het dode punt heen te helpen.

De bevrijdingsradio van Vietnam, het geheime radiostation van de Vietcong, heeft gisteren nog eens gezegd dat als de VS vrede wensen zij onvoorwaardelijk met hun bombardementen op Noord-Vietnam moeten stoppen en directe onderhandelingen moeten beginnen met het Bevrijdingsfront.

Thieu akkoord

De Amerikaanse ambassadeur in Saigon, Ellsworth Bunker, heeft vanmorgen voor de tweede keer in 24 uur een onderhoud gehad met president Nguyen Van Thieu van Zuid-Vietnam, die gisteravond had gezegd zich niet te zullen verzetten tegen een stopzetting van de bombardementen. Een regeringswoordvoerder had gezegd dat Thieu geen bezwaar tegen een dergelijke stopzetting zou hebben als hij goede redenen had aan te nemen dat Noord-Vietnam instemt mee te doen aan een de-escalatie van de oorlog en besprekingen te beginnen met Zuid-Vietnam.

De Noordvietnamese regering heeft gisteren de onvoorwaardelijke

De laatste Amerikaanse formulering voor een stopzetting van de bombardementen was twee weken geleden aan de Noordvietnamezen gegeven tijdens een theepauze op een der gemeenschappelijke bijeenkomsten in Parijs.

De Amerikaanse en de Noordvietnamese onderhandelaars, Averell Harriman en Xuan Thuy, hebben voor de bijeenkomst van vandaag verklaringen voorbereid. Als er een toenadering komt tussen beide partijen, zal deze, naar wordt verwacht, ook tijdens de theepauze tot stand komen.

Inmiddels heeft president Nguyen Van Thieu van Zuid-Vietnam gisteren verklaard zich niet tegen een stopzetting van de Amerikaanse bombardementen op het noorden te zullen verzetten.

invrijheidsstelling geëist van alle Noordvietnamezen die „wederrechtelijk door de Verenigde Staten worden gevangen gehouden en het staken van elke daad van zeeroverrij”. De verklaring was uitgegeven nadat maandag veertien Noordvietnamese matrozen waren vrijgelaten.

Wijzigingen in Hanoi's standpunt

De New York Herald Tribune heeft vanmorgen in een hoofdartikel gewezen op recente geleidelijke veranderingen in het Noordvietnamese standpunt. Zo ontkent het niet langer dat Noordvietnamese troepen in het zuiden zijn, noemt het Bevrijdingsfront niet meer de enige authentieke vertegenwoordiger van

Zuid-Vietnam, maar spreekt slechts van „authentieke vertegenwoordiger” en erkent het dat Hanoi verantwoordelijkheden heeft in Zuid-Vietnam volgens de akkoorden van Genève en zegt het bereid te zijn deel te nemen aan onderhandelingen met de VS over een regeling in het zuiden (voordien was het standpunt van Hanoi dat de VS de oorlog in Zuid-Vietnam moesten beëindigen door onderhandelingen met het Bevrijdingsfront en dat Hanoi alleen maar belangstelling had in het stopzetten van de oorlogshandelingen in het noorden).

Ten slotte erkent Hanoi dat de kwestie van hereniging van beide Vietnams slechts kan geschieden stap voor stap en dat deze hereniging een kwestie van jaren is.

(Reuter — AP)

Londen verwacht Vietnamdemonstraties

Van onze correspondent

LONDEN, 24 okt. — De voor zondag georganiseerde demonstratie van studenten tegen de oorlog in Vietnam begint haar schaduwen steeds duidelijker vooruit te werpen.

Door haar omvang, de lange voorbereiding en alle publiciteit stelt zij veel meer dan de kwestie-Vietnam zelf de grote vraag aan de orde of de lange Engelse traditie van het recht op vreedzame politieke demonstratie Bestand zal blijken tegen ongeorganiseerde pogingen tot opzettelijke ordeverstoring, geweldpleging en uitlokking van contra-geweld, die kunnen worden verwacht.

Het ministerie van binnenlandse zaken is onder leiding van minister Callaghan van plan om alles te doen om de tradities van het recht van vreedzame demonstratie te handhaven.

Geen enkele demonstratie is bij voorbaat verboden: de grotere demese solidariteitscampagne" niet. monstratie van Tariq Ali's „Vietnadië door Whitehall, de straat der ministeries zal trekken; en tot dusver evenmin de kleine demonstraties van het maoïstische „Brits-Vietnamese solidariteitsfront", die zich op Trafalgar Square zal afsplitsen om naar de Amerikaanse ambassade in Grosvenor Square te marcheren.

Aan de Londense politie die zeventuizend man op de been zal hebben, maar geen versterkingen uit de provincie zal krijgen, is instructie gegeven om slechts de zogenaamde „conventionele" methode van elkaar de handen gevende agenten voor afgrendeling te gebruiken. Politieruiters zullen op de achtergrond worden gehouden en alles wat in de verste verte op waterkanonnen en traangas zou kunnen lijken is, als zijnde on-Engels, natuurlijk ten eenenmale „out".

Met deze benadering van het probleem is vermoedelijk bereikt dat als zondag toch aanzienlijke ordeverstoring plaatsvindt de sympathie van het publiek duidelijk aan de kant van de dan als onvermijdelijk aanvaarde gezagshandhaving zal liggen. (Men kan voort aannemen dat

62 p.m.
heeft hij eerder verscheidene malen gezegd er de voorkeur aan te geven dat de politie helemaal thuis zou blijven — de laatste dagen herhaaldelijk verkondigd dat hij vooral geen „zinloze strijdbaarheid" en „confrontaties" met de politie wil.

Het is misschien typisch dat de meerderheid der studenten van de Londense School of Economics (waar vorig jaar op Amerikaans voornemd de „sit-ins" begonnen) na een week heen en weer te hebben gepraat en tegenstrijdige resoluties te hebben aangenomen, gisteren toch tot het besluit kwamen dat men zou toelaten dat het hoofdgebouw gedurende het weekeinde „bezet" zou worden om als huisvestings-, medisch- en discussiecentrum te dienen.

Het noemen van ongeorganiseerde conflictsituaties dreigt echter toch ook weer een eenzijdig beeld te geven. De 400.000 leden van de Nationale unie van studenten werden gisteren nl. door middel van een boodschap van hun president, Martin aangemaand om de demonstratie te boijcotten. Martin meende dat betrekking van studenten in de politiek een kwestie van „hersenen en niet van spieren" was.

Wetsontwerp

De door Martin gevreesde „back-flash" demonstreerde zich gisteren in het Lagerhuis toen het conservatieve lid Iremonger, gebruikmakend van zijn recht van initiatief onder de zg. „tienminutenregel", een wetsontwerp voorstelde waaronder alle buitenlandse deelnemers aan Britse demonstraties geïdentificeerd, gearresteerd en gedeporteerd zouden kunnen worden.

Iremonger had een slecht onthaal en ontketende kreten van „chande" en „nonsens" toen hij beweerde dat het Britse volk er genoeg van had om door buitenlands tuig onder de voet te worden gelopen".

Het liberale lid Lubbock wees erop dat de minister van binnenlandse zaken al genoeg bevoegdheden had om werkelijke herriemakers het land uit te kunnen zetten. Iremongers voorstel werd met 159 tegen 62 stemmen verworpen.

De Nederlander Maarten Abein oud landelijk voorzitter van de Studenten Vakbeweging (SVB), heeft voor de Britse televisie verklaard zijn Britse vrienden te zullen leren hoe zij moeten demonstreren. Het is ech-

PRESIDENT JOHN JOHNSON

Geen doorbraak *6800* in Vietnamese kwestie

Van onze correspondent

WASHINGTON, 25 okt. — Precies een week na het bekend worden van het nieuwe Amerikaanse diplomatieke offensief heeft president Johnson hier gisteren op een met spanning verwachte persconferentie verklaard dat er nog geen doorbraak was in de besprekingen over Vietnam. De president zag er grijs, verslagen en zeer vermoeid uit, hetgeen weer voedsel gaf aan de vermoedens dat hij ziek is.

„Wij verlangen zeer naar vrede. We hebben enkele maanden lang alles gedaan wat wij konden om de een of andere afspraak tot stand te brengen die zou uitmonden in zakelijke besprekingen en ten slotte in een regeling van het probleem in Zuidoost-Azië. Wij willen geen nieuws maken tot er nieuws is.”

De president legde er de nadruk op dat soms geheime diplomatie nuttiger is dan bespreking in het openbaar. Later voegde hij eraan toe: „Het enige wat ik kan zeggen is, dat het besluit van 31 maart (om de bombardementen gedeeltelijk te staken — corr.) gerechtvaardigd bleek en dat ik er iedere dag blijer mee ben”.

Op een vraag of het feit dat het aantal Amerikaanse doden vorige week het laagste was in de laatste 14 maanden, betekende dat er een pauze was in de gevechten (die dan als stilzwijgend teken van Hanoi zou kunnen gelden) antwoordde de president: „Ik aarzel uitdrukkingen als gevechtpauze te gebruiken zolang er vijftienhonderd doden per week vallen.”

Op de vraag of Hanoi's antwoord publiekelijk moest worden gegeven, antwoordde hij echter: „De verbanden met Hanoi vormen geen probleem”. Men zag hierin een aanwijzing dat een geheim teken van Hanoi

dat het tot deëscalatie bereid is, voldoende zou zijn om de bombardementen te staken.

Johnsons opmerking dat Moskou op de hoogte werd gehouden leek bovendien een bevestiging dat Rusland indirect betrokken is bij de geheime onderhandelingen. In de afgelopen dagen ontving minister Rusk de Russische ambassadeur Dobrinin driemaal voor korte bezoeken.

Actie niet afgesloten

In de uiterst gespannen sfeer die hier sinds een week heerst werden Johnsons woorden opgevat als een poging om te tonen dat hij alles op alles zet om garanties te verkrijgen, zodat nog voor vijf november tot een staking van de bombardementen kan worden besloten. Ook zag men er een teken in dat de nieuwe fase van diplomatieke actie nog niet is afgesloten, omdat hij nog wacht op een bevredigend antwoord van Hanoi.

Het leek duidelijk dat de president, waarschijnlijk om Humphrey te helpen, de hoop op een doorbraak levend wil houden. Maar critici van de president twijfelen of het Amerikaanse initiatief zodanig van inhoud is, dat Noord-Vietnam er gunstig op kan antwoorden. Zij menen dat het tonen van hoop hier in Washington meer te maken heeft met de verkiezingen dan met de aanwezige mogelijkheden.

Steun aan Humphrey

Dat Johnson gisteren het initiatief aan Hanoi toespeelde wordt dan ook door deze critici opgevat als een poging om schade voor Humphrey alvast van te voren op te vangen indien de geheime onderhandelingen dood lopen.

In ieder geval gaf de president zich kennelijk nog de tijd om voor zijn partijgenoot in het verkiezingsstrijdperk te treden. Hij kondigde een radiorede voor 27 oktober aan en een televisierede voor 3 november. Deze steun voor Humphrey lijkt niet alleen laat, maar ook minimaal.

Noordvietnamezen: VS moeten opschieten

Van onze correspondent

PARIJS, 25 okt. — Indien president Johnson onvoorwaardelijk een einde wil maken aan de bombardementen, dan weet hij zelf dat er daarvoor „vele gunstige gelegenheden” zijn.

Deze reactie van gisteravond van de leider der Noordvietnamese onderhandelingsdelegatie in Parijs, Xuan Thuy, op de persconferentie van president Johnson, zou kunnen worden geïnterpreteerd als een aanduiding van de vertegenwoordiger van Hanoi dat de rust op het slagveld wel degelijk politieke betekenis heeft.

Die indruk werd nog bevestigd door wat Xuan Thuy verder zei: „Als het rustig is beweren de Amerikanen dat de vijand zwak is, en wanneer er hard gevochten wordt zeggen zij dat het onmogelijk is te onderhandelen.”

De Amerikaanse officials verklaarden echter later op de avond dat zij nog steeds niet rechtstreeks van de Noordvietnamezen hadden gehoord dat de kalmte directe betekenis had voor de onderhandelingen. „Wanneer zulks het geval zou zijn zouden de vertegenwoordigers van Hanoi ons dat moeten doen weten via diplomatieke kanalen en niet door het, zoals Xuan Thuy gisteren deed, op een cocktailpartij aan journalisten te zeggen.”

„Als er geen verandering is, dan is dat niet onze schuld”, zo zei Xuan Thuy verder nog. „Het is wel laat, maar beter laat dan nooit. Als zij ophouden met de bombardementen zullen er nieuwe perspectieven zijn. De Amerikanen moeten zich echter niet te lang bedenken, zij moeten het nu doen.”

Johnson geeft hoop op vrede in Vietnam nog niet geheel op

WASHINGTON, 25 okt. (AFP, Reuter, UPI) — President Johnson heeft gisteren, op een persconferentie in Washington, een stevige domper gezet op de optimistische verwachtingen inzake Vietnam. Hij zei dat er geen fundamentele wijziging is gekomen in de toestand en dat de Amerikaanse bombardementen op Noord-Vietnam zullen worden voortgezet. Zelfs zei de president, dat hij niet in staat is vast te stellen of de geringe verliezen aan Amerikaanse kant van de laatste tijd het gevolg zijn van een „gevechtspauze”.

Johnson weigerde te zeggen of hij van Hanoi een „gebaar van wederkerigheid” eist in ruil voor het staken van de bombardementen of dat hij eventueel ook genoeg zal nemen met indirecte of vertrouwelijke aanwijzingen. Dit is het kernpunt van de kwestie: Hanoi stelt dat Amerika eerst de bombardementen moet staken; daarna kan over al het andere worden gepraat. Amerika eist echter aanwijzingen bij voorbaat, dat stopzetting

van de bombardementen zal leiden tot de-escalatie van de oorlog aan communistische kant.

„Wij verlangen erg naar vrede”, aldus Johnson. „Wij doen al verscheidene maanden al het mogelijke om tot een of andere regeling en een definitieve oplossing van het Zuidoostaziatische vraagstuk te komen.” Over het Amerikaanse stilzwijgen van de laatste dagen: „Wij willen geen nieuws maken als er geen nieuws is.”

Uit Johnsons woorden was af te leiden, dat hij de hoop op een doorbraak naar vrede nog niet heeft opgegeven. Zo merkte hij op dat er geen contact-moeilijkheden meer zijn met Noord-Vietnam en dat zijn besluit van 31 maart om de bombardementen te beperken had geleid tot de inleidende vredesbesprekingen in Parijs. „Ik ben erg blij dat ik toen dat besluit heb genomen”, aldus de president.

Betrouwbare zegslieden in Parijs menen dat de deelneming van de Vietcong en de regering in Saigon aan het vredesberaad momenteel het belangrijkste struikelblok is voor een toenadering Hanoi-Washington. De Verenigde Staten en de Sovjet-Unie zoeken nu samen naar een oplossing voor dit probleem.

Woensdag, toen de Noordvietnamezen en Amerikanen elkaar weer ontmoetten in Parijs, zei de Amerikaanse delegatieleider Harriman, dat Hanoi de betekenis van het Nationale Bevrijdingsfront overschat. Xuan Thuy, die de Noordvietnamese delegatie leidt, zei op zijn beurt dat de regering in Saigon bestaat uit „marionetten”.

Het grootste probleem is dat het Bevrijdingsfront niet met vertegenwoordigers van Saigon aan één tafel wil zitten, een afkeer die volledig wederkerig is, want Saigon wil niet praten met het Front.

Morgen betoging

in Londen

14.000 agenten staan gereed

(Van onze correspondent)

LONDEN, 26 okt. — Het kan een kwestie van tactiek zijn, maar de Britse autoriteiten laten geen gelegenheid voorbijgaan om bekend te maken, loebeer zij zich op de grote Vietnam-demonstratie van morgen hebben voorbereid. Bij voortdurend leggen zij er de nadruk op, dat in totaal 14.000 politiemannen gereed staan om de orde te handhaven.

Hoewel de strikte order is uitgegeven, dat zij de demonstranten beheerst tegemoet moeten treden, houdt men rekening met wilde uitbarstingen. Ook wordt een legertje detectives ingezet om speciaal oog te houden op plundersaars die naar men verwacht van de gelegenheid zullen gebruik maken om winkelruiten in te gooien en te grijpen wat van hun gading is.

Via het ministerie van binnenlandse zaken is bekend geworden, dat in totaal 35 namen voorkomen op een zogenaamde „zwarte lijst“, die bij alle grensposten van Engeland is gedeponeerd. Het zijn de namen van jongelui uit Amerika, West-Duitsland, Frankrijk, Nederland en Spanje, die eerder bij gewelddadigheden in eigen omgeving betrokken zijn geweest en in Londen als een gevaar voor de openbare orde worden beschouwd.

Het voorspel van de grote betoging waarvoor 10.000 demonstranten worden verwacht is al in volle gang. Tegen de wens van het bestuur en ook van een belangrijk deel van de studenten,

Noord-Vietnam gehesen. Zij willen het gebouw zondag als eerste hulp post gebruiken tijdens de demonstraties. Er zullen zich daar zes doktoren bevinden.

Ook de stedelijke overheid heeft snelle medische hulp georganiseerd. In tal van ziekenhuizen is ruimte gemaakt. In de ministeries zijn belangrijke papieren in kluisen opgeborgen. De ingangen zijn door stalen luiken afgesloten. Particuliere ondernemingen hebben duizenden gulden uitgegeven voor extra bewaking. Grote musea, zoals de National Gallery, zullen gesloten zijn. Voor de National Gallery is dat de eerste keer sinds de oorlog.

Premier Wilson zal voor dit alles niet in Londen blijven, maar een deel van het weekeind doorbrennen op zijn landgoed Chequers. Wel zal hij in voortdurend telefonisch contact staan met de minister van binnenlandse zaken, James Callaghan, die op zijn post blijft om op alle eventualiteiten voorbereid te zijn.

Noord-Vietnam:

„Voorwaarden van V.S. niet geaccepteerd”

HONGKONG, 26 okt. (Reuter) — De regering van Noord-Vietnam ontkent dat zij enkele van de voorwaarden heeft geaccepteerd die door Amerika zijn gesteld in ruil voor een stopzetting van de vijf bombardementen op Noord-Vietnam. De ontkening kwam voor in een commentaar van het radiostation „De stem van Vietnam” en werd geciteerd door het officiële Noordvietnamese persbureau.

De Amerikaanse spreekbuizen hebben de laatste tijd het pure verzinse uitgekraamd, dat Hanoi met enkele voorwaarden akkoord is gegaan maar dit is een „klinkklare leugen, bedoeld om de wereldopinie te misleiden” aldus de radio.

„De stem van Vietnam” wilde met zijn verklaring de „halsstarrige houding” van de Verenigde Staten aan de kaak stellen. President Johnson heeft nog eens bevestigd, dat de Amerikanen van plan zijn hun vernietigingsoorlog tegen de Democratische Republiek Vietnam, een onafhankelijke en soevereine staat, voort te zetten”. Hij heeft tevens opnieuw geweigerd het Zuidvietnamese Nationale Bevrijdingsfront te erkennen.

Amerikaanse functionarissen weigerden commentaar te geven op deze harde taal uit Hanoi. Men heeft in Washington de hoop op een doorbraak nog niet opgegeven.

vreemd vietnam proces in baltimore (vs)

BOSTON, 20 oktober

DEZE maand heeft in de Verenigde Staten een schokkende rechtszitting plaatsgevonden. Eerder was reeds de befaamde dokter Spock vanwege onwettige „samenzwering” veroordeeld — hij is in hoger beroep gegaan. — Thans zijn het enige christenen, aangevoerd door de dichter Daniël Berrigan, een jezuïet, die voor de rechter moesten verschijnen. Zij hadden op 17 mei van dit jaar in de stad Catonsville, Maryland, uit het bureau voor dienstplichtigen 378 van de oproepkaarten uit de kaartenbakken genomen en op straat verbrand met zelf gemaakte napalm. Ze wachtten de politie af en boden geen enkele tegenstand bij hun arrestatie. Op 7 oktober werden ze voorgeleid voor de rechter te Baltimore, aangeklaagd wegens misdrijven die te zamen op een maximumstraf van achttien jaar gevangenis en boetes tot 17.000 dollar konden komen te staan.

DOOR PAUL SWIFT

(student in de letteren aan
Boston College, Massachusetts)

Naast de jezuïet waren zijn broer, eveneens katholiek priester, aangeklaagd, twee vrouwen (een verpleegster en een voormalige kloosterzuster) en vijf mannen onder wie een kloosterbroeder en een oorlogsveteraan die als vrijwillige in Latijns-Amerika had gewerkt.

Het merkwaardige van de rechtszitting was dat aanklager en verdediger volkomen langs elkaar heen dachten. De aanklager accepteerde bij voorbaat wat de verdediging naar voren zou brengen: de morele en ideële instelling van de wetsovertreders, terwijl de verdediging bij voorbaat de aanklacht toegaf, te weten het vergrijp dat was begaan door het bureau voor dienstplichtigen binnen te gaan, de kaarten te pakken die te verbranden. Ieder van de negen beklaagden gaf

de feiten toe en verklaarde in de getuigenbank uitvoerig de motivering. Zo bijvoorbeeld David Darst die zei dat hij het noodzakelijk had gevonden een duidelijke concrete daad te stellen, „om de doodsmachine te stoppen die ik aan het werk had gezien... zoals Tsjechen straatstenen gegooid hebben als een nietige poging om de raderen van een Russische tank te blokkeren.” De verpleegster Mary Moylan vergeleek de paar oproepkaarten die zij hadden verbrand, met de napalm die door Amerikaanse vliegtuigen dagelijks op mensen wordt gegooid. Op de vraag, waarom ze precies aan de actie in Catonsville had deelgenomen, antwoordde ze: „Om eerbied te betuigen aan het leven.”

De aangeklaagde Tom Lewis, een beeldende kunstenaar uit Baltimore, beschreef voor de rechtbank en de jury zijn ontwikkeling van onverschillig conservatisme tot actieve deelname aan vredesbewegingen. Tenslotte had hij de vorm van wettelijke ongehoorzaamheid gekozen om te protesteren tegen de oorlog in Vietnam. Hij besloot: „Deze oorlog is schandelijk. Hij is erger dan die van nazi-Duitsland.”

De basis van de hele actie was, zoals de dichter Daniël Berrigan het als laatste samenvatte, het feit dat de oorlog in Vietnam immoreel is. Hij herhaalde ook: „Het verbranden van oproepkaarten is niets in vergelijking met de verbrande lichamen die ik in Hanoi heb gezien.” Dan Berrigan sprak ook over de tweeslachtigheid in deze rechtspraak van de openbare orde contra het persoonlijke geweten en hij zei tot de rechter dat als de rechtbank niet het eigenlijk symbolische en geestelijke karakter van de demonstratieve actie van Catonsville zou zien, hij zich genooddaakt zou zien om een beroep te doen op eigen „ontoerekenbaarheid”.

De jury bestond uit zeven vrouwen en vijf mannen, gemiddeld 57 jaar oud. De rechter hield hun voor dat zij de zaak moesten beoordelen aan de hand van de bewezen tenlastelegging binnen de rechtszaal. De beklaagden moesten worden beoordeeld op hun (toegegeven) bedoeling om eigendom-

men te vernietigen, afgezien van hun verheven of eerlijke bedoelingen. Toen de jury de rechtszaal verliet om in beraad te gaan, stonden alle negen beklaagden op om de rechter persoonlijk toe te spreken. De griffier ging door met notuleren wat er gezegd werd. Deze discussie duurde nog een uur lang, waarbij de rechter toegaf dat ook hij verontrust was door de oorlog in Vietnam. En tenslotte baden allen — beklaagden, parketwachters, advocaten, hippies, geestelijken, studenten, verwanten én de rechter — op verzoek van Berrigan het Onze Vader.

Het antwoord van de jury werd een lange litanie van „schuldig” op de drie punten van de aanklacht. De jury had bijna twee uur overlegd. Toen voor de 27ste maal het woord „schuldig” had geklonken, riep iemand van de

publieke tribune: „Ladies and gentlemen van de jury, u hebt zojuist Jesus Christus schuldig bevonden.” Rechter Roszel Thomsen liet de man uit de zaal verwijderen, maar de hele publieke tribune riep: „Wij zijn het met hem eens.” De dertig man sterke parketwacht leidde de man weg.

In de week die volgde op de rechtszitting bleek uit gesprekken met beklaagde Dan Berrigan dat hij volkomen bewust de wet had overtreden en dat hij dan ook helemaal niet verwacht had te worden vrijgesproken. Dan Berrigan is er van overtuigd dat hij naar de gevangenis moet gaan. Vorige week nog zei hij tot een breed publiek van studenten: „Christus vraagt ons niet of we succes hebben, maar of we op de juiste plaats staan, en ik meen dat voor mij de

gevangenis de juiste plaats is — juist zoals mensen als Ghandi en Martin Luther King door hun opvattingen in de gevangenis terecht kwamen.” Hij weigert dan ook gelden voor borgtocht om zich vrij te kunnen bewegen. Niettemin wil noch Berrigan noch een ander van de negen de waarde van hun protest overdrijven. „Er zijn andere en meer creatieve vormen van protest tegen oorlog,” zegt Dan Berrigan „en ieder mens moet zijn eigen weg daarin vinden.”

Nu een nieuw soort wetsovertreders bepaalde gevangnissen van de Verenigde Staten gaan bevolken, zou ook het leven in die gevangnissen wel eens kunnen gaan veranderen. Want deze veroordeelden horen, met dokter Spock, tot het meest creatieve deel van de Verenigde Staten.

Londense betoging vredig verlopen

Af en toe een rookbommetje

(Van onze correspondent)

LONDEN, 28 okt. — Misschien had Englands minister van binnenlandse zaken, James Callaghan, tóch gelijk, toen hij gisteravond laat verklaarde: „Ik betwijfel of een Vietnam-demonstratie van deze omvang elders ter wereld zo vredig kon verlopen”. Het was eerlijk gezegd ook zeer opmerkelijk te zien hoe op het Londense Grovesnor Square tenslotte de politiemannen en hun rivalen-voor-vele-uren de armen broederlijk in elkaar haakten en de zo alom gevreesde dag besloten met een complete samenzang.

Het bekende „Auld Lang Syne”, per traditie het vocale slot van het jaar-

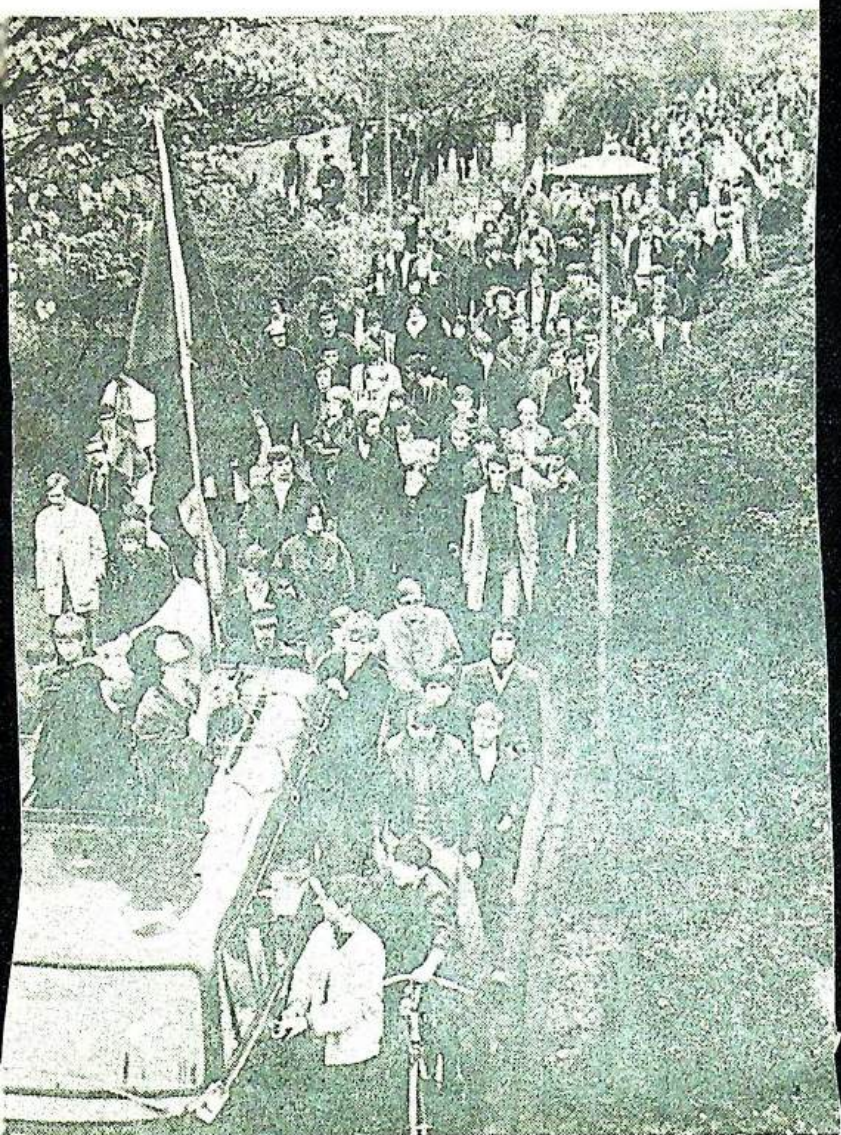
lijkse socialistische partijcongres, werd door iedereen uit volle borst meezongen. Het contingent Amerikaanse mariniers, dat als extra bewaking achter de ramen van zijn ambassade klaar stond, moet dit volstrekt Engelse tafereel met verbazing en wellicht zelfs verbijstering hebben gadegeslagen.

Aan deze samenzang is een wrenlan-ge duw- en stomppartij voorafgegaan tussen de politie en een paar duizend felle betogers, die — zoals tevoren verwacht was — hun eigen weg kozen en de eigenlijke demonstratie lieten voor wat zij was. Terwijl het overgrote deel van de ruim dertigduizend Vietnambetogers (aanzienlijk minder dan men had verwacht) rustig zijn weg vervolgde en er tenslotte in de klamme avondnevel boven Hyde Park rustig een einde aan maakte, probeerde de groep opgewonden jongelui, die zich Maoïsten noemt, haar weg te vinden naar de Amerikaanse ambassade op Grovesnor Square, in hun ogen het „Grote symbool van Amerikaans imperialisme”.

Zij werden opgewacht door een steeds groter wordende politiemacht, naarmate de beloging elders verliep. Het treffen beperkte zich hoofdzakelijk tot een massale duw- en stomppartij, met af en toe een rookbom en een stuk vuurwerk — want per slot van rekening viert men hier deze week Guy Fawkes' Day er tussendoor. De politie heeft dit gevecht met glans gewonnen, zonder dat er de wapenstok aan te pas is gekomen en zelfs-zonder gebruik te maken van de maximum sterkte aan mankracht. Er waren voor deze gelegenheid immers veertienduizend politiemannen op de been gebracht.

Vervolg op pagina 4

Woelig eind van kalmte demonstratie

De demonstratie die zaterdag in Amsterdam is gehouden werd ontbonden in het Vondelpark.

Van onze correspondent

AMSTERDAM, 28 okt. — De demonstratie die zaterdag in Amsterdam is gehouden onder leiding van studenten en — in hoofdzaak — van de Socialistische Jeugd Nederland, is rustig verlopen. De demonstratie was bedoeld als uiting van solidariteit met de Mexicaanse studenten, als protest tegen de veroordeling van de „bezettters” van het Mexicaanse consulaat op 4 oktober, en in een moeite door ook tegen het beleid van het kabinet-De Jong.

Een aantal van de onvermijdelijke meelopers hadden voor die doelstellingen blijkbaar weinig belangstelling; aan het einde van de optocht door de stad, bij het binnentrekken van het Vondelpark, waar toespraken zouden worden gehouden, scheidden zij zich af en trokken de binnenstad in met kennelijk geen andere bedoeling dan de aanwezige politie tot uitvallen te provoceren. Het is tot charges niet gekomen. De politie beperkte zich tot het gaande houden van het verkeer.

Eenmaal, toen enkele jongelieden tegen half acht 's avonds op de Dam een handkar hadden omgegooid en probeerden daarmee de tramrails te blokkeren, was de waarschuwing uit de geluidswagen van de politie dat er zou worden opgetreden voldoende om het Damplein ijlings te ontruimen.

Ordelijk naar Vondelpark

De demonstratieve tocht begon om half drie op de Westermarkt. Groepen deelnemers die tevoren op de Dam waren bijeengekomen omdat een pamflet daartoe had opgeroepen, trokken ordelijk naar de Westermarkt. De tocht door de stad verliep ordelijk, de stoet hield zich aan de verkeersaanwijzingen. Tegen half vijf bereikte de stoet het Vondelpark, waar een van de organisatoren, de student Ton Regtien, opriep om de komende week elke avond naar het universiteitscomplex Oudemanshuispoort te komen om daar over verdere actie te discussiëren. Hij spoorde voorts aan om na afloop van

de demonstratie in groepjes de stad en de arbeiderswijken in te trekken om daar met een „guerrilla van argumenten” te gaan discussiëren.

Onrust op de Dam

Door enkele honderden van de aanvankelijk zo'n duizend demonstranten werd dat het sein om naar de binnenstad te gaan waar de eerste groep jongeren al was aangekomen. Er werd echter niet gediscussieerd, de groepen renden wat heen en weer, wierpen 2 rookbommetjes en riepen „boe” en „Sieg Heil” tegen op en bij de Dam gereedstaande politieruiters en ploegen van de mobiele eenheid.

Even dreigde er grote ontwrichting toen een kolonne van ongeveer dertig taxi's luid toeterend over de Dam reed; de taxihouders hadden dit tijdstip, omstreeks zes uur, uitgekozen om aandacht te vragen voor hun eis van meer verkeersfaciliteiten. De Amsterdamse taxirijders willen dezelfde faciliteiten als het openbare vervoer. De honderden jongelui renden joelend en juichend met de taxi's mee, die verdwenen in de richting centraal station.

Even later kwamen zij over de Nieuwezijds Voorburgwal teruggereeden en wilden achter het Paleis om opnieuw de Dam oprijden. De politie blokkeerde de Paleisstraat en sommige de taxi's de Raadhuistraat in te draaien. Dat kostte even tijd, het verkeer liep vast, maar na ruim een kwartier was de rijbaan weer vrij voor het normale verkeer. Tot ongeveer acht uur bleef het op en bij de Dam onrustig van joelende en handenklappende jongens en meisjes maar toen was de pret er, bij gebrek aan weerwerk van de politie, wel af.

Een waardige tegenstelling met dit woelige spel vormde de oudere man met een letwat droef gezicht die met volstrekte negatie van al de drukte om hem heen in zijn eigen ritme over de Dam heen en weer liep, voor zijn borst een kartonnen bord met de woorden: „Vrede en democratie in Oost en West”.

Betoging in Londen tamelijk kalm verlopen

Van onze correspondent

LONDEN, 28 okt. — De demonstraties zondag in Londen tegen de oorlog in Vietnam zijn geringer in omvang gebleken (tezamen naar schatting een 25.000 tot 30.000 man) en over het algemeen kalmer verlopen dan door velen verwacht was. Pogingen om ministeries of andere openbare gebouwen te bezetten werden nergens ondernomen. Afgezien van het gooien van wat vuurwerk op Grosvenor Square en vergeefse pogingen tot het doorbreken van de politiecordons aldaar vonden er eigenlijk geen noemenswaardige ordeverstoringen plaats.

De politie bleef de situatie overal volkomen baas. De „conventionele methoden” — drie tot vijf rijen diepe buigzame kettingen van elkaar de arm gevende agenten om demonstranten het doorbreken onmogelijk te maken — zegevierden waar zij moesten worden toegepast volkomen.

De eigenlijke krachtmeting vond plaats op Grosvenor Square, het vierkante plein in het West End waarvan een zijde geheel wordt ingenomen door de nieuwe Amerikaanse ambassade, en waar een demonstratie in maart tot een ware veldslag leidde.

Ditmaal kon door de doeltreffendheid van de soepele afgrenzing door de onverstoorbare blauwe rijen direct handgemeen worden voorkomen; de in reserve gehouden politieruiters behoeften niet op te treden.

Bij serieuze doorbraakpogingen week het centrum der blauwe rijen onder de druk terug en omsingelden de vleugels dan de stootgroep der demonstranten, die vervolgens door een er zijstraten het plein werden afgedrongen.

venwicht

Door het slagen van deze tactiek stond er snel een evenwichtstoestand, die later niet meer verstoord werd. De minister van binnenlandse zaken, Callaghan, kon na afloop met rijpelijkte voldoening verklaren

dat hij betwijfelde of „zulk een demonstratie ergens anders ter wereld „zo vreedzaam” had kunnen verlopen.

Minister Callaghan prees echter naast de discipline en zelfbeheersing van de politie zeer terecht ook de zelfbeheersing van het overgrote deel der demonstranten.

Zelfbeheersing

Afgezien van een bescheiden ritueel verbranden van een Australische vlag voor het Australische hoge commissariaat en van een Union Jack bij de ingang van Downing Street, deed de grote massa der demonstranten geen verder kwaad. Men schreeuwde braaf van Ho Ho Ho Tsji Minh en gaf blijkens de meegevoerde spandoeken en plakaten duidelijk te kennen hoe hardgrondig men de zege van Noord-Vietnam en de overwinning van het Nationale bevrijdingsfront wenste, maar daarbij bleef het. Tariq Ali een der demonstratieleiders, mocht de afgezette Downing Street in om bij de ambtswoning van de premier een petitie te overhandigen.

De stoet trok vervolgens naar Hyde Park, waar de demonstratie eindigde en de demonstratie van Tariq Ali vernamen dat dit „niet het einde, maar het begin van de campagne” was.

Afsplitsing

Op Trafalgar Square had zich onder aanzienlijke belangstelling van het publiek, dat van de talrijke politie agenten toen de stoet aankwam de rijweg op mocht lopen, eerder op de middag onder de tegenstrijdige raad van de wederzijdse luidsprekers en concurrerende spreekkoren van „U.S. Embassy” en „Whitehall” de afsplitsing der militante „Maoïsten” voltrokken. De grote meerderheid golfde echter volgens plan Whitehall in.

De afsplitsing bleek toen niet meer dan een 2000 man te omvatten maar door latere toevloeiing van andere kleine groepjes kwamen ten slotte minstens 3000 militante demonstranten op Grosvenor Square terecht.

Er werden 42 arrestaties verricht; zes agenten liepen verwondingen op.

'Viet Cong mag niet zelfstandig onderhandelen in Parijs'

20/10/68 D. P. O. W.

Z.-VIETNAM STELT EISEN

SAIGON (Reuter, AP, UPI) — De Zuidvietnamese minister van voorlichting Ton That Thien, heeft gisteren gezegd, dat zijn regering zal instemmen met deelname van het Nationale Bevrijdingsfront, de politieke organisatie van de Viet Cong, aan het Parijse overleg, maar dan als onderdeel van de Noordvietnamese delegatie.

Volgens de minister kan zijn regering er niet mee akkoord gaan, dat het Nationale Bevrijdingsfront met een eigen afvaardiging aan het overleg deelneemt. Noord-Vietnam staat er op, dat het Bevrijdingsfront bij de vredes-

besprekingen tenminste een even grote inspraak zal krijgen als de regering uit Saigon.

De Zuidvietnamese minister van voorlichting zei ook, dat de regering in Saigon zich niet gebonden zal achten aan een overeenkomst inzake Vietnam, waaraan zij niet haar goedkeuring heeft gehecht.

Premier Tran Van Hocong heeft intussen zelf de mogelijkheden geopperd, dat het Nationale Bevrijdingsfront en de regering in Saigon zich laten vertegenwoordigen in respectievelijk de Noordvietnamese en de Amerikaanse delegatie in Parijs. Hij zei dit tijdens een ontvangst ter ere van de premier van Nieuw-Zeeland, Holyoake, in de Zuidvietnamese hoofdstad.

Het officiële Noordvietnamese dagblad Nhan Dan heeft zaterdag bekend gemaakt, dat 'ons volk vastberaden de Amerikaanse eis tot vervulling van bepaalde voorwaarden alvorens de Vietnamese oorlogsinspanning kan worden verminderd, van de hand wijst'. Het blad verwijt president Johnson opnieuw, dat 'hij zich niet bereid wil verklaren de bombardementen onvoorwaardelijk te staken, terwijl hij tracht goodwill voor de Verenigde Staten te kweken en de schuld aan Vietnamese zijde legt'.

JOHNSON

President Johnson heeft gisteren in New York verklaard, dat hij graag beter nieuws over de vooruitzichten tot vrede in Vietnam zou willen geven.

Hij beloofde het Amerikaanse volk op de hoogte te brengen, zodra er iets belangrijks te melden valt.

Vice-president Humphrey heeft gisteren tijdens een vraaggesprek voor de Amerikaanse televisie gezegd, dat de betrekkelijke rust aan het front in Vietnam en de lage verliescijfers 'aanwijzingen van enige betekenis' moeten zijn.

Een woordvoerder van het Amerikaanse leger heeft gisteren meegedeeld, dat het aantal Amerikaanse bombardementsvluchten boven Noord-Vietnam gisteren het grootst was sinds de laatste weken. Hij verklaarde ook, dat geallieerde troepen momenteel een grootscheepse aanval zijn begonnen op Noordvietnamese troepenconcentraties bij Da Nang.

Volgens het Noordvietnamese persbureau hebben kustbatterijen zaterdag het Amerikaanse slagschip New Jersey getroffen, toen het doelen in Noord-Vietnam bestookte. Ook zou een niet geïdentificeerd Amerikaans oorlogsschip in de omgeving van Vinh Linh zijn getroffen. Zaterdag zijn Amerikaanse eenheden bij de Cambodjaanse grens in een communistische hinderlaag gelopen. Er volgden felle gevechten en de Amerikanen moesten hun artillerie te hulp roepen. Na de strijd bleken de communisten tachtig man te hebben verloren. De Amerikaanse verliezen bedroegen vijf doden en twintig gewonden. Het waren de zwaarste gevechten van de laatste weken in dit gebied.

Overleg Vietnam

vast op eisen Saigon

Over de recente vredesgeruchten rondom de Amerikaans-Noordvietnamese onderhandelingen in Parijs is nog geen nader nieuws bekend geworden. Vermoed wordt evenwel dat de diplomatieke gesprekken vastzitten op de hoge eisen van de Zuidvietnamese regering.

Een minister van het Zuidvietnamese kabinet heeft in een interview verklaard dat er een de-Amerikanisatie van de vrede zou moeten plaatsvinden, in die zin dat de Zuidvietnamese regering de leidende rol in de vredesgesprekken te Parijs zou moeten krijgen. Deze minister, belast met de voorlichting, verklaarde voorts dat de Zuidvietnamese president Thieu noch premier Tran Van Huong ooit akkoord zal gaan met een afzonderlijke deelname van het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront aan de Parijse gesprekken.

Aangenomen wordt dat de andere

partijen in het conflict, de VS en Noord-Vietnam, wel de concessie hebben gedaan, om, na de definitieve Amerikaanse bombardementenstop, in te stemmen met de deelname van het Bevrijdingsfront en de Zuidvietnamese regering, als gelijkwaardige partners, aan het overleg in Parijs, en wel in afzonderlijke delegaties.

In dit verband moet ook het achtste bezoek van de Amerikaanse ambassadeur in Saigon, Bunker, aan de Zuidvietnamese president, Nuyen Van Thieu, gezien worden: het schijnt dat de VS meer werk hebben aan hun diplomatieke druk op Saigon dan met die op Hanoi.

Rede Johnson

Het persbureau Reuter maakt uit een rede, die president Johnson het afgelopen weekeinde heeft gehouden, op, dat de kansen op een „dramatische ontwikkeling” ten gunste van een vrede nog steeds groot zijn. Johnson heeft verklaard dat er geen nieuws over de vooruitzichten op een vrede te geven was, maar dat hij het Amerikaanse volk zal inlichten zodra er iets te melden valt.

In andere verklaringen tijdens het weekeinde zei de president dat zijn regering alles doet om ruimte te vinden voor een overeenstemming en om voorwaarden te vinden om de oorlog te de-escaleren, zodat de Amerikanen en de Noordvietnamezen hun troepen uit Zuid-Vietnam kunnen terugtrekken en de toekomst van Zuid-Vietnam aan het volk van dat land kunnen overlaten.

Vanwege de onzekerheid in het nieuws over Vietnam doen ook speculaties de ronde dat president Johnson de hoop op vrede levend wil houden om de kansen voor vicepresident Humphrey bij de aanstaande presidentschapsverkiezingen niet te verkleinen.

In Parijs hebben de Noordvietnamezen voor de tweede achtereenvolgende week de persconferentie die zij gewoonlijk op maandag gaven zonder nadere verklaring afgelast. De persconferentie werd doorgaans gebruikt om propaganda voor de standpunten van Noord-Vietnam te maken. Optimistische waarnemers nemen aan dat de persconferenties zijn afgelast vanwege de delicate aard van de geheime diplomatieke besprekingen tussen Hanoi, Washington en Saigon.

Meer gevechten

In Zuid-Vietnam zijn enige gevechten uit de streken bij de grens met Cambodja en bij de gemilitariseerde zone tussen de beide Vietnams. De Amerikanen maken melding van zeer lichte verliezen (elf doden), waar tegenover, volgens Amerikaanse bronnen, ongeveer 300 guerillastrijders zouden zijn sneuvelde.

In Saigon is verklaard dat gisteren een gemiddeld aantal guerilla-aanvallen is geconstateerd van 24. In de vorige week bedroeg het daggemiddelde 20 aanvallen.

Pessimistische waarnemers maken uit deze verhoogde activiteit op het oorlogstoneel op dat Hanoi zich al bij een mislukking van het jongste vredesoffensief zou hebben neergelegd.

Sovjet-beroep op Japan

(Van een correspondent)

MOSKOU, 29 okt. — De Sovjet-regering heeft de regering van Japan verzocht pressie op Amerika uit te oefenen om de bombardementen op Noord-Vietnam onvoorwaardelijk te staken. De Sovjet-premier Alexei Kosygin heeft in Moskou een onderhoud gehad met de Japanse minister van verkeer, Hahiro Nakasone.

Kosygin zei letterlijk:

„De Vietnambesprekingen zijn in een zeer gecompliceerd stadium gekomen en ik stel voor dat de Japanse regering al het mogelijke doet om de Verenigde Staten te bewegen de bombardementen op Noord-Vietnam onvoorwaardelijk te beëindigen”.

Minister Nakasone antwoordde:

„Ik zal uw voorstel aan premier Eisaku Sato overbrengen en ik weet zeker, dat Japan al het mogelijke zal doen voor de zaak van de vrede”.

(UPI) — In Saigon heeft de Amerikaanse ambassadeur, Ellsworth Bunker, voor de negende maal binnen veertien dagen een onderhoud gehad met president Thieu. Thieu blijft zich verzetten tegen deelname aan Vietnam-onderhandelingen door een delegatie van het Nationale Bevrijdingsfront van de Vietcong. Hij wil alleen onderhandelaars van het Bevrijdingsfront accepteren wanneer zij deel uitmaken van de delegatie van Hanoi.

(AFP) — Amerikaanse bommenwerpers hebben gisteren en vanmorgen aanvallen gedaan op doelen in Noord-Vietnam. Zij kwamen niet verder dan tien kilometer ten noorden van de gedemilitariseerde zone. Bij twee Amerikaanse militaire operaties, een bij Saigon en een bij Pleikoe, zijn volgens Amerikaanse mededelingen 64 Vietcongstrijders of Noordvietnamezen gesneuveld.

Vietnam-mars Londen kostte vijf miljoen

(Van onze correspondent)

LONDEN, 29 okt. — Terwijl de autoriteiten en de demonstratieleiders elkaar nog altijd op de schouders slaan en voortdurend herhalen hoe goed en voorbeeldig zij zich zondag tijdens de grote Vietnamdemonstratie hebben gedragen, worden al weer plannen bevestigd om in het voorjaar een nog grotere betoging te organiseren. Een betoging waarvoor men dan ook de arbeiders hoopt mee te krijgen.

Of de doorsnee Brit hier met verlangen naar uitzielt, valt sterk te betwijfelen. De vereniging van politieambtenaren heeft namelijk uitgerekend, dat de grote mars een half miljoen pond sterling heeft gekost (vijf miljoen gulden).

Een totaal andere rekening, maar in verhouding ook bijzonder hoog, werd gisteren gepresenteerd door de rechter van Marlborough Street, waar een deel van de ongeveer veertig arrestanten van zondag zich moest verantwoorden. Er werd direct en snel recht gesproken. Drie jongelui kregen te horen dat zij voor drie maanden achter slot en grendel gaan, een vierde voor twee maanden. Het betrof hier een twintigjarige magazijnbediende, die een lege fles in het publiek had gegooid tijdens de „duwpartij” op Grovesnor Square. Een zeventienjarige leerling van de kunstacademie kreeg de straf voor het gebruiken van een vlaggestok als slagwapen, zijn achttienjarige vriend omdat hij voor dit doel een wandelstok gebruikte. Ook de twee anderen werden veroordeeld omdat zij wapens van dit kaliber hadden gebruikt. Een 21-jarig meisje werd tot drie maanden voorwaardelijk veroordeeld, omdat zij een politieagent met een tamboerijn om de oren had geslagen.

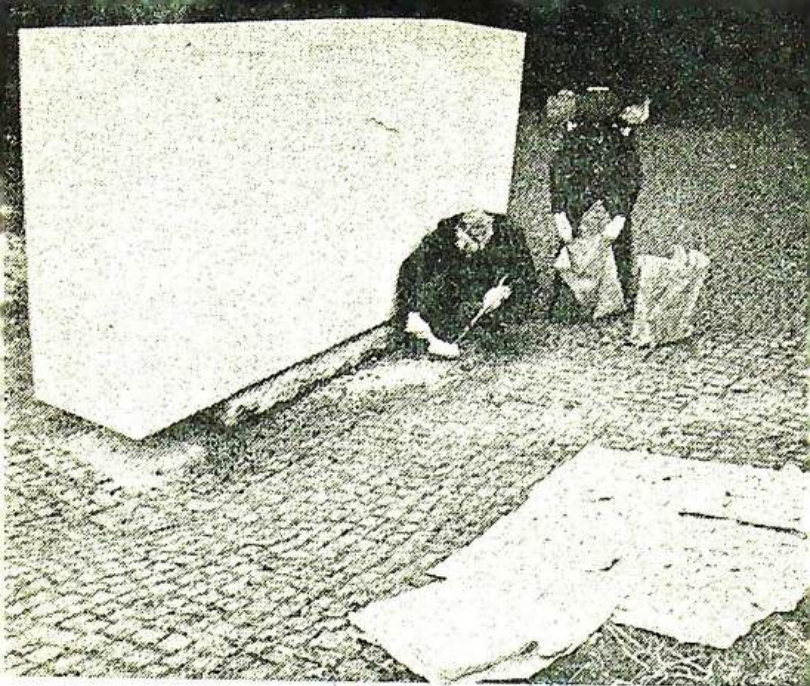
De Amerikaanse president Woodrow Wilson heeft bijna een halve eeuw geleden gepleit voor het principe van openbare overeenkomsten die in het openbaar tot stand gebracht moesten worden. Maar de tegenwoordige president van de Verenigde Staten weet, dat vooral in vredesonderhandelingen de uiterste geheimhouding geboden kan zijn. Ambassadeur Harriman, die nu in hetzelfde Parijse hotel logeert waar Wilson vertoefde tijdens de vredesconferentie na de eerste wereldoorlog, vertelt ook beslist niet meer dan hij kwijt wil over zijn gesprekken met de Noordvietnamezen.

Begin vorige week zijn grote verwachtingen gewekt voor een spoedig staakt-het-vuren in Vietnam. Later waarschuwde president Johnson tegen een al te optimistische stemming. Johnson wilde terecht voorkomen, dat ongemotiveerde hoop tot een bittere teleurstelling zou leiden. Nog altijd bestaat de mogelijkheid dat nog vóór de Amerikaanse presidentsverkiezingen van volgende week dinsdag in Vietnam een bestand gesloten wordt. Hanoi zou met een tegemoetkomend gebaar een mogelijkheid kunnen zien de verkiezing van Nixon te voorkomen, als de Noordvietnamezen inderdaad de voorkeur geven aan Humphrey. Maar we weten weinig of niets van de werkelijke intenties van Ho Tsj Minh.

De vertegenwoordiging van Zuid-Vietnam bij de eigenlijke vredesonderhandelingen is het voornaamste struikelblok op de weg naar een vredesregeling. Kennelijk heeft de Amerikaanse regering grote druk uitgeoefend op de Zuidvietnamese president, Thieu, om akkoord te gaan met het staken van de bombardementen en om het Nationale Bevrijdingsfront van de Vietcong te aanvaarden als onderhandelingspartner in de tweede fase van de vredesbesprekingen. Van de andere kant zou Hanoi het regime in Saigon naast het Bevrijdingsfront aan de conferentietafel moeten dulden.

Binnen het Amerikaanse kabinet zou de minister van defensie, Clark Clifford, het meest geneigd zijn de bombardementen te staken. Clifford, die eind maart Johnson bewoog de bombardementen te beperken, vindt dat Hanoi reeds een gebaar van goede wil gemaakt heeft. Daarentegen zou de minister van buitenlandse zaken, Dean Rusk, Johnson tot nog toe van een onmiddellijk staken van de luchtaanvallen weerhouden.

Zo hangt de doorbraak in de Vietnam-impasse enerzijds af van het debat in Washington tussen Witte Huis, Pentagon en State Department, anderzijds van de geheime besprekingen in Parijs en elders en vooral ook van Thieu's medewerking. De spanning blijft groot en het uitblijven van concreet nieuws over eventuele vorderingen behoeft niet te betekenen dat er niets gebeurt.

Fragmenten van het Kennedymonument in Londen dat zonda
bij betogingen ernstig werd beschadigd, worden verzameld vo
reparatie.

Zoeken naar vrede in delicaat stadium

De Russische premier, Alexei Kosigin, heeft gezegd dat het zoeken naar vrede in Vietnam in een delicaat stadium verkeerde en daarbij de Russische oproep tot een onvoorwaardelijke stopzetting van de Amerikaanse bombardementen op Noord-Vietnam herhaald. Kosigins opmerkingen — de eerste van een Russische leider over de vooruitzichten op vrede in Zuidoost-Azië sinds de berichten over een beweging in de richting van een oplossing — werden gemaakt tijdens een onderhoud met de Japanse minister van verkeer, Yasobiro Nakasone. De laatste verklaarde de indruk te hebben dat de Russische premier optimistisch was over de vredeskansen.

De Nieuwzeelandse premier, Keith Holyoake, heeft als zijn mening verkondigd dat de voorwaarden voor een stopzetting van de bombardementen op Noord-Vietnam de „edelmoevigste waren die ooit aan Hanoi waren gedaan”. Holyoake zei dit te Saigon op een persconferentie na besprekingen met de Zuidvietnamese president Nguyen Van Thieu.

Gevraagd of dit betekende dat de Verenigde Staten en hun bondgenoten in Vietnam — waarvan Nieuw-Zeeland er een is — eensgezind waren over de voorwaarden die aan Hanoi waren gesteld antwoordde Holyoake: „Voor zover ik weet wel.” Maar hij voegde eraan toe dat hij

niet geloofde dat Noord-Vietnam geneigd was op het Amerikaanse aanbod in te gaan. Hanoi zocht nog steeds naar een militaire oplossing, aldus de Nieuwzeelandse premier.

Dagblad verboden

In Zuid-Vietnam is een dagblad verboden, omdat het president Nguyen Van Thieu ervan beschuldigd had dat hij ten aanzien van een stopzetting van de bombardementen op Noord-Vietnam een geweldige omme-zwaai heeft gemaakt. Een ander blad mag drie dagen niet verschijnen, omdat het een oproep tot Ho Tsji Minh om de strijd te staken vergezeld had doen gaan van een foto van het Noordvietnamese staatshoofd.

In Bangkok heeft premier Kittikachorn van Thailand verklaard, dat Amerika eerst zijn bondgenoten behoort te raadplegen, voordat het eventueel de bombardementen op Noord-Vietnam gaat staken. Tot dusver hadden de Amerikanen nog niet met Thailand over deze kwestie gesproken.

Het radiostation van het Zuidvietnamese bevrijdingsfront heeft gemeld; dat in het midden van deze maand het bestuur van het front en van daarmee verbonden organisaties van vrouwen, boeren en jongeren gedurende tien dagen „in bevrijd gebied” hebben vergaderd. Nadere bijzonderheden over dit congres werden niet gegeven.

Amerikaanse vliegtuigen hebben maandagavond en dinsdagochtend doelen in Noord-Vietnam gebombardeerd. Zij kwamen niet verder dan tien km ten noorden van de gedemilitariseerde zone. (Reuter, AFP)

Nieuwe speculaties over einde bombardementen

Van onze correspondent

WASHINGTON, 30 okt. — De speculaties dat nog voor de presidentsverkiezingen een algehele stopzetting van de bombardementen op Noord-Vietnam zal worden bevolen en dat een doorbraak in de geheime onderhandelingen met Hanoi te verwachten is, bereikten hier gisteren koortsachtige proporties.

Oorzaken hiervan waren de berichten dat de Zuidvietnamese president, Thieu, „bij wijze van voorzorg” een groep technici en experts naar Parijs had gezonden om de Zuidvietnamese deelneming aan de onderhandelingen voor te bereiden, en dat de Amerikaanse opperbevelhebber in Vietnam, Abrams, gisteren in het geheim op het Witte Huis enige uren had geconferreerd met de president, de ministers Rusk en Clifford en andere regeringsleiders.

Ofschoon officieel ontkennd werd dat dit bezoek een „doorbraak” aankondigde nam men aan dat het verband hield met een stopzetting der bombardementen.

Op verzoek van de president had Abrams in augustus voor de Democratische conventie getelegrafeerd dat onvoorwaardelijke stopzetting van de bombardementen binnen tien dagen de vijandelijke sterkte in de zogenaamde gedemilitariseerde zone zou vermenigvuldigen, en dat dan de Amerikaanse posities in het noorden van Zuid-Vietnam onhoudbaar zouden worden.

Verondersteld wordt nu, dat Abrams op de hoogte werd gesteld van de mogelijkheid voor stopzetting der bombardementen of zelf al rapport uitbracht over de in dit verband te verwachten militaire situatie. Dit naar aanleiding van de ook officieel toegegeven gevechtspauze en recente terugtrekking van veertigduizend Noordvietnamese soldaten uit het zuiden.

De versterking van de Zuidvietnamese delegatie in Parijs zou verband houden met de verwachte aanvaarding door Hanoi van de Amerikaanse Formule, waardoor alle partijen kunnen deelnemen aan het Parijse

gesprek als delen der Amerikaanse en Noordvietnamese delegaties.

De uitlatingen van Hanoi hebben tot nu toe geen hoop opgeleverd dat overeenstemming is bereikt over het pakket van voorstellen dat Washington twee weken geleden suggereerde. Hanoi liet achtereenvolgens weten, dat er generlei voorwaarden voor stopzetting van de bombardementen waren aangenomen, dat er genoeg gelegenheid was om de bombardementen te staken, en dat het absoluut noodzakelijk bleef om het Bevrijdingsfront officieel als gesprekspartner te erkennen.

Partijen aan zijtafels

Deze laatste kwestie vormt volgens ingewijden hier het kardinale punt in het gehele vraagstuk. Zulks omdat de wijze waarop Saigon en het Bevrijdingsfront bij vredesbesprekingen vertegenwoordigd zijn reeds in zekere mate een eventuele vredesregeling bepaalt.

Washington is nu bereid, na stopzetting van de bombardementen, beide partijen, Saigon en het Bevrijdingsfront, aan zijtafels toe te laten tot de onderhandelingen als leden van de Amerikaanse en Noordvietnamese delegaties. Dit analoog aan de compromisoplossing tijdens de Koreaanse onderhandelingen en die over Duitsland in Genève.

Hanoi blijft echter een officiële status voor het Bevrijdingsfront eisen, al verzet het zich niet tegen onderhandelingen met Saigon. Tegelijk bleek de regering in Saigon, ondanks ontelbare conferenties tussen ambassadeur Bunker en premier Thieu, niet bereid af te zien van een eigen, zelfstandige rol of van de weigering het Bevrijdingsfront een speciale status buiten de Noordvietnamese delegatie toe te staan. Dit bleek o.a. tijdens het recente bezoek van de Nieuwzeelandse premier aan Saigon.

Nieuwe voorwaarde

Gesuggereerd is natuurlijk dat door deelneming van het Bevrijdingsfront en Saigon aan de Parijse besprekingen voor te stellen, Washington een nieuwe voorwaarde heeft toegevoegd aan de twee jaar oude officiële eis dat er een teken moet zijn dat Noord-Vietnam geen voordeel trekt uit stopzetting der bombardementen. Echter werd hier te verstaan gegeven dat Washington geen eis stelt die direct met de stopzetting te maken heeft.

Ook wanneer Hanoi na een stopzetting bereid is tot een vruchtbaar gesprek, aldus is hier te horen, dan zou dit nog niet op gang kunnen komen indien niet van tevoren een compromis is bereikt over de kwestie van deelneming der strijdende partijen en vredesbesprekingen.

Onder deze omstandigheden hebben de aanvallen van Nixon op de regeringspolitiek zeer ten doel de weg vrij te maken voor een beschuldiging van „capitulatie” en „politiek spel”, indien de president nog voor de verkiezingen de bombardementen staakt. Dit streven van de Republikeinse kandidaat op zichzelf al, zo meent men hier, zou de onderhandelingen kunnen compliceren.

Nixons beschuldigingen

Te elfder ure namelijk, in de laatste week voor de verkiezingen, is de campagne hier plotseling verscherpt omdat de kwestie van de onderhandelingen over een oorlog in Vietnam door Nixon in de verkiezingsstrijd is gesleept, wat een woedende reactie uitlokte van president Johnson.

Ofschoon Nixon en ook Humphrey tijdens de hele campagne vaag zijn gebleven over Vietnam „om de onderhandelingen niet te storen”, had Nixon vorige week verzekerd dat hij de geruchten „niet” geloofde over een „samenzwering” van de adviseurs in het Witte Huis om „in een cynische poging Humphrey te redderen” nog snel een „namaakvrede” tot stand te brengen en dat hij „niet” meende dat Johnson toe zou geven aan de druk om Vietnam uit te spelen in de binnenlandse politiek...

Deze typische wijze om via een ontkenning toch een beschuldiging te lanceren herinnerde zo sterk aan de „oude” Nixon en bovendien aan Joe McCarthy die in de jaren vijftig op dezelfde wijze verdachtmakingen over communisten in de regering rondstrooide, dat in de pers een storm van verzet opstak.

Enige dagen later voegde Nixon er nog aan toe dat een coalitieregering met het Bevrijdingsfront in Saigon een „nauwelijks verholde capitulatie” zou zijn en dat Humphrey door zijn elkaar tegensprekende uitlatingen de vredesbesprekingen had bemoeilijkt.

Woedend antwoordde president Johnson zondag dat deze verdachtmakingen, alsmede Nixons verklaringen over een „veiligheidskloof” in nucleaire bewapening „lelijk en unfair” waren.

Saigon akkoord met staken van bombardementen

SAIGON, 30 okt. (AFP, UPI)
— De vrede in Vietnam lijkt opnieuw iets dichterbij gekomen nu president Nguyen Van Thieu van Zuid-Vietnam en de Amerikaanse ambassadeur Ellsworth Bunker het tenslotte eens schijnen over het staken van de bombardementen op Noord-Vietnam.

President Thieu en ambassadeur Bunker hebben de laatste tijd tientallen besprekingen gevoerd over de door Noord-Vietnam geëiste staking van de luchtaanvallen. Ze zouden het thans eens zijn geworden over de tekst van een communiqué, waarin deze voor de vorderingen van de vredesonderhandelingen in Parijs zo belangrijke stap wordt aangekondigd.

Het neteligste probleem, dat van de vertegenwoordiging van het Zuidviet-

namese Nationale Bevrijdingsfront (Vietcong) bij vredesonderhandelingen, zou zijn opgelost. Aangezien de eis van Zuid-Vietnam om met een eigen delegatie aan eventuele onderhandelingen deel te nemen voor het Bevrijdingsfront en Noord-Vietnam onaanvaardbaar was zou een formulering zijn gevonden waarbij beide Vietnamese partijen onder het etiket „geallieerde delegatie” en „communisticche delegatie” aan de conferentietafel zouden kunnen gaan zitten.

Het akkoord, dat vervolgens zou worden voorgelegd aan de onderhandelaars in Parijs, bevat volgens genoemde bron de volgende punten:

1. Akkoord inzake algehele stopzetting der bombardementen op Noord-Vietnam;
2. Akkoord over het aanvangen van werkelijke vredesbesprekingen in Parijs, waar beide partijen zullen worden bijgestaan door „deelgenoten”.

ONDERHANDELAARS 28 MAAL BIJEEN

Met een Vietnamese wapenstilstand meer dan ooit tevooren in zicht legden gisteren de Amerikaanse en Noordvietnamese onderhandelaars in Parijs verklaringen aan de pers af. Links de Amerikaanse delegatieleider Averell Harriman met zijn perschef Bill Jordan; daarnaast de Noordvietnamese delegatieleider Xuan Thuy met perschef Nguyen Thanh Le. Zij hadden juist hun achtentwintigste gesprek achter de rug.

NOORD-VIETNAM:

Vrede hangt nu af van Johnson

PARIJS, 31 okt. (Reuter, UPI) — Binnen een uur nadat president Johnson het stopzetten van de luchtaanvallen op Noord-Vietnam heeft aangekondigd zal Hanoi met „iets nieuws” komen.

Dit verklaarde Nguyen Thanh Le, de woordvoerder van de Noordvietnamese delegatie bij de vredesonderhandelingen in Parijs. Wat hij met „iets nieuws” precies bedoelde, verklaarde de Noordvietnamees niet nader, maar hij liet wel uitkomen, dat een wapenstilstand in Vietnam nog vóór de Amerikaanse presidentsverkiezingen — aanstaande dinsdag — een feit kan zijn.

Het wachten is thans dus op president Johnsons reactie op deze Noordvietnamese verklaring. Tot dusver hebben zowel het Witte Huis als het ministerie van buitenlandse zaken in Washington ieder commentaar geweigerd. Diplomatieke waarnemers brengen dit echter in verband met de strikte geheimhouding, die zowel de Amerikanen als de Noordvietnamezen de laatste tijd aan de dag leggen.

De Zuidvietnamese regering had gisteren al haar aanvankelijk tegenstribbelen tegen de „bomstop” opgegeven, na een lange reeks gesprekken van president Nguyen van Thieu met de Amerikaanse ambassadeur Cabot Lodge. De „voorwaarde”, die Saigon aan een bomstop verbindt is slechts „een gebaar van goede wil” van de Noordvietnamezen.

„Eerst het een, dan het ander”, verklaarde de Noordvietnamese woordvoerder in antwoord op een vraag of de Vietcong en vertegenwoordigers van de regering in Saigon nu met de Amerikanen en Noordvietnamezen plaats kunnen nemen aan de onderhandelingstafel. „De Amerikanen moeten eerst onvoorwaardelijk hun bombardementen op Noord-Vietnam staken en dan pas kunnen we gaan praten over andere kwesties”.

„Alles hangt nu af van president Johnson”, zo voegde Xuan Thuy, de leider van de Noordvietnamese delega-

tie, toe aan de woorden van zijn perschef. „Met nog vijf dagen vóór de Amerikaanse presidentsverkiezingen heeft Johnson nog tijd en macht genoeg om de bombardementen te staken en een doorbraak te bewerkstelligen in de impasse van de Parijse onderhandelingen.” Xuan Thuy ontweek echter vragen over de mogelijkheid, dat Hanoi al Amerikaanse voorstellen met tegenvoorstellen zou hebben beantwoord en nu op een reactie

uit Washington wacht. „Ik wacht nog steeds op antwoord”, aldus de Noordvietnamese delegatieleider.

Eerder had Xuan Thuy er nog over geklaagd, dat „op het moment, dat Johnson op 28 en 29 oktober over vrede sprak, zijn B-52 bommenwerpers zeventienhonderd ton bommen wierpen op Noordvietnamees gebied en vooral hun aanvallen op de zuidelijke provincies van Noord-Vietnam meer dan ooit verhevigden”.

Abrams stemt toe in bombardementenstop

Aan de voortdurende geruchten over een op handen zijnde stopzetting van de Amerikaanse bombardementen op Noord-Vietnam is nieuw voedsel gegeven doordat generaal Creighton Abrams, de Amerikaanse opperbevelhebber in Vietnam, in geheime besprekingen met president Johnson, zij het met tegengestelde bedoelingen, zou hebben toegestemd in een staking van deze bombardementen.

Naar de Washington Post, meedeelt zou Abrams van mening zijn dat de Noordvietnamese strijdkrachten die de laatste tijd aan het strijdtonel zijn onttrokken — in de VS wordt dit gezien als een „teken” van Hanoi — op zijn minst een week nodig hebben om treug te keren naar een gevechtssituatie.

Hoewel de delegatie deze uitspraak ontkende zei Nguyen Thanh Le letterlijk: „Als president Johnson op dit moment alle bombardementen tegen Noord-Vietnam staakt, ben ik klaar om binnen een uur een persconferentie te beleggen om aan te kondigen dat Hanoi iets nieuws heeft aan te bieden”.

Thanh Le sprak met verslaggevers op een ontvangst van Pham Van Ba, hoofd van het onlangs geopende voorlichtingsbureau van het Zuidvietnamese nationale bevrijdingsfront.

De leider van de Noordvietnamese onderhandelingsdelegatie, Xuan Thuy, voegde aan de woorden van zijn perschef toe: „Alles hangt af van president Johnson. Zes dagen voor de Amerikaanse presidentsverkiezingen, heeft president Johnson nog de tijd en de macht om de bombardementen te staken en om een doorbraak in de impasse in de Parijse besprekingen te bewerkstelligen”.

Xuan Thuy ontweek vragen over de mogelijkheid dat Hanoi de veronderstelde Amerikaanse voorstellen met tegenvoorstellen zou hebben beantwoord en nu op antwoord uit

Washington zou wachten. „Vandaag vroeg ik Harriman (de Amerikaanse delegatieleider) wanneer de V.S. hun aanvallen op Noord-Vietnam zullen staken. En ik wacht op een antwoord”, zo zei hij.

Als president Johnson werkelijk vrede wenst, moet hij op dit ogenblik gelasten de aanvallen te staken. Maar tot nog toe heb ik geen enkele inlichting ontvangen die daarop wijst. En ik zou de eerste zijn die het zou moeten weten”.

Elders in de Franse hoofdstad hield de Zuidvietnamese diplomatieke vertegenwoordiging een receptie ter gelegenheid van de verjaardag van de val van het bewind-Ngo Dinh Diem op 1 november.

Witte Huis: geen commentaar

Zowel het Witte Huis als het ministerie van buitenlandse zaken in Washington weigerden gisteravond commentaar op de in Parijs afgelegde Noordvietnamese verklaring.

Diplomatieke waarnemers zeiden ook geen commentaar te hebben, gezien de strikte geheimhouding

en op deze „smalle basis”, aldus Amerikaanse militaire kringen, heeft Abrams willen toestemmen in een stopzetting van de bombardementen, hoewel hij deze ten overstaan van de democratische partijconventie in augustus nog onmogelijk achtte.

Volgens Reuter heeft de woordvoerder van de Noordvietnamese delegatie bij het voorbereidende vredesoverleg in Parijs, Nguyen Thanh Le, woensdagavond gezegd dat Hanoi binnen een uur nadat president Johnson een stopzetting van de aanvallen op Noord-Vietnam zou aankondigen, iets nieuws zou hebben te bieden. De VS zouden echter eerst een onvoorwaardelijk staken van alle bombardementen moeten bekendmaken.

rond de ontwikkelingen van de laatste tijd.

Volgens het Japanse persbureau Kyodo is de regering in Tokio ervan op de hoogte gesteld dat spoedig een bekendmaking zal worden uitgegeven over stopzetting van de Amerikaanse bombardementen op Noord-Vietnam. Kyodo haalde regeringskringen aan volgens welke het Japanse ministerie van buitenlandse zaken de regering had meegedeeld dat alles al was vastgesteld en dat de Amerikaanse bekendmaking binnen enkele uren verwacht werd.

Een woordvoerder van het ministerie van buitenlandse zaken in Tokio sprak het bericht tegen, maar het persbureau weigerde het in te trekken.

President Nguyen Van Thieu van Zuid-Vietnam heeft gezegd dat hij geen verandering zag in de vooruitzichten op een volledige staking van de bombardementen. „Waar het mij om gaat”, zo zei Thieu, „is dat de communisten hun wil tot vrede moeten tonen, moeten ophouden met het vragen om het onvoorwaardelijke stopzetten van de bombardementen en hun manoeuvres om het Nationale bevrijdingsfront te laten deelnemen aan vredesbesprekingen moeten beëindigen”. (Reuter)